

Itota nänö da godongainäni Näni Cægainö

**Wængongui Tæiyæ Waëmö
Önöwoca poncæcäimpa, ante**

1 ¹Teopido bitö acæbiimpa, ante botö do yewæmöninque, Itota æbänö mä cægacäi, ante, Itota æbänö mä odömonte apænegacäi, ante yewæmontabopa. Mänömainö ante do yewæmönimo inte botö adobo Odoca inömo inte ñöwo godömenque yewæmömo ae. ²Itota do iñömö, Ìinäni botö imotedö ante nê apænequinäni inänipa, ante cædinque tömënäni inänite apænte æninque da godongacäimpa. Ìinque tömengä nänö æite goquïönæ iñonte tömënäni tönö godongämæ ongöninque Itota iñömö Wængongui Tæiyæ Waëmö Önöwoca tönö cædinque tömënäni inänite, Botö dæ gobo ate minitö iïmaï cæcæminimpa, ante apænegacäimpa. Ìinque apæneçä ate tömengä ingante Wængongui do ænte mæicä inque ingä æigacäimpa. Ìinque mäninganca tömengä nänö cægainö ante do yewæmönimo inte botö iñömö, Bitö Teopidobi godömenque acæbiimpa, ante ñöwo wæætê yewæmömopa.

³Itota adocä incæ nantate wægaingä inte ñäni ömæmonte ate coadenta eönæ manimpoönæ inguiipoga quëwëninque tömënäni weca miingä inte wæætê pö wæætê pö cædinque mä pönï cædongäimpa. Ìinque, Tömengä näwangä miingä inte mänömaï cæcampa, ante adinque tömënäni ædö cæte wadö ante pönenguinänï. Ayæ tömënäni weca a ongöninque tömengä tömënäni inänite, Wængongui Awënê Odeye nempo quëwencæminimpa, ante

tömänö ante adodö adodö ante apæneçä ëñengadänimpa.

⁴Tömënäni tönö godongämæ ongöninque Itota iïmaï angantapa. —Wii wayömö goedäni, Eedotadëë iñömö ee quëwëedäni, angantapa. Botö Mæmpo iñömö, Wacä ingante da pönömo æninque ëwocacæminimpa, ante do apænebo ëñëminitawo. Tömengä, Da pönonguiimo, ante nänö nê angaingä ingante ante ænte ëwocacæte ante minitö ñöwo wänö cöedäni. ⁵Edæ Wäö wodi iñömö apæne guidongacäimpa. Wængongui Tæiyæ Waëmö Önöwoca guiquënë minitö baonga wantæ iñö pö guicæcäimpa, ante Itota apænegacäimpa.

Itota öönädê æicampa

⁶Ayæ Itota tönö godongämæ ponte ongönäni iñömö tömengä ingante änänitapa.

—Itota ëñëmi. Mönö idægocabo mönö quëwengaimæ iñonte wadäni do ö ænäni incæte bitö ñöwo wæætê adobæ æninque mönitö Awënê Odeyebi oo bacæ cæbitawo. Edæ, Bitö nempo oo pönï godongämæ quëwencæmönimpa, ante cæbitawo, ante ëñencæte ante wæmönipa.

⁷Ancaä äñönäni, —Ìñæmpa minitö ante wæinö baï, Æyedënö baquïi, ante, Æpogadö baquïi, ante minitö wii ëñenguënëmini iminipa. Mæmpoque nê angaingä inte mäninö ante ëñengampa. ⁸Wæætê Wængongui Tæiyæ Waëmö Önöwoca pö guiidinke pönö cæcä ate minitö wæætê tæi pñænte ëwocamini edæ bacæminimpa.

Īninqe, Botō æbānō cægaboī, ante nē adīmīni inte mǎnīnō botō cægainō ante mīnitō tāno Eedotadēē īñōmō quēwente apǎnedinque ayæ Oodeabæ māo apǎnedinque ayæ Tāmadiabæ māo apǎnedinque godōmenque tōmāmæ māo apǎnemīni ēñencædānīmpa, ante Itota angacāīmpa.

⁹Mānōmāinō ante apǎnecā ēñente a ongōñōnāni Itota mǎnīñōmō ongonte æi boguīmancodē ingæ æicā æmō agadānīmpa. ¹⁰Ōönædē æite ingæ gocā æmō ayōnāni edæ onguīñæna nāāmænta weocoo mongæna tōmēnāni weca a ongōninqe edæ, ¹¹tōmēnāni inānite apǎnedinque,

—Gadīdeabæ quēwēmīni inte onguīñæmīni ēñeedāni. Quīnante æmōnga a cōmīnīi. Edæ Itota mīnitō tōnō ongōninqe oönædē æicā amīnitawo. Edæ oönædē æicā mīni adi baī adocā Itota īncayæ ate ocæ ēmænte poncæcāīmpa, ante apǎnedatapa.

Codaa nānō cæquēnēnō wacā cæcæcāīmpa, ante cædāni

¹²Oodeoidi nāni guēmanguīōnæ cōwē nāni goganca mǎningancaque ī īninqe wīī gobæ ī īninqe tōmēnāni Odibowænquidī nāni anquidī ongōninqe ocæ ēmænte wææ Eedotadēē pōnānitapa. ¹³Tōmēnāni ēmōwo Pegodo tōnō Wāō, Tantiago tōnō Æntade, Pedipe tōnō Tōmato, Batodōmēē tōnō Māateo, Adepeo wengā Tantiago, wacā, Mōnō ōmæ ingæīmpa, ante nē ānongā Timōnō, Tantiago wengā Codaa. Mānōmaī ēmōnāni inte pō guidīnque tōmēnāni nāni wānoncōnē æmōngapaa æi guidānitapa. ¹⁴Ayæ īīnāni tōnō wadāni Wængonguī ingante godongāmæ apǎnecæte ante cōwē pō pō cægadānīmpa. Onquiyænāni adobaī Itota badā Māadiya tōnō ayæ Itota biwīidi tōnō cōwē ponte apǎnedōnānīmpa.

¹⁵Mānīñedē Itota ingante nāni tee empote quēwēnāni tiento bæinte ganca īnāni inte ongōñōnāni Pegodo tæcæguedē ængæ gantite apǎnecantapa.

¹⁶“Īñānāni ēñeedāni. Nōwocā Codaa

wodi Itota wodi ingante nē æncædāni īnānite nē godō odōmongā ingantawo. Edæ tōmengā ingante ante Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca wēēnēñedē apǎnecā ēñēninqe awēnē Dabii wodi nānō yewæmongainō baī cōwē īinque baquīnō anguēnē. ¹⁷Edæ Itota mōnitō īmōnite apǎnte æninqe Codaa ingante adobaī apǎnte ængacāīmpa. Īninqe mōnō cabo mōnō nē cæquēnēnō ante Codaa wodi adocā incæ mōnō tōnō godongāmæ cæcā ingacāīmpa.

¹⁸Tōmengā wīwa cæte tiguitamō nānō ænīntamō incæ adodō godongā ænānitapa. Tōmēnāni wæætē tīguitamō æninqe, Waodānido bacæīmpa, ante ōmæ godonte ænānitapa. Tōmengā īñōmō guidōmēmæ wæænte ōmengō tæi æbæ godente æmæwo wængantapa.

¹⁹Mānōmaī wængā ēñēninqe Eedotadēē quēwēnāni tōmānāni, ‘Wepæ onguipo ba awædō,’ ante tōmēnāni nāni tededō Atedāmæ pemōnānitapa. ²⁰Edæ Āmotamīni nāni Angaintaa īīmaī ante dobæyedē yewæmongatīmpa.

‘Tōmengā oncō æmæwo ōnonconque bacæīmpa.

Wacā mǎnīncōnē cōwē quēwēnāmaī incæcāīmpa.’

Ante nāni Āmotamīni Angainta baī do batīmpa. Ayæ,

‘Tōmengā nē aacā bate nānō cæquēnēnō incæ wacā badīnque cæcæcāīmpa,’

ante yewæmonte ongompa,”

²¹Ante apǎnedinque Pegodo godōmenque īīmaī ante apǎnecantapa. “Mānōmaī īī īninqe Codaa wodi nē nānō cæquēnēnō incæ edæ wacā cæcæcāīmpa, ante nōwo mōnō apǎnte angæīmpa. Awēnē Itota imæca mōnō tōnō guēa cægōngāñedē wadāni godongāmæ nē cægōnīnāni īnānite adīnque mōnō īīmaīnō ante apǎnte ængæīmpa. ²²Wāō wodi nānō guidōñedē cægōninqe nōwoōnæ Itota nānō æite goōnæ ganca æcānō æcānō mōnō tōnō godongāmæ cægōnīnāni īnānīi, ante adīnque mōnō adocanque ingante apǎnte ængæīmpa. Apǎnte æmō ate tōmengā, Itota dobæ

ñāni òmæmongantapa, ante nē againgā
 inte wæætē mōnō tōnō godongāmæ
 apæneca incæcäimpa.”²³ Ante Pegodo
 angā ēñente cædinque tōmēnāni wæætē,
 Æcānō æcānō nē agaīnāni inānii, ante
 adinque mēnaa inate apænte ænānitapa.
 Adocanque Ootee, Badatabato nāni
 ānongā inte tōmengā mæmæ beyæ,
 Yoto, ante nāni pemongaingā iñongante
 tōmēnāni tōmengā ingante apænte
 æninque edæ wacā ingante Māatiya
 ingante apænte ænte gōnōnānitapa.
²⁴Mānōmaī apænte æninque Wængongui
 ingante apænedānitapa. “Awēnē ēñēmi.
 Mōnitō æbānō pōnēmōnii, ante tōmāā
 ēñēmi inte bitō iīna inate adinque
 æcānō ingante do apænte ængabiī, ante
 odōmōmi amōnii.”²⁵ Edæ Codaa wodi
 tōmengā nānō pante wænguinque oda
 cæcantapa. Īninque bitō ñōwo wacā
 ingante da godōmi godinque Codaa wodi
 nānō cæquēnēnō ante cæcæcäimpa, ante
 āmii, ante wæmōnipa.”

²⁶Ante Wængongui ingante
 apænedinque tōmēnāni, Æcānō inaa,
 ante ēñencæte ante cædinque dicamō
 æninque, Wo godō wo godō cæyōmō to
 ta wææ acæi, ante cæte ayōnāni Māatiya
 nānō cæ to ta wæænca adinque, Mōnō
 imonte Itota da godongā nē godimō
 ònompō tipæmpoga go adocanque
 iñōmonte tōmengā mōnō cabo badinque
 godongāmæ cæcæcäimpa, ante
 cægadānimpā.

**Wængongui Tæiyæ Waēmō
 Ōnōwoca pongampa**

2¹Tōmēmō incadepo ba ate
 Pentecotee æmænoca nāni äōnæ
 iñonte tōmēnāni nāni cabo adoyōmō
 ponte godongāmæ ongōnānitapa.

²Ongonte ēñēñōnāni woboyæ nanguī
 pæmænte ä bai iñontobæ öōnædē pō
 ēñēñōnāni oncōnē nāni ongoncōnē
 tōmancōnē wææ guiite bai woboyæ
 nanguī pæmænte ä bai ēñēnānitapa.

³Ayæ waodāniya incæ gonga bai
 onguēnē onguēnē bæco adānitapa.

⁴Ayōnāni Wængongui Tæiyæ Waēmō
 Ōnōwoca incæ tōmānāniya pō guicā

ēwocadānitapa. Pō guidinque
 Wængongui Ōnōwoca pōnō cæcā
 beyænque tōmēnāni wadāni nāni
 tededō bai wadāni nāni tededō bai mā
 apænedānitapa.

⁵Māniñedē oodeoidi Wængongui
 ingante guiñente quēwēnāni inte edæ
 wabæca wabæca tōmāmæ quēwēninque
 ñōwo Eedotadēē ponte quēwēnōnānimpā.

⁶Īināni iñōmō woboyæ nanguī
 pæmænte bai ä ēñente wædinque ponte
 ēñēñōnāni Itota ingante nē pōnēnāni
 iñōmō ñōwo pōnāni nāni tededō bai
 tededāni ēñēnānitapa. Adocanque
 nānō tededō bai wacā nānō tededō bai
 tededāni ēñēninque tōmēnāni, Æbānō
 cæte tōmāmō tededō bai tededāni
 ēñēmōnii, ante wædānitapa. ⁷Tōmēnāni
 nāmāneque apænedinque,

—Īñæmpa Gadideabæ quēwēninānique
 inte iīnāni mānōmaī tededāni awædō.

⁸Īninque ædō cæte mōnō ēñagaiōmæ
 mōnō tededō bai tededāni ēñēmōō,
 ante ancaī guiñente wædānitapa.

⁹Edæ iñōmō nē ongōmō iñōmonte
 pancadāniya Padatiabæ quēwente
 pōñōmō wadāni guiquēnē Mēediabæ,
 Edāmæ, Mēetopotāmiabæ, Oodeabæ,
 Capadotiabæ, Pontobæ, Atiabæ quēwente
 pōnāni inānipa. ¹⁰Wadāni guiquēnē
 Pidiguiabæ, Pampidiabæ, Equitobæ
 quēwente pōnāni inānipa. Wadāni
 guiquēnē dibiabæidi ināni inte Tidēne
 iñōmō quēwente pōnānipa. Wadāni
 guiquēnē Odōmā iñōmō quēwēninque
 ēñacæ ante ponte owodānipa. ¹¹Odōmā
 iñōmō nē quēwēnīnāni iñōmō
 pancadāniya oodeoidi ēñagaiñāni
 iñōnāni pancadāniya wæætē wadāni
 incæ oodeoidi pōnēnāni bai adodō
 pōnente oodeoidi bai bagaiñāni inānipa.
 Ayæ wadāni guiquēnē codetenteidi tōnō
 adabeidi inte pōnāni inānipa. Īninque
 mōnō wabæca wabæca quēwēninque
 wadāni nāni tededō bai wadāni nāni
 tededō bai nē tedemō imompā. Incæte
 iīnāni guiquēnē, Wængongui waa pōni
 cæcā ingampa, ante mōnō tededō bai mā
 pōni tededinque apænedāni ēñēmompā
 tōō.

¹² Ante wædinque tōmēnāni nāni cabo
nāmāneque apānedinque,
—Æbānō ēñēmō, ante wæmōnīpa tōō.

¹³ Ante wæyōnāni pancadāniya babæ
apānedinque,
—Biinōmæ mīimæ tōmo pōnī bedinque
dowænāni inte tededānīpa, ante badete
togadānīpa.

**Pegodo tōmēnāni inānite
apānecampa**

¹⁴ Mānōmaī tedejōnāni Pegodo iñōmō
ōnōmpo tipæmpoga go adocanque ināni
tōnō ængæ gantidinque nanguī tedecā
ēñengadānīpa. “Oodeoidi ēñēedāni. Ayæ
wamīni guiquēnē Eedotadēē iñōmō ñōwo
ponte owomīni inte mīnitō oodeoidi tōnō
tōmāmīni ēamonca ongonte ēñēedāni.
Botō, Æbānō ī, ante edonque apānebo
ēñēcāmīnīpa,” angantapa.

¹⁵ “Gāwadecæ impa diyæ tī nāmæ bete
dowænte baquīnāni. Iñæmpa nænque
ayaōnāa ææñongā ædō cæte mīni ānō
baī bete dowænte baquīnāni. ¹⁶ Wæætē
Wængonguī beyæ nē apānegaingā
Ooedo wodi do nānō angainō baī ñōwo
cædānīpa, ante apānebo ēñēedāni.
Ooedo wodi iñōmō iimainō ante
yewæmongacāimpa.

¹⁷ Wængonguī iīmaī angampa,
angacāimpa.
Iinque bayedē botō Ōnōwoca
ingante tōmānāniya āmo pō
guicā ēwocacædānīpa.
Māniñedē onquiyænāni incæ
onguīñænāni incæ
mīnitō wēnāni inōnāni inte botō
beyæ apānecædānīpa.
Edēnīnāni iñōmō ate baī mā pōnī
acædānīpa.
Picænāni guiquēnē nō wīimonte baī
acædānīpa.

¹⁸ Ayæ botō Ōnōwoca ingante āmo pō
guicā ēwocadinque
onguīñænāni incæ onquiyænāni incæ
botō beyænque nē cædāni inōnāni
inte botō beyæ apānecædānīpa.

¹⁹ Edæ mīni ææmō ate pōnenguinque
ante botō ōnædē mā cæbo
acāmīnīpa.

Ayæ imæca adobai pōnō cæbo ate
wepæ gonga tēēmā nanguī mongæ
adinque ēñēcāmīnīpa.

²⁰ Edæ nænque tāno wentamō bayō
apāicā wepæ emō ba acāimpa.
Ayæ ate tōmengā nānō ponguīōnæ
iñonte
Wængonguī Awēnē incæ tæī
piñægā inongā inte
ñāō apāite baī emōinque
poncæcāimpa.

²¹ Iinque botō emōwo ante nē aa
pedāni iñōmō
tōmānāni botō æmo beyænque
quēwencædānīpa.’

Ante Wængonguī Awēnē cæcæcāimpa,
ante Ooedo wodi yewæmongacāimpa.”

²² Ante apānedinque Pegodo
godōmenque iīmaī ante apānecantapa.
“Idægoidi, apānebo ēñēedāni. Itota
Nāatadeta nē quēwengaingā nāwangā
botō nē da pōnongā ingampa, ante
pōnēcāmīnīpa, ante mā cædinque
Wængonguī Itota tōnō godongāmæ tæī
piñænte nanguī cæcā ate Itota mīnitō
weca bamōnengæ cædinque nanguī
cægacāimpa. Iinque mānōmaī cæcā
nē agaimīni inte mīnitō, Nāwangā
Itota ingante Wængonguī da pōnongā
ponte cæcampa, ante do ēñēmīnīpa.

²³ Wængonguī nāmā pōnēninque,
Codito ingante tōmēnāni nempo pædæ
godoncæboimpa, ante do angaingā
inte, Mīnitō tōmengā ingante æninque
mānōmaī cæcāmīnīpa, ante do
ēñengacāimpa. Iinque mīnitō
iñōmō Itota ingante bæi ongonte
æninque ēñente cædāmaī ināni
nempo pædæ godōninque, Mīnitō
tōmengā ingante awāa timpodinque
wææ tīwate wænōedāni, ante āmīni
wænōnānitapa. Mānōmaī ōnōnecaque
tedete beyæ mīnitō tōmēmīni edæ nē
wænōmīni baī bamīnīpa tōō. ²⁴ Mīnitō
mānōmaī wadāni tōnō cædinque
wænōmīni beyæ Itota iñōmō mōnō
wænguēnēmāmo teēmē mongænte
caate wædinque wængacāimpa. Ayæ pæ
opate ōñōngante Wængonguī wæætē,
Idæwaa, ante wi ænote baī cædinque

angā ate Itota nāni ōmæmonte ta pongantapa. ²⁵ Adocā Codito beyæ ante apænedinque awenē Dabii wodi iīmai ante yewæmongacāimpa.

‘Botō, Mōnō Awenē cōwē botō weca mæ ongongampa, ante atabopa.

Īnīnque tōmengā botō tōmēmæ inō tōō æmænte ongongā ĩnīnque botō imote ædō cæte bæ tadāni wæquīmoo.

²⁶ Mānōmāi beyæ botō, Watapæ bacæīmpa, ante mīmōtē pōnēmo inte botō ōnōneca āmotamīni ante bai nanguī tobopa.

Botō nāni ōmæmonguinque nē wæwocabo imopa, ante pōnēmo inte botō guiñēñate wædāmai inte baō ēñate quēwencæboīmpa.

²⁷ Wængonguī ēñēmi. Botō waodāni nāni wænte ongōñōmō ōñōñōmote bitō emō cæte godāmai incæbiīmpa.

Bitō imite nē cæbo inte botō tōmēmi cædō ante cōwē cæbo ĩñōmote bitō ædæmō wææ aabi ate botō baō nōmāadāmai incæboīmpa, ante edæ botō do ēñēmopa.

²⁸ Taadō botō quēwenguīnō ante bitō do odōmōmi agaboīmpa.

Bitō weca æidinque bitō awinca adinque watapæ tocæboīmpa,’ ante awenē Dabii wodi āmotamīni ante bai apænegacāimpa.”

²⁹ Ante apænedinque Pegodo godōmenque apænecantapa. “Īñānāni nōwo edonque apænebo ēñenguēnē quēwēmīni. Mōnō mæmæ Dabii wodi do wængacāimpa. Tōmengā māo do daga wengadānīmpa. Edæ tōmengā wodido nāni wengāñōmō nōwo ganca a ongō aminīpa. ³⁰ Incæte tōmengā ingante Wængonguī, Dabii ēñēmi, angacāimpa. Bitō pæināni wææ pæyōnāni adocanque ingante botō bitō awenē containpaa pōnō cōnōmo contadinque tōmengā ĩñōmō nē Awenē bacæcāīmpa, ante apænecā ēñēnīnque awenē Dabii wodi Wængonguī beyæ nē apænegaingā ĩnongā inte edæ, Wængonguī tōmengā nānō ānō bai cōwē cæcæcāīmpa, ante

do ēñengacāīmpa. ³¹ Ayæ, Æbānō cæquingā, ante do ēñengaingā inte tōmengā, Mōnō Codito ĩñōmō waodāni nāni wænte ongōñōmō ōñōñōngante Wængonguī emō cæte godāmai inte wææ aacā beyænque tōmengā baō incæ nōmāadāmai ingæīmpa, ante apænegacāīmpa. Mānōmainō ante apænedinque awenē Dabii wodi, Mōnō Codito nāni ōmæmoncæcāīmpa, ante do apænegacāīmpa. ³² Itota ingante Wængonguī, Nāni ōmæmōe, angā nāni ōmæmongantapa. Īnīnque mānīnō tōmengā nānō nāni ōmæmongainō ante nē adimōni inte mōnitō tōmāmōni edæ, Nāwangā impa, ante nē apænemōni imōnīpa.”

³³ “Īnīnque Wængonguī angā beyænque Itota inque ingā ōōnædē æidinque Wængonguī tōmēmæ inō tæ contate ongongampa. Ayæ Mæmpo Wængonguī, Botō Ōnōwoca ingante æncædānīmpa, ante nānō nē angaingā ingante do godongā ænīnque Itota wæætē mōnitō imōnite nōwo da pōnongā ænte ewocamōnīpa. Īnīnque mīnitō guiquēnē gonga bæco ate wæmīnitawo. Wadāni nāni tede bai tedemōni ēñente wæmīnitawo. Edæ Wængonguī Ōnōwoca pōnō cæcā beyænque gonga bæco aminīpa. Wængonguī Ōnōwoca pōnō cæcā beyænque wadāni nāni tede bai tedemōni ēñēmīnīpa. ³⁴ Itota ōōnædē inque ingā æicā bai awenē Dabii wodi wīi adobaī æigacāīmpa. Incæte tōmengā godōmenque apænedinque iīmai ante yewæmongacāīmpa.

‘Awenē Wængonguī incæ botō Awenē ingante apænedinque, Nē Awenē ĩmi ēñēmi. Botō tōmēmæ inō tæ contayōmi,

³⁵ botō bitō imite nē piīnte cædāni ĩnānite bæ tabo ate bitō tōmēnāni ĩnānite pīnā gāwate bai cæcæbiīmpa,’ ante Awenē Wængonguī angacāīmpa,” ante Dabii wodi yewæmongacāīmpa.

³⁶ Ante apænedinque Pegodo godōmenque iīmai angantapa. “Mānōmāi beyæ mīni idægocabo

tömämīni, Īimainö ante nāwangä pōni impa, ante ēñencæminimpa. Māningä Itota ingante mīnitō ñænquedimæ gönonte wänömīni nē wäningä ingante ante apænedinque Wængonguī incæ, Itota nē Awēnē ĩnongä ingampa, ante ayæ, Nē Codito ĩnongä ingampa, ante edæ do cægacäimpa.”

³⁷Ante Pegodo apænecä ēñēninque tōmēnāni, Æ, wēnæ wēnæ cæte awædö, ante ancai guiñente wædinque Pegodoidi ĩnānite,

—Īñānāni, æbānō cæquēnēmōni ĩmōnii.

³⁸Āñōnānite Pegodo wæætē,
—Īimai cæedāni. Mīnitō wēnæ wēnæ mīni cædinō ante Wængonguī pōnō ñimpo cæcæcäimpa, ante cædinque, Æmæwo wēnæ wēnæ cætābopa, ante Itota Codito ěmōwo ante apænedinque æpænē guiedāni. Mānōmai cæmīni adinque Wængonguī tōmengä Ōnōwoca ingante da pōnongä ænte æwocacæmīnimpā. ³⁹Edæ mīnitō ĩmīnite aa pecä incæ mīni wēnāni ĩnānite aa pecä incæ gobæ quēwēnāni ĩnānite aa pecä incæ ayæ ate quēwēnāni ĩnānite aa pecä incæ mōnō Awēnē Wængonguī nānō nē aa pedāni ĩnānite apænedinque, Botō ānō bai cōwē cæcæboimpa, angampa.

⁴⁰Ante apænedinque Pegodo godōmenque nangui āninque, Ēñenguēnē quēwēnānii, ante wantæpiyæ apænecantapa.

—Nōwodāni ĩñōmō nāmanque nāni cæñinēnō ante idiquibæ nāni cæi bai mīnitō adobaī cædāmai ĩnte nōingä cæte waa quēwēedāni.

⁴¹Ante Pegodo ancaa angä ēñēninque pancadāniya Ao āninque æpænē do guidānitapa. ĩninque edæ māñōnæ todee mīido ganca ĩnāni mānimpodāni wede pōnēninque do pōnengaināni tōnō adocabodāni bagadānimpa. ⁴²Īñāni ĩñōmō adocabodāni badīnāni ĩnte cōwē ñimpo cædāmai ĩninque godongāmæ pō pō cæyōnānite Itota nānō da godongaināni apænedāni ēñēnōnānimpa. Ayæ nāni pōnencabo ĩnōnāni ĩnte wacä

ingä wacä ingä watapæ apænedinque pāo pā ænte godongāmæ cæninque Wængonguī ingante cōwē apænete quēwēnōnānimpa.

Nāni pōnencabo godongāmæ waa cæte quēwēnānīpā

⁴³Īninque edæ tōmānāni guiñente wædinque ee quēwēnōnānimpa. Ayæ Itota nānō da godongaināni ĩñōmō, Tōmānāni pōnencædānimpa, ante cædinque Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca tōnō cædinque tōmēnāni nāni pōnēninque ante mā cædinque bamōnengæ nangui cædōnānimpa. ⁴⁴Nē pōnēnāni tōmānāni adoyōmō pō pō cædinque tōmēnāni nāni mānincoo incæ, Tōmāmō qui impa, ante nē pōnēninque, Wacä ingä wacä ingä mōnō godongāmæ godonguinque māmompa, ante cædōnānimpa. ⁴⁵Māincoo tōnō ōmæ nāni ēadincoo incæ godonte æ godonte æ cædinque wadāni nē ōmaadāni ĩnte wædāni ĩnānite pancæ pancæ godōnānimpa. ⁴⁶Ī ĩninque ĩmō ĩñō ĩmō ĩñō adoyōmō pōninque Wængonguī oncō ñænæncōnē yabæcōnē nē guii guii cædāni ĩnte mīmōno nō pōnēninque tōmēnāni oncōnē adobaī pāo pā ænte watapæ todinque godongāmæ cænōnānimpa. ⁴⁷Tōmēnāni edæ Wængonguī ingante, Waa pōni nē cæbi ĩmīpa, ante ancaa āñōnāni wadāni edæ tōmēnāni ĩnānite waa adōnānimpa. Ayæ mōnō Awēnē pōnō cæcä ate tōmēnāni edæ, Itota Codito ængä beyænque mōnō quēwengæimpa, ante pōnēninque ĩmō ĩñō wacabomō ĩmō ĩñō wacabomō nē pōnēnāni badinque edæ tæiyænāni bagadānimpa.

Cōmāwaingä ingante āna waa bawacampa

3 ¹Īncayæ ate nænque ædæ wæicä ate oodeoidi nāni cōwē Wængonguī ingante apænedōñedē Pegodo tōnō Wāo ĩñōmō Wængonguī oncōnē ñænæncō yabæcōnē guicæte ante æidatapa. ²Æite ayōna wadāni pōninque cōmāwaingä ēñate nē pædingä ingante næænte māmōnāni

pongā adatapa. Īngā cōmāwaingā īñōmō
 nē pō guidāni inānite, Pōnōmi æmoe
 pōnōmi æmoe, ancæcāimpa, ante cædinque
 tōmēnāni tōmengā ingante īimō īñō īimō
 īñō nēænte pō nēænte pō cædinque
 edæ Wængonguī oncō ñænæncō boyæ
 yabædemō, Wainemō, nāni ānemō yabæque
 cō cædōnāimpa. ³Īnque ñōwo Pegodo
 tōnō Wāō Wængonguī oncō ñænæncōnē
 yabæcōnē pō guicæ cæda adinque
 tōmengā tōmēna īnate, Pōnōmīna æmoeda,
 angantapa. ⁴Angā ēñēnque Wāō tōnō
 tōmengā ingante cōwā adinque Pegodoque
 apænecantapa.

—Mōnatō īmōnate ææmō ae.

⁵Angā ēñēnque cōmāwaingā, Botō
 imote wabānō pōnōna ænguīmo, ante
 pōnēnque ææmō ayongā ⁶Pegodo īñōmō,

—Quīnō mānōpa pōnōmo ænguīmīi.

Edæ oodo incæ tiguitamō incæ
 omæpobo imopa. Wæætē tæiyæ waēmō
 botō ēwocadō ante bitō imite pōnō
 apænebo ate bitō æe. Nātateta
 quēwengaingā Itota Codito emōwo
 beyenque bitō dao dao goe, angacāimpa.

⁷Ānque Pegodo cōmāwaingā tōmēmæ
 inō pædæ wææmpo bæi ongonte tōō
 æmængā ate cōmāwadingā onōwa tōnō
 ononcaīwa tæī piñæwacā. ⁸Ate īñontobæ
 ængæ gantite dao dao gocantapa. Ayæ
 Wāō tōnō Pegodo miñæ Wængonguī oncō
 ñænæncōnē yabæcōnē godongāmæ go
 guidique dao dao go togæi togæi godinque
 Wængonguī ingante waa ate apænedinque,
 Wængonguī, bitō cōwē waa pōnī inōmi
 inte pōnō cæbi æmopa, ante nanguī
 apænecantapa. ⁹Wængonguī mānōmaī waa
 cæcampa, ante nanguī pōnī tededinque dao
 dao gocā adinque edæ tōmānāni, ¹⁰Æ, īingā
 īñōmō, Pōnōmi æmoe pōnōmi æmoe, ante
 Wængonguī oncō ñænæncō boyæ yabædemō,
 Wainemō, mōnō ānemō gāānē mōnō nē
 ānecōningā adocā ingampa. Ante adinque,
 Quīnō baī cæte waa bacāi, ante ancaī
 guīñente wægadānampa.

**Tadōmōō yabætaa ongonte
 Pegodo apænecampa**

¹¹Mānīī cōmāwaingā īningā incæ
 Pegodo tōnō Wāō īnate winīmā winīmā

cæcā adinque wadāni tōmānāni
 guīñente wædinque Tadōmōō yabætaa
 nāni āñōmō pogodo ponte tōmēnāni
 weca guidānitapa. ¹²Guidāni
 adinque Pegodo, “Mīni idægocabo
 ēñēdāni. Mōnatō īmōnate quīnante
 waa amīnīi. Mānōmaī waa bawacā
 adinque edæ quīnante guīñente
 wæminīi. Mōnatō edæ, Tōmengā dao
 dao gocæcāimpa, ante cædinque tæiyæ
 waēmōna imōnāpa diyæ tæī piñænte
 cæquīmōnaa. ¹³Abadāō wodi Itæca
 wodi Acabo wodi tōmēnāni, Mōnō
 Wængonguī īnongā ingampa, ante nāni
 nē angaingā inte Wængonguinque cæcā
 ate waa bawacampa. Mōnō wæmæidi
 Wængonguī incæ, Itota botō imote
 nē cædongā ñāō baī emōñongante
 tōmengā ingante waa acædānampa, ante
 mānōmaī cæcampa. Adocā Itota ingante
 mīnitō īñōmō, Wænongæimpa, ānque
 pædæ godōmīnitapa. Ayæ Pidato,
 Nīmpo cæbo gocæcāimpa, ante apænte
 angā ate mīnitō wæætē Pidato weca
 ongōninque adocā ingante ante Baa
 āmīnitapa. ¹⁴Īnque nē Tæiyæ Waēmō
 īnongā inte nō cæyongante mīnitō Baa
 ānque wæætē nē wænōningā ingante
 ante ānque, Īngā ingante nīmpo cæbi
 pongæ, āmīnitapa tōō. ¹⁵Īnque mōnō
 quēwenguīmāmo nē pōnongā ingante
 Baa ānque mīnitō nē wænōnimīni
 imīnīpa. Incæte Wængonguī tōmengā
 ingante, Nāni omæmōe, angā ñāni
 omæmongantapa. Īnque tōmengā
 ñāni omæmongā nē adīmōni inte
 mōnitō, Æbānō cægacāimpa, ante adodō
 ante nē apænemōni imōnīpa. ¹⁶Adocā
 Itota emōwo ante apænemōna ēñente
 pōnēnque māningā cōmāwadingā
 mīni nē adingā īñōmō ñōwo tæī
 piñæwacampa. Edæ Itota pōnō cæcā
 beyæ mānīī onguīñægā nē pōnægā
 badinque Itota emōwo beyænque
 ædæmō waa bawate tæī piñægā bacā
 amīnīpa,” ante Pegodo apænecantapa.

¹⁷Ayæ godōmenque apænedinque
 Pegodo, “Nōwo botō tōniñamīni
 ēñēdāni. Mīnitō awēñēdi ēñēnāmaī
 nāni cæī baī cædinque mīnitō īñōmō

adobaï, Æbänö nö cæquīī, ante ēñēnāmaï inte cæmīnitapa, ante awædö. ¹⁸Incæte mīnitö mänömaï ēñēnāmaï cædinque Wængonguī beyæ nē apænegaināni tōmānāni nāni apænegaï baï do iinque cæmīnipa. Tömēnāni, Mönö Codito caate wæte wæncæcäimpa, ante nāni angainö baï mīnitö cædi beyæ ñöwo iinque batimpa. ¹⁹Īnīnque mīnitö wēnæ wēnæ mīni cædinö ante wæwente pönente ñimpo cædinque wentamö mīni mongænö mīni ñā mēnongaquinque Wængonguī gāmænö pödāni. ²⁰Mönö Awēnē weca mīni wampo pönenguinque pödāni. Ayæ Wængonguī, Mīnitö Codito poncæcäimpa, ante do nānō angaingä ñongä inte Itota mīnitö weca poncæcäimpa, ante tōmengä gāmænö pödāni.”

²¹“Incæte edæ, Tōmancoo do ingaï baï adobaï bacoocäimpa, ante Wængonguī badoncæcäimpa, ante tæiyæ waēmö ingaināni Wængonguī beyæ doyedē apænegadānīmpa. Wængonguī mänömaï nānō badompoga Itota iñömö mänimpoga öönædē quēwencæcäimpa anguēnē. ²²Edæ Möitee wodi, ‘Botö wænte gobo ate mīnitö Awēnē Wængonguī wæætē mīnitö beyæ cædinque mīni cabo iñöminite adocanique ingante apænte Ao ante æncæcäimpa. Tōmengä ingante äinque, Möitee wodi botö beyæ nē apænecä ingaingä baï bitö adobaï edæ botö beyæ nē apænēbi bacæbiimpa, ancæcäimpa. Wængonguī mönö Codito ingante mänömaï angä iinque tōmengä wæætē nē apænecä bagacäimpa. Īnīnque mīnitö iñömö tōmengä quiēmē ante apæneyongä ëamonca ongonte tōmänö ante ēñencæmīnīmpa. ²³Īnīnque edæ mäningä Wængonguī beyæ nē apænecä ingante æcänö ēñēnāmaï ina iñömö, tōmengä guidēnāni weca quēwēnāmaï edæ wæncæcäimpa,’ ante Möitee wodi apænecäimpa,” ante Pegodo apænecantapa.

²⁴Ayæ apænedinque Pegodo, “Æpodānidö Wængonguī beyæ nē apænegaināni ināni. Edæ tōmēnāni

Tämoedo tönö ayæ pönāni tönö tōmānāni adoyömö apænedinque Codito ñöwoönæ nānō cædö ante apænegadānīmpa. ²⁵Īnīnque mīnitö guiquēnē Wængonguī beyæ nē apænegaināni wēmīni iñömīni inte tōmēnāni nāni angainö ante nē ænguīmīni iñīnipa. Ayæ edæ Wængonguī, Botö pönö cæbo ate Ao ämīni iñinque mönö godongämæ waa cæcäimpa, ante nānō angainö ante mīnitö edæ mīni quēwenguinque ēñēte quēwencæmīnīmpa. Abadäö wodi ingante apænedinque Wængonguī, ‘Abadäö ēñēmi. Mīnitö mīni quēwencabo tönö wadāni tōmāmæ quēwēnāni nāni cabo nāni cabo tönö tōmāmīni iñöminite bitö Pæingä pönö waadete cæcä beyænque waa quēwēnīnque tocæmīnīmpa,’ ante apænecäimpa. ²⁶Wængonguī, Botö Wengä pönö aa pecä ēñēnīnque mīnitö wæætē wēnæ wēnæ cæte mīni gogainö ocæ ëmænte wadæ pönīnque wæætē waa quēwenguinö cægönīnque waa tocæmīnīmpa. Ante cædinque tōmengä täno mīnitö beyæ ante tōmengä ingante nē cædongä mönö Codito ingante da pönongä pongacäimpa,” Ante Pegodo iinque apænecäimpa.

Pegodo tönö Wäö awēnēidi weca gongænte apænedapa

4 ¹Pegodo tönö Wäö tōmānāni inānite tæcæ apæneyöna wadāni tōmēna weca mao godongämæ pönānitapa. Īnāni iñömö nē, Wængonguī qui, ante godönāni tönö Tadoteoidi tönö Wængonguī oncö ñænæncö ante nē wæx wänönāni awēnē tönö mänināni pongadānīmpa. ²Itota ñāni ömæmongä baï mönö adobaï ñāni ömæmongæimpa, ante Pegodo tönö Wäö apænedapa, ante do wædönāni inte tōmēnāni ñöwo piinte māmö pönānitapa.

³Pönīnque tōmēnāni iñāna inate bæi ongönānitapa. Ayæ wēmö ba iñinque baänæ ate nāna taquinque tōmēna inate tee mönedāni guuidatapa. ⁴Incæte tōmēna äna nē ēñēnīnāni guiquēnē

pancadāniya nanguī ināni incæ nē pōnēnāni bagadānīmpa. Īnīnque onguīñānāni nāni nē pōnencabo īñōmō wodo tinco mīido ganca ināni mānīmpodāni baī bagadānīmpa.

⁵Baānæ ate oodeoidi awēnēidi tōnō tōmēnāni inānite nē aadāni nāni Picæncabo tōnō nē odōmōnāni tōnō Eedotadēē īñōmō godongāmæ ponte ongōnānīta. ⁶Wængonguī quī, ante nē godongā ñānægā pōnī Ānato ponte a ongōñongā tōmengā guīdēnāni Caiapato Wāō Adecantodo tōnō wadāni tōmengā guīdēnāni incæ tōmengā weca godongāmæ pō guīdānīta. ⁷Pō guīdīnque edæ Wāō tōnō Pegodo īnate tæcæguedē māmō gōnōnāni gongæñōna ānānīta.

—Mīnatō æcānō tōnō tæī pīñænte cæmīna ate cōmāwadingā waa bawacantawo. Edæ æcānō ěmōwo apænete cæmīnai.

⁸Ante āñōnāni Pegodo īñōmō Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca tōnō apænedīnque,

—Awēnēidi imīni ēñēedāni, nē aamīni mīni Picæncabo ēñēedāni.

⁹Cōmāwaingā æbānō cæte waa bawacāi, āmīnītawo. Edæ cōmāwaingā ingante mōna waa cædi beyænque mīnitō ñōwōōnæ pōnō apænte āmīni awædō.

¹⁰Īnīnque mīnitō tōnō idægoidi wadāni tōnō botō tōmāmīni imīnite adoyōmō apænebo ēñencæmīnīmpa. Itota Codito Nāatadeta quēwēningā ingante awæ ñænquedīmæ cæte mīni nē wænōningā ingante Wængonguī angā do ñāni ōmæmongacāīmpa. Tōmengā adocā Itota ěmōwo beyænque cōmāwaingā īningā tæī pīñægā badīnque mīnitō weca a ongongā apa ānewēmīnīi. ¹¹Edæ wainca nē mænōnāni nāni wido cædinca incæ wacā, Tæcæ manca pōnī tæī manguīmpa, ante cōnongampa. Itota īñōmō mānīnca baī æāmonga pōnī ongongampa.

¹²Īnīnque Itota, Quēwencæmīnīmpa, ante mōnō imonte ængā baī wacā ædō cæte adobaī ænguingā. Itota ěmōwo beyænque quēwencæmīnīmpa, ante pōnō cægaingā inte Wængonguī

wæætē, Wawo adobaī ī, ante dicæ pōnō cæcantawogaa. Īñæmpa īnguipoga tōmāmæ īñōmō edæ æcāmenque incæ adobaī nē tæī pīñænte ěmōnongā īñōmō edæ dæ angampa, ante apænedatapa.

¹³Ayæ Pegodo tōnō Wāō ōnōnaque īna inte nanguī adāmaī īna incæte edæ guīñēnāmaī edonque apænedapa, ante adīnque tōmēnāni, Æbānō cæte edæ do ēñēnatawoo, ante wædīnque, Itota mīñæ nē godīna inte do ēñēnāpa. Nāwangā īmpa, ante wædānīta. ¹⁴Edæ cōmāwadingā īningā tōmēnāni weca a ongongā adīnque tōmēnāni ædō cæte wadō ante tedequinānīi. ¹⁵Īnīnque tōmēna īnate, Mōnitō godongāmæ Apænte Āincabo weca ongōnāmaī godōmenque goeda, ānāni goda īnīnque, Tōmēna īnate æbānō cæquīi, ante pōnēnīnque godongāmæ tedecōnānīta. ¹⁶Īīmaī ante apænedānīta.

—Mānīna īnate quīnō cæquīmōō. Īñæmpa tōmēna tæī pīñænte bamōnengæ cædatapa, ante Eedotadēē quēwēnāni, Nāwangā īmpa, ante tōmānāni do ēñēnānīpa. Īnīnque, Waa cædāmaī īnatapa, ante mōnō ædō cæte anguīi. ¹⁷Incæte mānīnō nāni apænedō ante wadāni wīi godōmenque ēñencædānīmpa, ante wææ cædīnque mōnō tōmēna īnate wææ angæīmpa. Mānīi ěmōwo ante mīnatō mīna wæquinque apænēmīnāpa. Wacā æcāmenque ingante apænedāmaī imæweda, ante mōnō wææ angæīmpa, ante nāmāneque tededānīta.

¹⁸Ayæ īīnque tededīnque Wāō tōnō Pegodo īnate āñete māmōnāni pōna adīnque tōmēna īnate wæætē, Ēñenguēnē quēwēmīnaa, ānānīta. Edæ mīna panguīnque ante Itota ěmōwo ante apænēmīna. Īncayæ ate tōmengā ěmōwo ante apænedīnque edæ adopoque incæ odōmōnāmaī imæweda. ¹⁹Ante āñōnānite Pegodo tōnō Wāō wæætē,

—Īñæmpa æcānō ingante ēñente cæquīmōna, ante pōnēmīnīi. Mīnitō ānō ēñēnīnque wæætē Wængonguī nānō ānō ēñēnāmaī inte cæmōna adīnque Wængonguī edæ, Nō cæmīna abopa,

anguingää. ²⁰Edæ möna adinö ante möna ëñenö ante ædö cæte apænedāmai inguimönaa.

²¹Ante apænedā ëñente wædinque awënëidi wæætë, Mīni panguinque, ante anca apænedānitapa. Incæte wadāni, Cömāiningā ingante Wængonguī waa pōnī cæcantapa, ante watapæ apænedāni ate wædinque awënëidi wæætë Wäö tönö Pegodo inate pancæte ante cædināni inte, Īñæmpa waodāni pīināni ĩninqe mōnō æbānō cæte panguimōö, ante guīñente wædinque pānāmai inte ñimpo cædāni godatapa. ²²Edæ waa nē bawadingā ĩñömō do coadenta wadepo ayæ godōmenque tōmengā nānō ëñadi ĩñonte Wængonguī bamōnengæ cæcā waa bacā adinque tōmānāni ædö cæte wadö ante pōnenguīnāni.

**Wede pōnente tæī pīñante
cæcæmōnimpa, ante Wængonguī
ingante apænedānīpa**

²³Mānī ĩmipo cædāni godinque Pegodo tönö Wäö ĩñömō tōmēna tönö godongāmæ pōnēnāni weca ponte apænedinque, Wængonguī quī, ante nē godōnāni ñænænāni tönö nē aadāni nāni Picæncabo ĩñömō mōnatō ĩmōnate ĩmai ānāni wætāmōnāpa, ante tōmānō ante adodö ante apænedā. ²⁴Ëñēninque tōmēnāni nāni pōnencabo adoyōmō pōnēninque Wængonguī ingante adotedæ tedete apænegadānimpa. “Awënë Wængonguī ëñēmi. Tæiyæ Awënë ĩnōmi inte bitō öönæ owocō tōmancoo inguipoga tōmāmæ gāwapentibæ tōmāmæ badōninque öönædë owodāni yæipodë quëwēnāni gāwapāa owodāni æyōmōmë quëwēnāni tōmānāni ĩnānite bitō adobique badongabiimpa. ²⁵Īninqe mōnitō mæmæ Dabii wodi ingante apænedinque bitō, Dabii ëñēmi, Bitō botō ĩmote nē cædōmi ĩñōmite botō Tæiyæ Waëmō Önōwoca apænecā ëñēninque bitō wæætë ĩmai ante apænecabiimpa.

‘Wadāni nē ëñēnāmai ĩnāni incæ quīnante ænguī badinque wido cæcæte ante cædāni.

Waadāni nāni cabo waodāni nāni cabo incæ idiquibæ ante quīnante pōnēnānitawo.

²⁶Inguipoga awënë odeyeidi, Wido cæcæimpa, ante tæī gongænte ongōnānīpa.

Pancabaa awënëidi adobaī, Æbānō cæquīmōö, ante godongāmæ pōnēninque mōnō Awënë ingante ayæ tōmengā nānō nē öni pæcadongā Codito ingante pīinte ānewēnānīpa tōö, ante apænebi ëñēninque mæmæ Dabii wodi wæætë bitō beyæ apænegacāimpa.”

²⁷Ante Wængonguī ingante apænedinque ñōwodāni nāni pōnencabo godōmenque apænedānitapa. “Wængonguī ëñēmi. Tōmēmi Wengā bitō Tæiyæ Waëmō ĩnongā ĩñongante bitō, Botō ĩmote nē cæbi bacæbiimpa, ante öni pæcagabiimpa. Nāwangā impa. Incæte bitō ĩmite nē cædongā ĩñongante Itota bitō nē öni pæcadongā ingante edæ Edode tönö Pontio Pidato tönö idægoidi tönö wadāni tönö pīinte adoyōmō ponte mōni quëwēñōmō incæ ongōninque bitō ĩmite nē cædongā ingante, Æbānō cæte wido cæquīī, ante do cædānitapa. ²⁸Edæ bitō tæī pīñæmi ĩnōmi inte nāmā pōnēninque edæ, Īmai baquinō anguënë, ante do angabiimpa. Tōmēnāni guiquēnë bitō angainō bai wæætë cædinque pīinte pō gongænte cædānitapa. ²⁹Ñōwo ĩñömō bitō ĩmite nē cæmōni ĩñōmōnite ñōwodāni pōnō pīinte ānāni ate wædinque bitō wæætë pōnō cæbi ate mōnitō tæī pīñēninque bitō ānō ante guīñēnāmai apænecæmōnimpa. ³⁰Ayæ nē wēnæ wēnæ ĩnāni ĩnānite bitō önompoca pōnō gampobi ate waa bacædānimpa, āmōnīpa. Ayæ bitō Wengā Itota Tæiyæ Waëmō ĩñongante mōnitō tōmengā ëmōwo apænedinque, Wadāni pōnencædānimpa, ante mā cædinque bamōnengæ cæmōni adinque tōmēnāni guīñente wæcædānimpa āmōnīpa,” ante Wængonguī ingante apænedānitapa.

³¹Īninqe apænedāni ate tōmēnāni nāni godāmæ ongōñōmō incæ ĩñontobæ ocæ

ocæ cætapa. Cæyō tōmānāni inānite Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca pō guicā æninqe ædæmō ewocadinque tōmēnāni Wængonguī nānō ānō ante guīñenedāmaī inte edonque apænegadānimpa.

**Tōmāmō mōnō quincōo
impa, ante cædānipa**

³²Ayæ tōmānāni nāni pōnencabo incæ tōmēnāni nāni ewocadō adodō ewocate baī ināni inte mīmōdē adodō ante pōnēninqe tōmēnāni ēadincōo incæ, Botō quī impa, ante ānāmaī ināni inte, Tōmāmō mōnō quī impa, ante pæ gompodāmaī inōnānimpa. ³³Ayæ Itota nānō da godongāināni iñōmō tæī piñænte apænedinque, Itota Codito nāni ōmæmongantapa, ante cōwē nāni apænedī baī apænedōnānimpa. Edæ Wængonguī tōmēnāni inānite waadete pōnō cæcā ate watapæ quēwēnōnānimpa.

³⁴Ayæ tōmēnāni nāni cabo incæ æcāmenque ōmæpocā ī iñōmō edæ dæ angantapa. Edæ ōmæ nāni ēadī incæ godonte æninqe oncō mæñonte nāni ēadī incæ godonte æninqe tōmēnāni nāni godonte æninta ænte pōninqe ³⁵Itota nānō da godongāināni weca ænte māmō nō cædāni æninqe tōmēnāni wæætē ōmæpodāni inānite godōnāni eyepæ eyepæ ænōnānimpa. ³⁶Īninqe Itota nānō da godongāināni iñōnāni adocanque Debiī wodi pæingā Ootee ingacāimpa. Tōmengā iñōmō, Wadāni wampo pōnente quēwencædānimpa, ante nē ædæmō apænedongā iñongante wadāni tōmengā ingante Bedēnabee ante pōnō pemongadānimpa. Īngā Ootee Bedēnabee nāni pemōningā iñōmō Tipidebæ quēwente pōningā inte edæ, ³⁷tōmengā ōmæ ēadī godonte æninqe tōmengā nānō godonte æninta Itota nānō da godongāināni weca māmō nō cægacāimpa.

Ānāniya tōnō Tapidæ

5 ¹Māniñedē Ānāniya nāni ānongā tōmengā nānōogængā Tapidæ tōnō tōmēnāni nāni cæī baī cædinque ōmæ

nāna ēadīmæ godonte ænatapa. ²Ayæ nānōogængā ēñēñongā tōmēna godonte nāna æninta incæ Ānāniya iñōmō pancataa pæ gompote æninqe wæætē pancataa ænte māmō Itota nānō da godongāināni weca nō cæcantapa. ³Nō cæcā adinque Pegodo,

—Ānāniya ēñēmi. Tatāna ingante ædæmō entawēmi inte ōmæ beyæ bitō æninta pancataa, Botō quī, ante awēmō nō cædinque edæ pancataa ænte māmō nō cædinque bitō, Tōmanta impa, ante quīmæ ānewēē. Īñæmpa, babæ cædīmi inte bitō Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca ingante babæ āmipa tōō. ⁴Edæ bitō ōmæ inī incæ bitō quī cōwē intapa. Ayæ nōwo māninta æninqe, Æbānō cæquīī, ante tōmēmi nē āmi imitapa. Īninqe edæ mīmōno pōnēninqe quīmæ wapiticæ cæbitawo. Bitō mānōmaī cædinque waodāni inānite wīī babæ apænedinque Wængonguī ingante babæ apænebitapa tōō.

⁵Angā ēñente wædinque Ānāniya iñōmō tæ wæante æmæwo wængantapa. Wængā adinque tededāni ēñēninqe tōmānāni guīñente wædānitapa.

⁶Wængā Īninqe edēnīnāni ponte wīni caate næænte māo daga wēnānitapa.

⁷Dobæ wængā ate todee ooda go ate tōmengā æbānō wængā ante ēñēnāmaī Īningā inte tōmengā nānōogængā incæ pō guicā. ⁸Adinque Pegodo tōmengā ingante,

—Apænebi ēñēmoe. Mīnatō ōmæ godōninqe mānimpota æmīnatawo. Āñongā,

Ao, mānimpota.

⁹Angā ēñēninqe Pegodo wæætē, Mīnatō iñæmpa edæ guēa pōnēninqe, Mōnō Awēñē Ōnōwoca æbānō panguingāā, ante quīmæ cæmīnatawo. Edæ bitō nānōogængā baō inī nē daga wēnīnāni incæ do dao dao pōnāni ēñēmīi. Edæ bitō baō adobaī ænte gocædānimpa tōō.

¹⁰Tæcæ ante āñongā onquiyængā iñōmō tōmengā ōnōwa gāanē tæ wææninqe nāñe wængantapa. Wængā ate māniī edēnīnāni pō guīite ayōnāni

dobæ wænte a öñongä adinque tömengä baö inī æninque tömengä nänöogängä wodido gäänē māo daga wēnānitapa.

¹¹ Mänömaī nāñe wænapa, ante tededāni ēñēninque Codito ingante nāni nē godongāmæ pönencabo tönö wadāni tömānāni ancaī guiñente wægadānimpa.

Ate ēñencädānimpa, ante bamönengæ nangui cädānipa

¹² Māniñedē Itota nänö da godongaināni iñömö Wængongui Öñowoca tönö cædinque, Ate pönencädānimpa, ante wadāni ayönāni mā cædinque bamönengæ nangui cädönānimpa. Ayæ adoyömö pönēninque tömānāni Wængongui oncö Tadömö yabæcönē nāni ānoncönē pö guii pö guii cädönānimpa. ¹³ Wadāni tömēnāni inānite adinque, Nē pönēnāni waa quēwēnāni inānipa, ante pönēnāni incæte guiñente wædinque godongāmæ pö guidāmaī gomö adönānimpa.

¹⁴ Pancadāniya guiquēñē onguiñānāni tönö onquiyānāni tönö nangui ināni mönö Awēñē ingante ñowo pönēnānitapa. Iñāni iñömö do pönēnināni tönö adocabodāni bacoo ināni bagadānimpa.

¹⁵ Iñinque māniī bamönengæ cädāni adinque wadāni wēnæ wēnæ ināni inānite ænte pöninque möimoga möincodē ñö cädānitapa. Edæ, Pegodo nænque pämo wodo pänta goyongä tömengä gänēñömö öñöninque adocanque adocanque waa bacädānimpa, ante cædinque Pegodo nänö goquinö ante ænte māmö ñö cädāni öñönānitapa. ¹⁶ Ayæ adobaī Eedotadē eyequeī wayömö nāni quēwēñömö wayömö nāni quēwēñömö quēwēninque wadāni wēnæ wēnæ ināni inānite nēænte māmö nēænte māmö cönönāni ate tömānāni waa badānitapa. Ayæ wēnæ nē wentamö ewocadāni inte yewænte wawēnāni inānite adobaī ænte māmö pöninque waa badānitapa.

Itota nänö da godongaināni inānite piinte tee mönedānipa

¹⁷ Wængongui qui, ante nē godongä ñænængä pönī inongä tönö wadāni

tömengä tönö godongāmæ cädāni incæ Tadoteoidi inönāni inte, Nāni ömæmönāmaī ingæimpa, ante nē pönēnāni inönānimpa. Iñinque Itota nänö da godongaināni mänömaī waa cädāni ate wædinque awēñē tönö Tadoteoidi iñömö tömēnāni inānite piinte agadānimpa. ¹⁸ Iñinque Itota nänö da godongaināni inānite yao ongonde æninque tömānāni ayönāni tee mönedānitapa. ¹⁹ Tee mönedāni wæcöñönānite Wængongui anquedo woyowotæ ponte odemö wi ænete mantacä tayönānite apæncantapa. ²⁰ “Goedāni. Wængongui oncö ñænæncö yabæcönē go guite næ gongæninque minitö māniñömö pönāni inānite apænedinque, Wængongui pönö cæcä beyænque mönö quēwengæimpa, ante ædæmö apænemini ēñencädānimpa.”

²¹ Angä ēñente cædinque tömēnāni baönæ ñäö bayonte Wængongui oncö ñænæncö yabæcönē do go guidinque odömönte apænedāni ēñēnānitapa. Mänömaī do go guite apænedānipa, ante ēñēnāmaī ināni inte edæ, Wængongui qui, ante nē godongä ñænængä pönī inongä guiquēñē tömengä tönö godongāmæ cädāni tönö adoyömö pö guidānitapa. Pöninque tömēnāni idægoidi inānite nē aadāni Picænāni godongāmæ nāni Apænte Änoncabo tömānāni inānite āñete pönānitapa. Iñāni wæætē tontadoidi awēñēdi inānite äninque, Minitö tee möneincönē gote Itota nänö da godongaināni inānite āñete mämömini poncädānimpa.

²² Änāni tee möneincönē gote ayönāni edæ dæ änāni ante wædinque wææ wänönāni awēñēdi gode ancæ pöninque, ²³ Iñmaī ante apænedānitapa.

—Gote ayömöni oncö ædæmö tee mönete intapa. Ayæ tontadoidi odemö pönī a ongönāni adinque mönitö go wi ænete guiyömöni edæ dæ änāni ate wædinque wadæ pömönipa. ²⁴ Ante tededāni ēñēninque, Wængongui qui, ante nē godönāni ñænænāni tönö Wængongui oncö ñænæncö ante nē wææ wänönāni tæiyæ awēñē tönö

guiñente wædinque, Ñowo quiēmē bai
bacæimpa. ²⁵Ante wæyönāni wacā do pō
guiidique tōmēnāni inānite,

—Aquēnē quēwēmīni. Mānināni
mīni tee mōnedināni incæ Wængongui
oncō ñænæncō yabæcōnē go guiite
a ongōnīnque māniñōmō pōnāni
inānite odōmonte apænedāni ēñēnāni
ataqueedāni.

²⁶Ante apæneccā ēñente wædinque
wææ wānōnāni awēnē tōmengā
nānō wææ wānoncabo tōnō Itota
nānō da godongaiñāni inānite æncæ
godinque, Godongāmæ ongōnāni incæ
piinte tacadāni wæcæ wæ, ānīnque
pānāmaī inte ee ænte pōnānitapa.

²⁷Ænte pōnīnque nē aadāni
Picænāni godongāmæ nāni Apænte
Ānoncabo weca ænte māmō gōnōnāni
gongæñōnānite, Wængongui qui, ante nē
godongā ñænængā pōni inongā iñōmō
tōmēnāni inānite angantapa.

²⁸—Māningā Itota emōwo
apænedinque wadāni inānite
odōmōnāmaī imæwedāni, ante ancaa
antamōnipa tōō. Incæte mīnitō mānīne
mīni odōmonte ānewēnō ante Eedotadēē
tōmāo odōmonte apæneminīpa. Ayæ
godōmenque tedewēnīnque mīnitō,
Māningā nē wængaingā ingante
awēnēidi nē wēnæ wēnæ cædiñāni
inānipa, ante mōnitō imōnitedō ante
ānewēmīnipa tōō.

²⁹Ante nē ñænængā piñōngā
Pegodoidi wæætē,

—Mōnitō quiquēnē waomīni imīnite
ēñēnāmaī inte Wængongui ingante
ēñente cæquēnēmōni imōnipa.

³⁰Mīnitō Itota ingante ñænquedimæ
timpote wænōmīni wængā ate mōnō
wæmæidi Wængongui incæ angā
ñāni omæmongantapa. ³¹Ayæ nē ñāni
omæmōningā ingante apænedinque
Wængongui, Bitō, Quēwencædānimpa,
ante nē Āmi bacæbiimpa, angacāimpa.
Nē Āmi iñōmite idægoidi tōmānāni,
Idæwaa wēnæ wēnæ cæte quēwente
awædō, ante botō gāmænō
poncædānimpa, ante cæcæbiimpa. Bitō
æmi beyænque botō tōmēnāni inānite

pōnō waadete ñimpo cæcæboimpa.
Ante cædinque edæ Itota nānō Awēnē
baquinque Wængongui æmōnga ænte
mæicā æidinque Wængongui tōmēmæ
inō tæ contate ongongampa. ³²Itota
ingante Wængongui ænte mæicā
ægacāimpa, ante nē adimōni inte
mōnitō mānīnō ante nē apænemōni
imōnipa. Ayæ nē ēñēmō cæmō iñōmonte
Wængongui tōmengā Tæiyæ Waēmō
Ōnōwoca ingante da pōnongā ænte
ēwocamōmpa. Tōmengā Ōnōwoca
adobaī mōnitō tōnō godongāmæ nē
apæneccā ingampa, ante Pegodoidi
apænedānitapa.

³³Mānōmaī apænedāni ēñēnīnque
awēnēidi ængui badinque tōmēnāni
inānite edæ wænoncæ cædānitapa.

³⁴Māniñedē adocanque Paditeocā incæ
tōmengā emōwo Gāmadedo tōmēnāni
nāni wææ angaiñō ante nē ēñengā
iñōngante tōmānāni tōmengā ingante
waa adōnānimpa. Īnīnque tōmēnāni
nāni Apænte Āncabo wænoncæ
cæyōnāni māningā iñōmō tōmēnāni
nāni nē waadecā inongā inte ængæ
gantidinque, Itota nānō da godongaiñāni
inānite oncodo mantamīni wantæ
ongoncædānimpa. ³⁵Angā dæ godāni
īnīnque Gāmadedo wæætē awēnēidi
inānite apæneccantapa.

—Idægoidi ēñēedāni. Mānināni
inānite æbānō cæquiī, ante ædæmō
pōnente ate edæ ee cæedāni. ³⁶Edæ
doyedē wacā Teodo adobaingā ængæ
gantidinque, Botō nē nanguī cæbo
imōpa, ante āñōngante edæ tōmengā
mīñæ coatodo tiento ganca ināni
godānitapa, ante pōnēedāni. Tōmengā
ingante wadāni māo wænōnāni wængā
ate tōmengā emiñænīnāni wæætē
nāwæ godāni ate edæ dæ batimpa.

³⁷Ayæ ate edæ awēnē, Mīnitō emōwo
ponte yewæmoncæmīnimpa, ante nānō
āniñedē wacā Gadideabæ quēwēningā
Oodaa adobaī awēnē ingante wido
cæcæte ante ængæ gantiyōngā nanguī
ināni tōmengā mīñæ goyōnāni
tōmengā ingante wænōnāni wængā
ate nāwæ adobaī gogadānimpa.

³⁸Īninqe, Mänömaï batimpa, ante pönete cædäni. Nöwo iñömö iñāni adobaï ængæ gantidāni adinqe mīnitö tömēnāni iñānite ee ate gomö aedāni ämopa. Tömēnāni waodānique inte cædāni baï ædö cæte cæquīnānii. Edæ dæ bacæimpa. ³⁹Wæætē Wængonguï angä ēñente cædāni baï mīnitö ædö cæte Baa ante wido cæquīmīnii. Edæ mīnitö mänömaï cædinque Wængonguï ingante pīimīni inte wæbaīmīnīpa.

Ante wææ angä ēñente wædinque Ao ante tömengä nänö äno baï cædānitapa. ⁴⁰Itota nänö da godongaināni iñānite aa pedāni pönāni ate awēnēidi, Päedāni, äñāni ēñēninqe nē wææ wänönāni æmontaimenca tæi tæi pänānitapa. Ayæ awēnēidi godömenque, Itota emöwo ante apænedämaï imæwedāni, ante äninque Itota nänö da godongaināni iñānite ñimpo cædāni godānitapa. ⁴¹Nē Apænte nāni Äincabo weca ongonte tao godinque tömēnāni wæætē, Wængonguï mönö imonte adinque, Botö Wēñængä emöwo beyæ wadāni wēnæ wēnæ äñāni ate mīnitö eyepæ inte caate wæcæmīnīpa, ante do cæcampa, ante pönēninqe edæ nanguï togadānīpa. ⁴²Īninqe Wængonguï oncö ñænencö yabæcönē incæ waodāni oncönē incæ tömēnāni ñimpo cædämaï inte cöwē go guī go guī cædinque cöwē odömonte apænedīnque, Itota tömengä näwangä mönö Codito ingampa, ante watapæ apænedāni ēñengadānīpa.

**Tiæte ganca iñāni nē
nēnempodāni badānīpa**

6 ¹Itota ingante nē tee empote quēwēnāni māñīfēdē nanguï iñāni badāni ate pancadāniya guidiego tededö nē tededāni iñömö ebēdo tededö nē tededāni iñānite pīinte äninque, Mīnitö mīni cabo owæmpoināni iñānite iimö iñö iimö iñö cænguï eyepæ godöninque möni cabo owæmpoināni iñānite pönönāmaï imīnīpa töö, ante äñāni. ²Itota nänö nē da godongaināni iñömö dote ganca iñāni iñönānite wadāni, Dote iñānīpa, ante pemonte

baï apænedönānīpa. Iñāni iñömö guidiegoidi mänömainö ante wædānīpa, ante ēñente wædinque wadāni Itota ingante nē tee empote quēwēnāni iñānite äñete godongämæ pönāni ate tömēnāni iñānite,

—Wængonguï nänö apænedö ante nē apænequēnēmöni inte mönitö ædö cæte möni cæquēnēnö ante ñimpo cædinque cænguinque ante godonguimöni. ³Īninqe botö tönīñamīni ēñēedāni. Mīni pönencabo nämä cöwä adinque, Æcänö æcänö Wængonguï Önöwoca tönö äawocaque baï ewocate nö cædāni iñānii, ante adinque mīnitö tiæte ganca iñāni mānimpodāni iñānite apænte æedāni. Apænte æmīni adinque mönitö tömēnāni iñānite, Cænguï nē godömīni bacæmīnīpa, ämöni ēñente cæcædānīpa. ⁴Mönitö wæætē Wængonguï ingante cöwē apænedīnque Wængonguï nänö apænedö ante godömenque odömonte apænedīnque māñinonque cæte quēwencæmōnīpa.

⁵Mänömainö ante ēñēninqe tömēnāni nanguï iñāni iñönāni inte tömānāni Ao ante edæ, iñāni mänömaï iñānīpa, ante adinque iimāi emönāni iñānite apænte ængadānīpa. Adocanque Etebä nē wede pönengä inte Wængonguï Tæiyæ Waemö Önöwoca tönö äawocaque baï ewocacä inongäimpa. Tömengä tönö Pedipe, Podocodo tönö Niicånodo, Timönö tönö Padömēna, ayæ Antioquiya iñömö nē quēwēningä Niicodato. Īngä iñömö oodeoidi nāni pönēnö baï pönengä inte do oodeo baï bacä inongäimpa. Mānimpodāni iñānite apænte æñānitapa. ⁶Apænte äninque Itota nänö nē da godongaināni weca ænte mämö gönönāni ongöñönānite iñāni iñömö, Mīnitö nē godömīni bacæmīnīpa, ante cædinque tömēnāni iñānite gampodinque Wængonguï ingante apænedānitapa.

⁷Īninqe Wængonguï nänö apænedö ante gode ä gode ä cædinque mäo apænedāni ēñönönānīpa. Īninqe Eedotadēē iñömö Codito miñæ nāni tee

empote quēwencabo tæiyænāni yebænte bagadānīpa. Wængonguī quī, ante nē godōnāni incæ adobaī nanguī ināni wede pōnēnīnque ēñente bagadānīpa.

Etebā ingante bæi ongōnānīpa

⁸Etebā īñōmō Wængonguī waadete pōnō cæcā ate tæī piñænte ēwocadongā inte bamōnengæ nangui cædongāīmpa. Ayæ, Cæbo ate pōnencædānīpa, ante mā cæcā adīnque godongāmæ ongōnāni pancadāniya, Æbānō cæcāā, ante wædānīta. ⁹Wadāni quīquēnē Etebā tōnō guēa wæætēdō wæætē ancæte ante cædānīta. Īnāni īñōmō oodeoidi inōnāni incæ pancadāniya Tidēnebæ quēwēnīnāni īñōnāni pancadāniya Adecantodia īñōmō quēwēnīnāni īñōnāni pancadāniya Tidītiabæ quēwēnīnāni īñōnāni pancadāniya Atīabæ quēwēnīnāni inōnānīpa. Tōmēnāni doyedē wadāni inānite nē cægaīnāni inōnāni inte nōwo abæ tawænte godīnāni inōnāni inte godongāmæ pōnīnque adocabodāni baī badīnāni inōnānīpa. Tōmēnāni odōmōincō ante, Mōni nē Abæ Tawænte Gocabo Odōmōincō impa, ante pemōnōnānīpa. Īnīnque tōmēnāni pancadāniya Etebā ingante wæætēdō wæætē ante cæyōnāni, ¹⁰tōmēngā nē nō ēñēnongā inte Wængonguī Ōnōwoca tōnō godongāmæ apānecā ēñēnīnque tōmēnāni, Æ mōnō wæætē ædō cæte wææ anguiī, ante wædānīta.

¹¹Īnīnque nē wæætēdō wæætē ānāni adodāni incæ wadāni inānite godō awēmō ānānīta. Mīnitō babæ ante ī incæte, Mōitee wodi ingante ante Etebā godō wēnæ wēnæ apānecā ēñentamōnīpa, ante ōnonque ædāni. Ayæ Wængonguī ingante adobaī tōmēngā godō wēnæ wēnæ ante babæ apānecā ēñentamōnīpa tōō, ante incæ ædāni, ante nē abæ tawænte godīnāni ānānīta. Mānōmaīnō ānāni Ao ante tōmēnāni nāni angāinō baī cædīnque Etebā ingante ante babæ ante piñānīta. ¹²Mānōmaīnō ante babæ ante piñāni ēñēnīnque wadāni

ōnōnānīque incæ nē aadāni nāni Picæncabo incæ nē odōmōnāni incæ tōmānāni ænguī badānīta. Mānōmaī ænguī badīnque tōmēnāni Etebā wodi ingante bæi ongote nē Apænte nāni Āincabo weca ænte māo gōnōnāni ongongantapa. ¹³Pancadāniya Etebā ingante ante babæ apānēdīnque īīmaī ānānīta. Īngā īñōmō nīmpo cædāmaī inte cōwē Wængonguī oncō tæiyæ waēmō oncō īñonte wiwa tedewēnīnque tōmēngā godōmenque Mōitee wodi nānō wææ angāinō ante godō wiwa ante babæ apānecā ēñentamōnīpa. ¹⁴Īñōmō oncō ante apānēdīnque adocā Etebā īñōmō, Itota Nāatadeta nē quēwēnīngā īī oncō bæ tadete wido cæcæcāīmpa, ante ānewengampa. Ayæ adocā Itota īñōmō, Īīmaī cæedāni, ante Mōitee wodi nānō wææ angāinō ante Ao ānāmaī inte edæ, Wadō ante cæquēnēmīni īmīnīpa, ante odōmongampa, ante īngā Etebā īñōmō adobaī ānewēngā ēñentamōnīpa tōō, ante babæ apānecadānīpa.

¹⁵Mānōmaī babæ apānēdāni ēñēnīnque nē Apænte nāni Āincabo incæ Etebā ingante cōwā ayōnāni tōmēngā awīnca Wængonguī anquedo nānō ēmōnō baī ēmongā agadānīpa.

Etebā nāmā wææ apānecampa

7 ¹Īnīnque, Wængonguī quī, ante nē godongā nānāngā pōnī inongā īñōmō Etebā ingante ānīnque, Bitō īmitedō nāni ānīnō nāwangā intawoo. ²Āñongante Etebā wæætē īīmaī ante nāmā wææ apānecantapa. “Botō wæmpoidi ēñēedāni. Botō tōnīnāmīni ēñēedāni. Mōnō wæmæ Abadāō wodi Mēetopotāmiabæ ayæ quēwēnīnque Cadāna īñōmō ayæ quēwēncæ godāmaī īñongante Wængonguī nē nāō apāite baī ēmōnongā inte Abadāō weca ponte a ongongā agacāīmpa. ³Ayæ Abadāō ingante apānēdīnque Wængonguī, ‘Bitō guīdēnāni inānite ēmō cæte bitō ōmæ ēmō cæte godīnque wabæca botō odōmonguīmæca æmæwo wadæ goe,’ angacāīmpa. ⁴Angā ēñente cædīnque Abadāō wodi mānīōmæ Cadeabæ

ëmö cæte wadæ godinque Cadāna nāni quëwëñömö ganca pöninque quëwengacäimpa. Ayæ tömengä wæmpo wodi wængä ate Wængonguï tömengä ingante angä ëñëninque Abadäo ïimæca mönö ñowo quëwëmæ ponte quëwengacäimpa.”

⁵Incæte Wængonguï, Tömëmi ömæ, ante Abadäo wodi ingante cabo incæ ömæ pönönāmaï ingacäimpa. Wæætë Abadäo wodi wëñængä mæmpo ināmaï ïñongante Wængonguï, ïimæ incæ bitö ænguïmæ ïñonte bitö pæināni adobæ tömāo quëwencädänimpa, ante odömongacäimpa. ⁶Ayæ godömenque apænedinque Wængonguï, Bitö pæināni ïñömö wabæca gote mänimæ quëwëñäni weca quëwëñönānite ïināni wæætë bitö pæināni inānite edæ ö ænte bai cædinque, Mönitö beyænque cædäni, ante nangui änāni wæcädänimpa. Ayæ tömëñäni nempo wantæpiyæ coatodo tiento wadepo ganca mänimpoga quëwëñönānite adodāni wënæ wënæ cædäni beyæ caate wæcädänimpa. ⁷Ante Wængonguï godömenque apænedinque, ‘Bitö pæināni inānite nē ö ænte wënæ wënæ cædäni inānite botö wæætë apænte äninque pancæboimpa. Ayæ ïincayæ ate bitö pæināni mänïömæ tömëñäni nāni caate wædiömæ ëmö cæte wadæ pöninque ïimæca wæætë pöninque botö Wængonguïmö ïñömote botö beyæ cæquïnāni inānipa.’ ⁸Äninque Wængonguï, Mönö godongämæ cæcäimpa, ante pönö cæbo ate minitö wæætë Ao ante ëñente cæcæminimpa. Mänömaï ante cædinque minitö onguiñæminique ëö togænte caate wædinque ëñencæminimpa. Angä ëñëninque Abadäo wodi wëñængä Itæca ëñacä ate tömengä nänö ëñadï adoque Wængonguï itædë go ate tömengä ingante ëö togængacäimpa. Itæca wodi pæte wææ AACobo wæmpo bagacäimpa. AACobo wodi pæte wææ dote ganca ināni tapæicä wææ mönö wæmæidi wodi baquinque pægadänimpa.”

⁹Ante apænedinque Etebä godömenque, “Mänināni mönö

wæmæidi ingaināni ïñömö tömëñäni biwï Ootee ingante ante adinque piinte wædinque tigitamö beyænque pædæ godönāni ö äninque Equitobæ ænte mäodāni gogacäimpa. Equitobæ pöninque tömëñäni godonte æncæte ante cædinque Ootee wodi ingante mänïñömö quëwengä nempo pædæ godönāni awënë beyænque cæte quëwengantapa. Mänömaï quëwengä incæte tömengä tönö godongämæ Wængonguï cöwë cægacäimpa. ¹⁰Äninque Ootee wodi ingante nangui wiwa cædäni wæyongante Wængonguï cöwë wææ aacä quëwengacäimpa. Ayæ Wængonguï pönö apænecä ëñëninque nē ëñente bayongante Equitobæ tæiyæ awënë Padaönö incæ tömengä ingante waa adinque, Botö tæiyæ awënë imo bai bitö wodo adobaï badinque Equitobæ wædænque awënë bacæbiimpa. Ayæ adobaï botö awënë onconcoo bitö aacæbiimpa, angacäimpa.”

¹¹Ante apænecä ëñëñönāni Etebä godömenque, “Mänïñedë Equitobæ tömāo Cānaämæ tömāo to aminte bayonte tepæmpo gæwænte wædönänimpa. Mönö wæmæidi cænguï æncæte ante cædinque ænāmaï ïnönänimpa. ¹²Äninque, Equitobæ cænguï ayæ mä öñompa, ante tededäni ëñëninque wæmpocä AACobo wodi mönö mæmæidi nē baquināni inānite äninque, Botö wëmini, Equitobæ godinque cænguï ænte pöedäni, angä mä gogadänimpa. ¹³Gote pöninque ayæ wæætë mempoga gote a ongönāni adinque Ootee wodi incæ tömengä mëmöidi inānite, Botö minitö biwimo ëñagaimö imopa, angä wægadänimpa. Ayæ, Ootee guidëñäni do pönänipa, ante tededäni ëñëninque awënë Padaönö ingante gode änāni edonque ëñengacäimpa. ¹⁴Ayæ ate Ootee wodi tömengä wæmpo AACobo wodi nāni pæincabo tetenta i tincö ganca mänimpodāni äñecä gogadänimpa. ¹⁵AACobo wodi mänömaï Equitobæ gote quëwëninque wængacäimpa. Ayæ tömengä pæināni wææ mönö wæmæidi ingaināni inte adobaï mänïñömö gote

quēwente wængadānīmpa. ¹⁶Abadāō wodi wēēnēnedē, Mōnitō wodido, ante Caāmōdo wēnāni nāni ānīmpota mānīmpota godonte ānīnque Tīquemō īñōmō ōmæ godonte ānongāīmpa. Ante do agāīnāni inte mōnō wæmæīdi nōwo AACOBO wodi bayetoca ingāī Cānaāmæ ænte pōnīnque, ayæ īīncayæ ate wææ tōmēngā wēnāni bayetoca ingāī Abadāō wodi nānō ængāīmæ tōmēnāni wodido ingāīñōmō māmō daga wængadānīmpa.”

¹⁷Ante apānedīnque Etebā godōmenque apānecantapa. “Abadāō wodi ingante Wængonguī wēēnēnedē nānō, Botō wantæpiyæ ate bitō pāīnāni inānite adodō ænte māmōmo poncædānīmpa, ante nānō angāīnedē wodo īīnque bayonte tōmēnāni Equitobæ quēwēnīnque nanguī bacoo yebænte bagadānīmpa. ¹⁸Mānīñedē wacā onguīñængā nōwocā incæ, Ootee wodi æcānō ingacāī, ante ēñēnāmaī īnongā inte Equitobæ awēnē bagacāīmpa. ¹⁹Tōmēngā īñōmō mōnō guīdēnāni wodi inānite wapitīcæ ate wēnæ wēnæ cægacāīmpa. Tōmēngā, Mīnitō wēñænāni tæcæ ēñadāni inānite wido cæedāni, ante pīīngā ēñente wædinque mōnō wæmæīdi wodi incæ tæcæ ēñadāni inānite yabæque wido yabæque wido cædāni wængadānīmpa.”

²⁰“Tōmēnāni mānōmaī nāni cægaīñedē incæ Mōitee wodi ēñate pægacāīmpa. Tōmēngā waēmō wēñæ īñongante Wængonguī waa acampa, ante pōnēnīnque mēa go adoque apāīcā go ate tōmēngā ingante mæmpo oncōnē pæ gompote pægogada pæcantapa.

²¹Ayæ, Wænōnāni wæncæ wæ, ante guīñente cædinque tōmēna tōmēngā ingante yabæque gāwapæ yædopæ wo cæda ongōñongante awēnē Padaōnō wēngā onquiyængā adīnque, Botō wē, ante cædinque Mōitee ingante ænte pægogacā pægacāīmpa. ²²Mānōmaī cæcā beyæ equitoidi nāni ēñēngāīnō ante tōmānō ante odōmōnāni ēñente pædinque Mōitee wodi nē angā baquinque nanguī cæcā baquinque tæī pīñænongā inte pægacāīmpa.”

²³Ante Etebā godōmenque apānedīnque, “Ayæ æmæwo pædinque coadenta wadepo nānō ēñagāīñedē Mōitee wodi, Idægoidi botō tōnīñadāni inānite ēñacæ gobote, ante ēñacæ gocantapa. ²⁴Gote ēñayongā, Equito onguīñængā incæ botō guīdēngā ingante wīwa cæcā caate wæcampa, ante adīnque Mōitee wodi tōmēngā guīdēngā ingante wææ cæcæte ante cædinque tiyæñō tiyæ cædinque Equito onguīñængā ingante wænongā wængacāīmpa. ²⁵Edæ, Wængonguī botō īmote ānīnque, Bitō idægoidi inānite ō ænte māobi wadæ gocædānīmpa, ante do angā ēñentabopa, ante do ēñēningā inte Mōitee wodi, Idægoidi adobaī ante ēñente pōnencædānīmpa, ante pōnente cæyongā tōmēnāni wæætē mānīnō ante ēñēnāmaī ingadānīmpa. ²⁶Mānōmaī ī īīnque Mōitee wodi īīmō ate ponte ayongā idægoda wæætēdō wæætē cæda adīnque, ‘Īñāna, mīna guīdencaya incæ wacā ingante quīmæ wēnæ wēnæ cæte quēwēmīnaa.’ ²⁷Ante, Guēa waa waadete quēwēncædaīmpa, ante cæyongā adocanque tōmēngā guīdēngā ingante nē wēnæ wēnæ cædingā guīquēnē Mōitee wodi ingante bæ tadinque angantapa. ‘Īñæmpa, Bitō mōnitō awēnē īnōmi īmīpa, ante, Nē apænte āmi īmīpa, ante æcānō bitō īmite nē ānaī. ²⁸Edæ Equito ingante īīmō bitō wænōmi baī nōwoonæ adobaī botō īmote wænōncæte ante pōnēmi awædō.’ ²⁹Angā ēñente wædinque Mōitee wæætē wodii wīnongacāīmpa. Wodii wīnōnte wabæca Māadiāmæ gote wadāni ōmæ quēwēnīnque wēñænā mēnaa wæmpocā bagacāīmpa.”

³⁰Ante apānedīnque Etebā godōmenque awēnēīdi inānite īīmaī ante apānecantapa.

“Ayæ wæætē coadenta wadepo go ate Mōitee wodi ōnōmæca cægōnīnque onquiyabo Tīnaiquīdi gāmænō gote dadi ēmænte ayongā ocāñequiwæ gonga bæcōyōmō Wængonguī anquedo ponte a ongongā agacāīmpa. ³¹Ate wædinque Mōitee wodi, Quīnō baī inte bæco ante

botö wīimonte bai aboo, ante acæte ante pönömenque pöñongante mönö Awënë tömengä ingante iimaï ante apænecäiempa. ³²‘Bitö wæmæidi Wængonguimo inömo inte botö Abadäo wodi Itæca wodi Aacobo wodi Wængonguimo inömo iropa.’ Ante apænecä ëñente wædinque Möitee wodi do do wæate guiñente wædinque, Wīi ainente awædö, ante cægacäiempa. ³³Mänömaï cæyongante mönö Awënë wæætë, ‘Bitö næ gongænte ongöñömö botö adoyömö ongömo beyænque onguipoi tæiyæ wæmö iropa, ante pönëninque bitö awæncata gä tadöwæe ämopa. ³⁴Botö edæ cöwä adinque, Botö quinäni inänite equitoidi æbänö wænæ wænæ cædänii, ante do abopa. Tömënäni caate ö ö wædäni do ëñente wædinque botö, Ñimpo cæbo ate abæ tawænte gocædänimpa, ante wææ pömo iropa. Ñöwo iñömö edæ ægodöe. Botö, Equitobæ gocæbiimpa, ante bitö imite adodö da godömo gocæbiimpa,’ ante Wængongui Möitee wodi ingante angacäiempa.”

³⁵Ante apænedinque Etebä iimaï ante godömenque apænecantapa. “Adocä Möitee ingante pīinque idægoidi doyedë, ‘Iñæmpa, Bitö mönitö awënë inömi imipa, Në apænte änömi imipa, ante æcänö bitö imite në änaï,’ ante änönänimpa. Ñöwo iñömö Wængongui anquedo ocäñequi iñömö pöninque tömënäni nāni në pīingaingä adocä Möitee ingante, Bitö idægoidi awënë bacæbiimpa, angacäiempa. Bitö tömënäni inänite ö æninque ænte mäobi abæ tawænte gocædänimpa, ante cædinque Wængongui bitö imite da godongä gocæbiimpa, ante Wængongui beyæ apænedinque Wængongui anquedo angacäiempa. ³⁶Möitee iñömö, Ate pönencædänimpa, ante mä cædinque ayæ Wængongui tönö bamönengæ nangui cædinque idægoidi inänite ænte mäocä gogadänimpa. Equitobæ emö cæte wadæ pöninque gäwapæntibæ Opatawæmä yæwedecapæ pö ongöninque adocä Möitee mantacä imæmäa pongadänimpa.

Önömæca ta pöninque coadenta wadepo ganca cægöñönäni tömengä, Ate pönencædänimpa, ante mä cædinque bamönengæ nangui cægacäiempa,” ante Etebä wodi apænecantapa.

³⁷Ayæ, “Adocä Möitee, Idægoidi ëñëedäni. Botö Wængongui beyæ në apænebo imo bai wacä edæ minitö tönñnacä incæ adobai edæ Wængongui beyæ në apænecä bacæcäiempa. Tömengä ponte apænecä ëñëninque minitö tömengä ingante ædæmö ëñente cæcæminimpa, ante Möitee wodi apænecäiempa. ³⁸Godongämæ nāni Wængongui ingante apæneincabo tönö Möitee wodi önömæca cægönongäiempa. Mönö mæmæidi tönö cægöñönäni Wængongui anquedo wëñëñedë Tīnaiquidi në ponte äningä incæ adocä tönö Möitee wodi önömæca cægönongäiempa. Mäniñedë mönö imonte ante pönö cædinque Wængongui, Möitee ëñëmi, angacäiempa. Iñcayæ quëwenguināni ëñente quëwæncædänimpa, ante cædinque botö, Minitö cæte quëwenguimīni, ante apænebo ëñëninque bitö adodö ante yewæmoncæbiimpa, ante apænecäiempa,” ante Etebä apænecantapa.

³⁹Ayæ, “Möitee wodi mänömaï cæyongante mönö wæmæidi guiquënë ëñënamäi inäni inte tömengä ingante Baa äninque Equitobæ mönö adodö gocæiempa, ante önöwënenque pönente wægadänimpa. ⁴⁰Mänömaï në wædönäni inte tömënäni wæætë Aadö wodi ingante apænedinque, ‘Aadö ëñëmi. Mäningä, Equitobæ në emö cæte mönö imonte mämöningä Möitee wodi ædönö gote dæ angää, ante adämaï imönipa cæbii. Wængonguiidi inänipa, ante mönö imonte në töö æmænte ænte goquināni ante bitö badömi æmönie.’ ⁴¹Äninque mäniñedë, Mönö wængongui ingampa, ante cædinque tömënäni wagada wë bai badongadänimpa. Ayæ, Mönö wængongui qui iropa, ante cædinque cænñänäni wænöninque baö tömënäni nāni badöinca gäänë ænte mämö ñö

cædinque önopoca näni badöinca
 adinque æëmæ bai cæte togadänimpa.
⁴²Mänömai cædäni ate wædinque
 Wængongui näëmæ, Pönë cæmīnyaa,
 ante piingacäimpa. Ayæ, Īināni öönædë
 owocooque ante, Wængonguīdi inānīpa,
 ante oda cæcædänimpa, ante cædinque
 idægoidi inānite ĩnīmpo cædinque dadi
 ëmæninque aadāmai ingacäimpa. Edæ
 mäninö tömënāni näni cægaïnö bai
 ante pönente yewæmöninque wacä
 wantæpiyæ ate Wængongui beyæ ĩmai
 ante yewæmongacäimpa.

‘Idægoidi ëñëdäni. Önomæca
 gote coadenta wadepo ganca
 cægöninque mīnitö,
 Wængongui qui, ante pönoncæte
 ante cædinque cænīnāni
 wænöninque baö tönö mäincoo
 ænte pö ænte pö cæmīni incæte
 dica botö imote ante pönëninque
 pönömīni æntawogaa.

⁴³Īnæmpa, Mönö wængonguīdi
 ĩñönānite ædæ wæænte
 apænecäimpa,
 ante cædinque mīnitö mīni
 badöinca adoca Mönoco mīni
 änonca beyæ
 æmontaicö oncö næænte godinque
 wocæ wocæ cædömīni awædö.
 Ayæ waca, Mönī wængongui
 Adempaö nëmö bai owocäimpa,
 ante mīni badöinca næænte
 æmonga cö cæ cö cæ
 cædömīnīmpa töö.

Ante adinque Wængongui, Mänömai
 cæmīni beyæ botö mīnitö ĩmīnite
 Babidönia ganca da godöninque
 godömenque gobæ da godömo
 gocæmīnīmpa,
 angampa, ante yewæmongatīmpa.” Ante
 apænëdīnque Etebä, Mönö wæmæidi
 ĩmai cægadänimpa, ante godömenque
 apænecantapa.

⁴⁴“Wængongui doyedë Möitee
 wodi ingante apænëdīnque, Mīnitö
 æmontaicö mænonte ate botö wææ ante
 yewæmöninca cö cæte mancæmīnīmpa.
 Īmai mænoncæmīnīmpa, ante
 odömongä adinque Möitee wodi wæætë

mönö wæmæidi inānite odömongä ate
 ëñëninque tömënāni wæætë Wængongui
 nänö odömönö bai mänömainonque
 æmontaicö mænongadänimpa.
 Mänömai mænonte ate dica wææ ante
 Wængongui nänö yewæmongainca
 incæ mänincönë cö cægadänimpa. Ayæ
 önomæca wayömö wayömö gocæte
 ante æmontaicö capote mongæte
 mæo wocæ wocæ cægadänimpa. ⁴⁵Ayæ
 wadäni mäniömæ në quëwënāni
 ĩñönānite Wængongui wido cæcä ate
 mönö wæmæidi Ootowee wodi mīñæ
 ponte ömæ æninque Wængongui oncö
 æmontaicö näni ænte mongængaincö
 mämö wodongadänimpa. Wodönāni
 ate Awënë Dabii wodi nänö ëñate
 quëwenguimpoga mänincö æmontaicö
 incæ ayæ a owogatīmpa. ⁴⁶Awënë
 Dabii ingante Wængongui pönö waa
 agacäimpa. Īnīnque Dabii wæætë
 Wængongui ingante apænëdīnque, Bitö
 Acobo wodi Wængongui ĩnömi ĩmīpa,
 ante adinque botö, Bitö quëwenguĩñömö,
 ante oncö ämi mænonguīmo, äñongante
 Wængongui Baa angacäimpa. ⁴⁷Wæætë
 Tadömöö wodi Wængongui beyæ në
 oncö mænongä ingacäimpa. ⁴⁸Mänömai
 cægaïnāni incæte Wængongui ĩñömö
 edæ æmonga pönī në ongongå inte
 waocä nänö önopoca mænönincönë
 ædö cæte pönö Ao ante guiite
 quëwenguingä. Mänömainö ante
 pönente wædinque Wængongui beyæ në
 apænëgaingä ĩmai ante apænëgacäimpa.

⁴⁹‘Botö në Tæiyæ Awënë ĩnömo
 ĩñömote öönæ incæ botö Awënë tæ
 contaqui bai impa,
 inguipoga wæætë botö önöwa
 podöwate qui bai impa.
 Mänömai në ongömo beyæ mīnitö
 botö oncö ante ædö cæte
 mænonguimīnīi.
 Inguipoga æcönëno guidinque
 guëmanguimoo, ante Wængongui
 angampa.

⁵⁰Botö ĩnæmpa tömëmo önopoca
 tömää në badongaimo ĩnömo ĩmopa,
 ante Wængongui Awënë angampa, ante
 wacä yewæmongacäimpa.”

⁵¹ Ante apænedinque Etebā godömenque iīmaī ante apænecantapa. “Nöwo ëñeedāni. Minitö mimö ömædë imini inte wīi pönencædö. Önömoncaque ëñëninque wīi ædæmö ëñëmīni imini awædö. Minitö wæmæidi nāni cægainö ante ëñëmīnitawo. Iñæmpa tömënāni nāni cægaī baī adobaī cædinque mīnitö Wængonguī Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante Baa äninque cöwë wææ äminīpa töö. ⁵²Minitö wæmæidi doyedë Wængonguī beyæ nē apænegaināni inānite togænte pāninque adocanque ingante ata cæpodāmaī inte tömānāni inānite togænte pangadānimpa. Edæ nē apænedāni, Nē nō entawënogā inte ponguingā ingampa, ante apæneyönānite tömënāni inānite do wænönāni wængadānimpa. Nöwo iñömö tömënāni nāni, Ponguingā, angaingā incæ do pongā adinque mīnitö godö wænömīnitapa töö. ⁵³Edæ, Iīmaī cæedāni, ante Wængonguī wææ angampa, ante Wængonguī anquedoidi äñāni ëñëninque yewæmönāni ate mīnitö nē adömīni incæ Baa äninque ëñënämaī cöwë cæminīpa töö,” ante Etebā iinque apænecantapa.

Etebā ingante wænönāni wængampa

⁵⁴Mänīi awëñëidi guiquënë Etebā nānō apænedö ante ëñente wædinque äināni badinque бага wentoquënë wentoquënë angate pīinānitapa. ⁵⁵Etebā iñömö Wængonguī Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante ædæmö ewocadinque öönædë inö æmö adinque Wængonguī nāo apāite baī nānō ëmönö acantapa. Ayæ nē Waocā ëñagaingā inte Itota incæ Wængonguī tömëmæ inö adiyæ ongongā acantapa. ⁵⁶Adinque,
—Badogaa, öönædë wi ænete baī ba abopa. Waocā nē ëñagaingā incæ Wængonguī tömëmæ inö adiyæ ongongā abopa.

⁵⁷ Ante apænecā ëñente wædinque tömënāni pīinte Yæ yæ äninque ëñënämaī cæcæte ante önömonca nī māmoncate cædānitapa. Godongāmæ pīinte quingæ tömengā weca pogodo

pöninque, ⁵⁸tömengā ingante bæi ongöninque tömënāni nāni quëwëñömö yabæque ænte mao dicaca tæi tacacæ cædānitapa. Tömengā æbänö angää, ante ëñënināni inte nē apænedāni iñömö edæ tacacæ cædinque tömënāni weocoo yabæcooque gā tadongate tæcæ æmæwo pædingā Taodo nāni änogā önöwaca inö nō cædönānimpa. ⁵⁹Dicaca tacayönāni Etebā iñömö Wængonguī ingante apænedinque, “Awënë Itota, bitö botö önöwoca æncæbiimpa.” ⁶⁰Ante da guicapodinque yedæ äninque, “Awënë, tömënāni nāni wænæ wænæ cædönö ante ee ae,” äninque edæ mö ñonte baī wængacäimpa.

8 ¹Etebā wodi ingante wænoncæte ante dicaca tacadāni adinque Taodo guiquënë, Waa wænömīni wængampa, ante Ao ante ongongacäimpa.

Nē godongāmæ pönëināni inānite Taodo togænte pangā

Mänīönæ incæ mā togænte pāninque Eedotadëë iñömö Codito ingante nāni nē godongāmæ pönencabo inānite godömenque nanguī togænte pīinte pangadānimpa. Ate wædinque Itota nānō nē da godongainānique godāmaī ongönönāni wadāni iñömö nāwæ wodii winöninque Oodeabæ Tāmadiabæ æmænö æmænö gogadānimpa. ²Mänīi Etebā wodi ingante æmæwo wænönāni wængā ate Wængonguī ingante nē waa adāni incæ Ca ca wædinque mao daga wenānitapa. ³Taodo guiquënë, Itota ingante nē pönënāni inānite wido cæcäimpa, ante nanguī wænæ wænæ cædinque wacönë pö guī wacönë pö guī cædinque onguīñænāni tönö onquiyænāni inānite bæi ongonte wëä mao tee mönegadānimpa.

Tāmadiabæ godinque Pedipe apænecā ëñëñānīpa

⁴Mänīi nē wodii winönāni iñömö ædömë godinque Codito ingantedö ante cöwë watapæ apænedāni ëñëñönānimpa. ⁵Iinque Pedipe iñömö Tāmadiā nāni

nanguī quēwēñōmō gote apænedinque,
Mōnō Codito æbānō do ponte
cægacāi, ante apæneccā ēñēnānitapa.

⁶Mānōmainō ante apænedinque
tōmengā, Ate pōnencædānimpa, ante
mā cæcā adinque nanguī ināni adoyōmō
pōnēninque, Mōnō ēñengæimpa, ante
cædānitapa. ⁷Waodāni nanguī ināni
wēnæidi wentamō ēwocadāni tōnō
quēwēnāni adinque Pedipe angā
ēñēninque wēnæidi incæ Yæ āninque dæ
tao godāni ate ōnōnānque badānitapa.
Ayæ cōmāināni incæ cabæināni incæ
tæiyæñāni inānite Pedipe cæcā ate waa
badānitapa. ⁸Ante adinque māniñōmō
quēwēnāni wæætē watapæ togadānimpa.

⁹Wacā idō tōmengā ēmōwo Timōnō
iñōmō tōmengā adoyōmō quēwēninque
wēnæ tōnō wantæpiyæ cæcā inongāimpa.
Īninque Tāmadiabæ quēwēnāni
tōmānāni, Æbānō nanguī cæcāā, ante
guiñente wæyōnānite tōmengā, Nē
idōmo inōmo inte botō iñōmō edæ
nanguī cæte beyæ ñæñæmo pōni imo
aedāni. ¹⁰Angā ēñēninque awēñēidi
incæ ōnōnānque incæ tōmānāni
adoyōmō pōnēninque, “Wængongui
nānō tæi pīñænō bai entawēninque ingā
idō iñōmō nē Tæi Pīñængā ingampa,”
ante pōnēwēninque, Nē Ñænægā pōni
inongā ingampa, ante pemongadinque
tōmengā apæneccā ate ædæmō
ēñēnōnānimpa.

¹¹Ayæ tōmengā wantæpiyæ wēnæ
tōnō wæætē wæætē mā cæcā adinque
tōmēnāni, Tōmengā ingante mōnō
ēñengæimpa, ante tee empo tee empo
godōnānimpa. ¹²Mānōmai cæyōnānite
Pedipe guiquēnē, Wængongui Awēnē
Odeye nempo mōnō quēwengæimpa,
ante watapæ apæneccā ēñēnānitapa.
Ayæ, Mōnō Codito iñōmō tōmengā
ēmōwo Itota ēmongampa, ante apænebo
ēñēdāni. Ante apæneccā ēñēninque
onguiñænāni incæ onquiyænāni incæ
wede pōnēninque æpænē guiddānitapa.
¹³Īninque Timōnō incæ adobai
pōnēninque æpænē guiddinque Pedipe
miñæ tee empo tee empo gocantapa.
Pedipe, Ate pōnencædānimpa, ante mā

cædinque tæi pīñænte nanguī cæcā ate
wædinque Timōnō adocā cōwē guiñente
wægacāimpa.

¹⁴Īninque, Tāmadiabæ quēwēnāni
Wængongui nānō apænedō ante
ēñēninque do Ao ānānīpa, ante
Edotadēē ponte tedeyōnānite Itota
tōmengā nānō da godongāināni incæ do
ēñēnānitapa. Ēñēninque Pegodo tōnō
Wāō inate Tāmadiabæ da godōnāni
godatapa. ¹⁵Godinque Tāmadiabæ
pōninque tæcæ mā pōnēnāni beyæ ante
tōmēna Wængongui ingante iīmai
ante apænedatapa. Wængongui ēñēmi.
Bitō Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca ingante
tōmēnāniya da pōnōmi pō guicā ate
ēwocacædānimpa, āmōnāpa. ¹⁶Edæ
Awēnē Itota ēmōwo apænedinque
tōmēnāni mā æpænē guiiyōnānite bitō
Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca tōmēnāniya
wææ guiddāmai ingantapa cæbii.
Ñōwo āmi pō guicæcāimpa. ¹⁷Ante
apænedinque Pegodo tōnō Wāō
tōmēnāniya pōnō gampote apæneyōna
Wængongui Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca pō
tōmēnāni baonga guicantapa.

¹⁸Mānōmai pōnō gampoyōna
Wængongui Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca
tōmēnāniya pō guicā ate wædinque
Timōnō guiquēnē tōmēnāni godonte
æinta pædæ pōnōninque, ¹⁹tōmēna inate,
—Mīnatō bai botō adobai nē cæbo
bacæboimpa āmopa. Pōnō cæmīna ate
botō nē cæbo badinque wadāniya pōnō
gampobo ate Wængongui Ōnōwoca
adobai pō guicæcāimpa, āmopa.

²⁰Āñongante Pegodo,
—Bitō mīni godonte æintaque
pædæ godōninque, Wængongui
Ōnōwoca nānō da pōnōngā ingante
æncæboimpa, ante pōnēwēmii. Edæ
tōmēmi tigitamonque næænīnque
edæ bitō ōmæe ēwenguinque gobāwe.
²¹Īñæmpa, Wængongui Ōnōwoca
nānō da pōnōngā ingante æninque
godongāmæ cæcæboimpa, āmitawoo.
Wængongui ayongā nō pōnente cæbipa
ænguimii. Edæ mōnatō tōnō ædō cæte
cæquimii. ²²Ñōwo edæ māniñō bitō
wiwa cædinō ante wæwente pōnēninque

ñimpo cæe. Ayæ mōnitō Awēnē ingante apænebi ēñēninque tōmengā wabānō pōnō waadete cædinque mīmōno bitō pōnēwēnō ante wadæ cædinque ñimpo cæbaingampa. ²³Bitō nāmā beyænque ante nē æinēmi inte bitō mīmōnē guinæmæ entawente bai quēwēmipa. Ayæ bitō tōmēmi wīwa cædō beyænque ñā cæyænte bai quēwēmipa, ante awædō.

²⁴Angā ēñēninque Timōnō wæætē,
—Æ āmi awædō, āninque Pegodo ingante, Botō minatō ānō bai wīi bacaboimpa, ante cædinque minatō botō beyæ Wængongui ingante apæneeda, angantapa.

²⁵Ayæ Wāō tōnō Pegodo iñōmō, Itota incæ mōnō Codito ingaingā ingampa, ante māniñōmō quēwēnāni inānite mōnō Awēnē nānō ānō ante apæneda ēñēnānitapa. Iinque apænedinque adodō Eedotadēē gocæte ante wadæ gote Tāmadiabæ godinque tōmēna wayōmō wayōmō māo wædænque quēwēnāni weca pō pō cædinque nanguī ināni inānite apænedinque Codito ingantedō ante watapæ apæneda ēñēnānitapa.

**Etiopæbæ awēnē ingante
Pedipe bee tengampa**

²⁶Māningā Pedipe ingante anquedo ayæ ate ponte āninque, “Bitō ægodōe, Eedotadēē wæi Gata goquīnō pædæ taoquinque betamonca gocæbiimpa,” angantapa. Māniñō ōnōmæcaque wæidō inompa. ²⁷Mānōmañnō angā ēñēninque Pedipe ængæ gantidinque wadæ godinque anquedo nānō āniñonque cægonte ayongā onguñængā Etiopæbæ quēwēningā pō eyepæ bee tengā acantapa. Iingā iñōmō Etiopæbæ tæiyæ awēnē onquiyængā Cantate beyæ tōmēnāni godonte æinta nē aacā inongā inte ñænæ awēnē inongäimpa. Tōmengā ñōwo Wængongui weca ædæ wææninque watapæ apænecæte ante Eedotadēē æidingā inte ocæ emænte pōninque Pedipe ingante eyepæ māmō bee tengantapa. ²⁸Iingā iñōmō cabayo nānō wēā pōnoncadea æi tæ contate ocæ emænte pōninque Itaiya wodi

Wængongui beyæ nē apænegaingā nānō yewæmongainta næænte a congantapa.

²⁹Mānōmai a conte pōñongante Pedipe ingante Wængongui Ōnōwoca, “Goe, Ii cabayo nānō wēā pōnoncade eyepæ godinque guæa goe,” angantapa.

³⁰Angā ēñēninque Pedipe pogodo godinque obo ponte ēñēñongā Etiopæbæ awēnē iñōmō Itaiya wodi nānō Wængongui beyæ yewæmongainta adinque apænecā ēñēninque,
—Bitō ate apænedō ante ædæmō ēñēmitawo.

³¹Åñongante,
—Iñæmpa ēñēmogaa. Botō imote apænedānipa ēñenguimoo.

Ante apænedinque Pedipe ingante, Bitō botō weca ææ guite tæ contæe, angā ææ guii tæ contacantapa.

³²Māninta Wængongui angā ēñente nāni yewæmongainta Etiopæbæ awēnē nānō aintaa iīmai ante yewæmonte ongōñonimpa.

“Codotedo ingante wæñongæimpa,
ante bæi ongonte æninque tōō godonte bai cædinque tōmengā ingante adobai wæñoncæte ante bæi ongonte ænte godānitapa.

Obegaidi ocaguincoo eō toyōnāni wædāmai pæ wēēnecā bai tōmengā adobai wædāmai inte pæ wēēnecantapa.

³³Piinte ānāni wæyongante nē apænte anguēñēnāni incæ, Pangæimpa, ante cædinque nōingā ante ānāmai inānitapa.

Tōmengā ingante æmæwo wænōnāni wængaingā iñongante, Tōmengā nānō pæināni, ante ædō cæte apænequii.”

³⁴Ante nāni yewæmongainō adingā inte Etiopæbæ awēnē ñōwo Pedipe ingante,

—Apænebi ēñēmoe. Nē Wængongui beyæ apænegaingā iñōmō æcānō ingante ante nē apænecāi. Tōmengā nāmā ingante ante yewæmongantawo. Edæ wacā ingante ante yewæmongantawo, ante ēñencæte ante wæbopa.

³⁵ Ante añongante Pedipe iñömö Etiopebæ awënë nänö adinta adotaa ate apænedinque ayæ wataa wataa adinque Itota ingantedö ante watapæ apæneca ëñengantapa. ³⁶ Apæneyongä taadö godinque wapæ ganca pönatapa. Equitobæ awënë mänimæ adinque Pedipe ingante, Waa ae. Iñömö gäwapæ impa. Æpænë guidämaï inguimo, ämitawoo.

³⁷ Angä ëñëninque,

—Bitö mimöno wede pönëmi ate botö Ao ämaïmopa, angantapa. Åñongante, —Ao botö, Itota Codito näwangä Wængonguï Wengä inongä ingampa, ante wede pönëmopa.

³⁸ Åninqe Etiopebæ awënë angä cabayo nä gongæ ate Pedipe tönö guëa æpænë ti wææna ate Pedipe tömengä ingante æpænë guidongä guicantapa. ³⁹ Ayæ æpænë guiite ate tömengä tao gongæñongä Wængonguï Awënë Öñowoca Pedipe ingante iñæ æëñonte ö ængä. Ate æmæwo adinque Etiopebæ awënë watapæ todinque oncönë goinö gocantapa. ⁴⁰ Pedipe guiquënë Atota iñömö iñontobæ a ongöninque godömenque wadäni näni quëwëñömö go apænedinque wayömö näni quëwëñömö go apænedinque Tetadea ganca godinque Codito ingantedö ante watapæ apæneca ëñengadäinipa.

Awënë Itota ingante Taodo acampa

(Näni Cægaïnö 22.6-16, 26.12-18)

9 ¹ Taodo guiquënë mönö Awënë ingante nê tee empote quëwëñäni inänite piïninque, Wæñongæimpa, ante bæi ongö bæi ongö cædinque cöwë ñimpo cædämaï ingacäimpa. Ñöwo godömenque cæcæte ante Wængonguï oncönë gote nê godongä ñænængä pönï inongä ingante apænedinque, ² Awënë ëñëmi, angantapa. Bitö Ao ämi ininque botö Daämaco näni quëwëñömö gote ayömo, Onguiñænäni incæ onquiyænäni incæ æcämenque Itota Taadö ante nê godäni inänii, ante adinque tömënäni inänite bæi ongonte goti winte Eedotadëë ænte

pömaïmopa. Iñinque bitö, Taodo mänömaï cæcæcäimpa, ante botö beyæ cadota ante yewæmöninque pædæ pönömi æninqe botö wæætë Daämaco iñömö mäo oodeoidi odömöincönë awënëidi weca gote pædæ godömo ænte adinque tömënäni Ao añönäni mänömaï cæbäimopa. ³ Åñongä awënë Ao ante yewæmöninque pædæ pönongä æninqe Taodo Daämaco obo gote ayongante iñontobæ öönædë inö näinte bæi cædinque tömengä nänö ongöñömö tömäo guinæ gongæ. ⁴ Adinque Taodo guidömëmæ tæ go wæangantapa. Ayæ wæænte öñöñongante tömengä ingante, “Taodo. Taodo. Quinante botö imote togænte pämi.”

⁵ Angä ëñente wædinque Taodo wæætë, “Awënë, æmömido inömi imii.” Ante ëñëñongä, “Botö Itotabo inömo inte bitö nê togænte päniimo mänimotö imopa cæbii. Iñæmpa wagada päintoca bæi bitö nämä iñæ æwate bæi cædinque cowate bæi edæ caate bæi wæbipa töö.” ⁶ Mänömaï apæneca ëñëninque Taodo ancai guïñente do do wäadinque, “Awënë, æbänö cæquiimo ämii.” Åñongante mönö Awënë wæætë apæneçantapa. “Bitö ængæ gantidinque iïnäni näni quëwëñömö goe. Botö, Taodo iïmaï cæcæcäimpa, ante wacä ingante Daämaco iñömö nê quëwengä ingante do apænebo ëñengampa cæbii. Bitö Daämaco iñömö gote ongöñömi tömengä wæætë bitö imite apæneca ëñente cæcæbiimpa.”

⁷ Taodo tönö godongämæ godäni guiquënë waocä ingante adämaï inäni incæte, Önonque tempa, ante pönëninque ancai guïñente wædänitapa. ⁸ Taodo iñömö onguipoga ayæ a öñongä inte ængæ gantidinque awinca adämaï ingä adinque wadäni tömengä ingante önompo bæi ongöninque Daämaco ganca ænte mäodäni gocantapa. ⁹ Mäniñömö gote ongöninque tömengä adämaï inongä inte cænämaï bedämaï mëönaa go adoönæque iñonte wæwengacäimpa.

¹⁰ Ayæ wacä nê pönengä Änäniya Daämaco iñömö quëwengä inte mä

pöni wīimonte bai ayongä mönö Awënë, “Änäniya,” angä eñëninque, “Awënë, botö eñëe cömopa.”

¹¹ Äñongä mönö Awënë wæætë, “Taodo ñöwo Wængonguī ingante apænecampa cæbii. Bitö ængæ gantidinqe taadö nāni Töinö äñönö godinque Codaa oncönë gote äninque, Tadoto nē quëwëningä Taodo iñömö owocantawo, ante acæbiimpa. ¹² Wængonguī ingante ñöwo apænedinque ate bai ayongä wacä Änäniya pö guidinque, Nöwo edonque acæbiimpa, ante gampocampa, ante ate bai Taodo wæcantapa cæbii. Tömengä wīimonte bai adinque nänö wædö bai cædinque bitö ñöwo gote cæcæbiimpa.”

¹³ Angä eñente wædinque Änäniya wæætë, “Awënë iñæmpa botö, Mäningä Taodo iñömö quinö bai onguīñængä ingää, ante nanguī tededäni do eñëmopa. Ayæ, Eedotadëe iñömö tömengä bitö quinäni inänite wënæ wënæ cæcampa, ante tededäni eñente wæbopa.

¹⁴ Ayæ nē godönäni ñænænäni Ao ante yewämönäni äninque tömengä iñæmpa nē angä badinque bitö emöwo ante nē apænemöni iñömönite bæi ongonte tee mönecæte ante pongampa cæbii.”

¹⁵ Ante wæyongante mönö Awënë wæætë Änäniya ingante, “Iñgä ingante do apænte æmo apa änewë. Tömengä ingante, Bitö wabæca gote wädäni inänite botö emöwo ante apænedinque ayæ tömënäni awënëidi inänite botö emöwo ante apænedinque idægoidi inänite adobaī botö emöwo apænebi eñencädäniimpa, ante tömengä ingante do antabopa cæbii. Nöwo tömengä weca gobäwe. ¹⁶ Ayæ botö nē äningä inte tömengä æbänö botö emöwo beyæ nanguī caate wæquënegä ingää, ante odömömo ate eñencæcäimpa.”

¹⁷ Angä eñëninque Taodo nänö owoyömo go guidinque Änäniya tömengä ingante gampomöninque, —Taodo botö tönīñabi eñëmi. Bitö taadö pöninque Itota ingante abitawo. Tömengä iñömö nē Awënë iñongä inte botö imote apænecantapa. Bitö

Taodo weca godinque cæbi ate tömengä wëenëñedë nänö emönö bai adinque Wængonguī Tæiyæ Waëmö Öñöwoca ingante da pönömo äninque ewocacæcäimpa, ante mönö Awënë angä eñëninque botö bitö weca pontabopa.

¹⁸ Ante Änäniya tæcæ apæneyongä Taodo tömentagä nänö emönintagä tæ wæænte iñontobæ edonque acantapa. Ayæ ængæ gantiyongante Änäniya tömengä ingante apænë guidongä guicantapa. ¹⁹ Ayæ cænguī cæninque tömengä baö wæætë tæi piñængä bacantapa. Ayæ Daämaco iñömö Itota ingante nē tee empote quëwënäni weca godömenque tæönæ quëwengantapa.

Daämaco iñömö Taodo apænecä eñënäniya

²⁰ Mäniñömö quëwëninque Taodo do oodeoidi odömöincönë go guī go guī cædinque, Itota Codito näwangä Wængonguī Wengä ingampa, ante apænecä eñënänitapa. ²¹ Mänömaī apænecä eñëninque tömengä ingante nē eñënäni iñömö ancai guīñëninque, “Æ. Iñgä adocä Eedotadëe iñömö Itota emöwo ante nē apænedäni inänite nē wido cæcä imaingampa. Tömengä adocä nē wido cæcä incæ adodäni inänite bæi ongonte äninque, Wængonguī quī, ante nē godönäni ñænænäni weca mäo pædæ godoncæte ante ñöwo iñömö pöninque cæcä awædö. Edæ adocä ingänö anguënë.”

²² Ante wädäni incæte Taodo godömenque tæi piñæante entawëninque iñmai ante apænecantapa. Awënë bacæcäimpa, ante Wængonguī nänö nē gao cæcadongä iñömö mönö Codito iñömö edæ Itota adocä iñongä ingampa, ante, Näwangä impa, ante nöingä pönī apænecä. Adinque Oodeoidi Daämaco iñömö quëwënäni guiquënë, Ædö cæte wadö anguīi, ante wægadäniimpa.

Oodeoidi wænoncæ cæyönäni Taodo aamö cæte gocampa

²³ Iñinque tæönæ go ate oodeoidi godongämæ pönente Ao äninque,

Taodo ingante wænongæïmpa, ante cædānitapa. ²⁴Mānōmaï ante cæyönāni Taodo māninō nāni āninō do ēñengantapa. Tömēnāni guiquēnē, Mönō quēwēñōmō wææ cæinēmō tacā ate wænōmō wæncæcāïmpa, ante itædē woyowotæ wææ wānōñānitapa. ²⁵Wææ wānōñōñāni tōmengā ingante nē tee empote quēwēnāni wæætē yabæ wææ cæte iñōmō Taodo ingante woyowotæ mæi ayacōmoyāa inō otodē pædæ wæænōñāni ti wæænte gocantapa.

Taodo Eedotadēe ponte apæñecampa

²⁶Mānōmaï godinque Taodo Eedotadēe pōninque, Itota ingante nē tee empote quēwēnāni weca gobote, ante pongā. Adinque tōmānāni, Nāwangā Itota ingante nē pōnengā ingantawogaa, ante guiñente awædō, ante pōnēninque wææ adānitapa. ²⁷Bedēnabee guiquēnē Taodo ingante bæi ongōmænte æninque Itota nānō nē da godongāināni weca ænte māmōngā pongantapa. Ayæ tōmēnāni inānite Bedēnabee apæñecantapa. Taodo ñōwo taadō godinque mōnō Awēnē ingante dobæ acāïmpa. Mönō Awēnē tōmengā ingante do apæñecantapa. Daāmaco gote quēwēninque Itota emōwo ante tōmengā guiñēnāmaï apæñedingā inte ñōwo iñōmō pongā apa quēwēmīni. ²⁸Bedēnabee mānōmaï angā ēñēninque Ao āñōñāni Taodo Eedotadēe iñōmō quēwēninque tao guiite ta tao guiite ta cædinque tōmēnāni tōnō godongāmæ cædinque mōnō Awēnē emōwo ante guiñēnedāmaï apæñecantapa. ²⁹Ayæ wadāni oodeoidi incæ guidiego tededō nē tededāni māniñōmō quēwēnōñānimpa. Iñāni inānite Pabodo mōnō Awēnē emōwo ante nanguï apæñedinque wæætēdō wæætē āñongante tōmēnāni wæætē wænoncæte ante cædānitapa. ³⁰Mānōmaï cædānipa, ante ēñente wædinque tōmengā nānō tōniñadāni bai badīnāni inte pancadāniya Taodo ingante Tetadea ganca māo emōninque, Godōmenque Tadoto iñōmō wodii wīnonte goe, ante da godōñāni gogacāïmpa.

³¹Iñinque Codito ingante nāni godongāmæ pōnencabo incæ Oodeabæ Gadideabæ Tāmadiabæ tōmāo quēwēninque māniñedē wædāmaï inte guēmāñānitapa. Ayæ tæi pñānte entawēnāni badānitapa. Ayæ Wængongui Tæiyæ Waēmō Ōñowoca ædēmō apæñecā ate tōmēnāni wampo pōnēnāni badīnque yebænte nanguï ināni bagadānimpa. Ayæ mōnō Awēnē ingante ædō cæte ēñēnāmaï cæquiï, ante guiñente wægadānimpa.

Ēnea ingante Pegodo angā waa bacampa

³²Mānōmaï tōmēnāni nāni pōnencabo nanguï yebænte bayōnāni Pegodo guiquēnē wayōmō wayōmō wodo tebæ wodo tebæ godinque Dida iñōmō pōninque mōnō Awēnē quīnāni weca ēñacæ pongantapa. ³³Māniñōmō ponte apæneyongā wacā tōmengā emōwo Ēnea do ocho wadepo ganca mōimoga cōmāingā inte nē ongōningā ingā. ³⁴Adinque Pegodo tōmengā ingante, —Ēnea ēñēmi. Itota Codito cæcā ate waa babipa cæbii. Ængæ gantidīnque tōmēmi mōiimo nī capoe. Añongā Ēnea iñōmō do edæ ængæ ganticā. ³⁵Adinque Dida quēwēnāni tōnō Tadōo quēwēnāni tōnō wēēnē nāni pōñewengāinō ante emō cædinque Wængongui Awēnē gāmænō pōñānitapa.

Dodoca wodi ingante Pegodo angā ñāni omæmōngampa

³⁶Māniñedē wacā onquiyængā nē pōnengā Tabita iñōmō Cope nāni quēwēñōmō quēwēnōngāïmpa. Tōmengā emōwo guidiego tededō Dodoca incæ mōnō tededō Cowāñe emōngā inōngāïmpa. Tōmengā iñōmō nē waa cædongā inte omæpodāni wæwēnāni inānite nanguï waa cædongā inte Cope iñōmō quēwēnōngāïmpa. ³⁷Tōmengā māniñedē nangæ badīnque æmæwo wængā. Ate tōmengā baō inī æpæ āadēninque wænōmēnæcapaa mæi ñō cædānitapa. ³⁸Cope iñōmō quēwēninque Dida wīi gobæ impa, eyequeï impa.

Mänömaï beyæ, Pegodo Dida iñömö ongongampa, ante tededäni eñente wædinque Itota ingante do tee empote quëwëñäni iñömö onguñäna mënaa inate da godöningue, Cope iñömö gote Pegodo ingante, “Quingæ pöe, ante äeda.”

³⁹Änani gote äñete pöñönte Pegodo godongämæ pongä adinque tömengä ingante wänömëñacapaa mäidäni guite acantapa. Owæmpoinäni godongämæ pöningue doyæncoo tönö yabæcoco Dodoca miingä quëwengäñedë nänö badongaincoco odömöningue Ca ca wædäni. ⁴⁰Adinque Pegodo tömänäni inänite angä tao godäni adinque da guicapote Wængongui ingante apænecantapa. Ayæ dobæ wænte onquite a öñongä gämænö dadi ëmænte adinque,

—Tabita, ængæ gantibi ämo.

Äñongä Tabita wodi awinca wi æmöninque Pegodo ingante adinque ængæ gantite contacantapa. ⁴¹Ængæ ganti contayongante tömengä önopmo bæi ongöninque Pegodo töö æmængä ate ædæmö ængæ gantite adiyæ gongægantapa. Ayæ owæmpoinäni tönö mönö Awënë quinäni inänite Pegodo aa pecä pö guidäni ate miingä ingä odömongä adänitapa. ⁴²Ïnningue, Mönö Awënë mänömaï cæcantapa, ante Cope iñömö näni quëwëñömö tömäo gote tededäni eñëningue nanguï inäni mönö Awënë ingante nê pönëñäni badänitapa. ⁴³Pegodo mäniñedë æmontai nê aminengä Timönö weca owodinque Cope iñömö täönæ quëwengacäimpa.

Pegodo tönö Codönedio

10 ¹Tetadea näni quëwëñömö odömäno tontadoidi Itadiaidi näni änoncabo inte quëwengadänimpa. Ïnningue tontadoidi tiëë ganca näni cabo tiëë ganca näni cabo iñönänite adocabodäni capitäo tömengä ëmöwo Codönedio ëmongacäimpa. ²Tömengä näni wencabo näni owocabo owodinque, Mönö wadö pönëñömonte Wængongui pangä wæcæ wæ, äninque Wængongui

nänö änö ante eñente quëwëñöñänimpa. Ayæ pæ gompodämaï inte Codönedio, Ömæpodäni wæwëñäni qui, ante pædæ godö pædæ godö cæcä äñönänimpa. Ayæ Wængongui ingante ñimpo cædämaï cöwë apænedongäimpa. ³Tömengä iñömö ædæ wæicä ate mä pönï wiimonte bai acantapa.

Edonque wiimonte bai ayongante Wængongui anquedo tömengä weca pö guidindine, “Codönedio bitö ïmi.” ⁴Angä wædinque Codönedio tömengä ingante cöwä adinque ancai guñente wædinque, “Awënë, æbänö ante ämi. Ämi eñëmoe.” Äñongante, “Bitö Wængongui ingante nê apænëbi ïmitawo, ömæpodäni wæwëñäni inänite nê godömi ïmitawo. Mäninö bitö apænëdö ante mäninö bitö godönö ante adinque bitö ïmite waa abopa, Wængongui angampa, angantapa. ⁵Ñowo wadäni inänite ämi Cope iñömö gote Timönö Pegodo näni äñongä ingante äñete poncädänimpa. ⁶Adowo ëmönongä Timönö weca Timönö Pegodo gäwapæntibæ wedeca owocampa. Mäningä Timönö æmontai nê aminëñongä ingampa.”

⁷Ante apænedingä inte Wængongui anquedo ingæ gocä adinque Codönedio wæætë tömengä ingante nê cæda mënaa inate aa pecä pönatapa. Ayæ tontadoidi incæ pancadäniya tömengä ingante nê cædäni inönänimpa. Ïnningue adocanque tontado incæ Codönedio ingante nê cæcä incæ Wængongui ingante nê eñengä ïñongäimpa. Tömengä ingante Codönedio adobaï aa pecä pongantapa. ⁸Mänömaï aa pecä ate tömëñäni godongämæ pönäni ate Codönedio, Wængongui æbänö angantawoo, ante tömänö ante adodö apænedinque, Nöwo Cope iñömö goedäni, angantapa.

⁹Angä godinque ïimö wæäñö taadö godinque Cope iñömö obo pöñöñäni mäniñedë incæ tæcæbæcä incæ Pegodo guiquënë Wængongui ingante apænecæte ante oncömanca æicantapa. ¹⁰Ayæ ate gue äñente wædinque wadäni inänite, Cäinente awädö, äñongante cængui ïinque æäñönämaï inte

cōnōnāmaī iñōnānite tōmengā wīimonte ate baī cæwēnengantapa. ¹¹Ate baī æmō ayongante oōnædē wi ænete baī bayō möincoo baī ñænæncoo pōni iñonte æmænecoo bæi æmænecoo bæi ongōnete baī inguipoga pædæ wæænonte baī wææ wāi wocæ acantapa. ¹²Wāi wocæñō nē ocaguī mongænāni incæ, nē ocaguī oōmaadāni incæ, nē oōmā ēmante æidāmæ godāni incæ babæidi tōmānāni weocoo cæncadencoo iñō ongōnāni acantapa. ¹³Ayongante wacā āninqe, “Pegodo, ængæ gantidinqe wænonte cæe.”

¹⁴Angā ēñēninqe Pegodo, “Awēnē, ēñēmi. Ōnōnānique iñōnānite botō, Baacā awædō, āninqe cōwē cænāmaī īmo apa ānewēē.” ¹⁵Āninqe wæætē ēñēñongā, “Wængonguī nānō ædæmō mēnongadongā incæ bitō ædō cæte baacā āmii.”

¹⁶Āninqe nē apænedingā iñōmō wæætē adodō adodō angā ēñēninqe Pegodo wæætē, Baacā awædō, ante Baa angantapa. Ayæ mempoga go adopoque wæætēdō wæætē adodō āna ate ñænæncoo pōni weocoo incæ oōnædē iñō wēā æænongā baī acantapa. ¹⁷Īninqe, Mānōmaīnō ante wīimonte baī adīmo inte botō quīnō baī cæquīmoo, ante Timōnō Pegodo pōnēē congantapa. Pōnēē cōñongā Codōnedio nē nānō da pōnōnināni guiquēnē, Timōnō oncō æyōmōnō ī, ante diqui diqui minte adinqe yabædemō iñō næ gongæninqe, ¹⁸Timōnō Pegodo nāni ānongā iñōmō owocāā, ante ēñencæte ante aa pedānitapa.

¹⁹Pegodo wīimonte baī nānō adīno ante ayæ pōnēē cōñongante Wængonguī Ōnōwoca, “Timōnō ēñēmi, bitō īmite ante onguīñænāni mengāa go adocanque diqui diqui mīnānīpa quēwēmii. ²⁰Tōmēmo āmo pōnānīpa cæbii. Bitō ængæ gantidinqe yæipodē wæidinqe tōmēnāni tōnō ee goe,” angantapa.

²¹Angā ēñēninqe Pegodo yæipodē wæidinqe tōmēnāni iñānite, Botō mīnitō nē diqui diqui mīnōmo adobo īmopa. Mīnitō quīnante pōmīni.

²²Āñongante,

—Mōnitō awēnē capitāo Codōnedio incæ angā pōmōnīpa. Tōmengā iñōmō Wængonguī ayongante nō cæcā iñongā inte Wængonguī ingante guīñente quēwengampa. Nē nō cæcā ingampa, ante pōnēninqe oodeoidi tōmānāni tōmengā ingante waa adānīpa. Īninqe Wængonguī anquedo tæiyæ waēmō iñongā inte wæætē Codōnedio ingante, Bitō wadāni iñānite āmi gote Pegodo ingante āñete poncādānīmpa. Tōmengā iñōmō bitō weca pōninqe apæncā ēñencæbiimpa, angā ēñente wæidinqe Codōnedio wæætē mōnitō iñōnīte da pōnongā pōmōni ae.

²³Ante apænedāni ēñēninqe Pegodo angā pō guīite tōmengā weca owodānitapa. Īmō ate Pegodo tōmēnāni tōnō tao goyongante Cope iñōmō quēwente nē pōnēnāni incæ pancādāniya godongāmæ tao wadæ godānitapa.

²⁴Mānōmaī godinqe Pegodo iñābæ wæængā Tetadea pongantapa. Codōnedio guiquēnē, Oo ponguingā, ante pōnēninqe tōmengā guīidēnāni tōnō tōmengā æmigoidi iñānite do āñecā ponte godongāmæ ongōnānitapa. ²⁵Īninqe Pegodo iñōmō oncōnē pō guīicæ cæyongā Codōnedio wæætē oncodo tao bee tēninqe, Æ, bitō Wængonguī anquedo iñōmi īmīpa, ante baī cædinqe ædæ wæænte Pegodo ōnōwa gāānē guīdōmēmæ ñongængā. ²⁶Adinqe Pegodo wææ āninqe,

—Īñæmpa bitō waobi īmi baī botō adobaī waobo iñōmo īmopa. Ængæ gantibi, āninqe Pegodo angā ængæ ganticantapa.

²⁷Ayæ Codōnedio tōnō guēa tēdēdinqe Pegodo oncōnē guīite ayongante nanguī iñāni godongāmæ mæ ongōnāni. ²⁸Adinqe tōmēnāni iñānite,

—Mīnitō do ēñēmīnīpa. Oodeoidi iñōmōni inte mōnitō Mōitee wodi nānō wææ angāiñō ante Ao ante ēñente cæmōnīpa. Īninqe, Oodeo iñāmaī iñāni tōnō godongāmæ cædāmaī incæmīnīpa, ante ayæ, Tōmēnāni weca

go guiddämaï incæminimpa, ante mönitö
 ëñgäinö ante cæmönipa, ante mïnitö
 do ëñëmïnitawoo. Incæte Wængongui
 wæætë botö ïmote ïimaï ante
 odömongantapa. Bitö, Baacä awædö,
 ante tedete bai waocä ingantedö ante
 tededinque, Wentamö mongængampa,
 ante änämaï incæbiimpa. Ayæ,
 Öngonganque ingampa, ante änämaï
 incæbiimpa, ante Wængongui botö ïmote
 do odömongä atabopa. ²⁹Äñete pönäni
 ate botö, Wængongui mänömainö ante
 odömongä atabopa, ante pönëninque ee
 pontabopa. Ìninqe quïnante botö ïmote
 aa pemïni, ante ëñencæte ante wæbopa.

³⁰Äñongante Codönedio wæætë,
 —Do mëönaa go mëönaa ïñonte
 botö tömëmo oncönë cænämaï inte
 Wængongui ingante apænëtabopa.
 Botö mänömaï ñöwo bai ædæ wæicä
 apæneyömo onguiñængä weocoo
 näämænta pönï mongængä ponte botö
 weca a ongongä atabopa. ³¹Ayæ botö
 ïmote apænëdinque, “Codönedio, bitö
 Wængongui ingante apænëbitawo,
 angantapa. Mäninö bitö apænëdö
 ante Wængongui do ëñgantapa.
 Ömæpodäni wæwënäni qui, ante bitö
 godömitawo. Mäninö bitö godönö ante
 adinque Wængongui cöwë pönengampa
 cæbii. ³²Ñöwo ämi Cope gote Timönö
 Pegodo näni ängongä ingante äñete
 poncædänimpa. Tömengä wacä
 Timönö ämontai në aminengä weca
 gäwapæntibæ wedeca owocampa.”
³³Angä ëñëninque botö wæætë bitö
 ïmite ante, Äñete pödäni, antabopa.
 Ñöwo bitö do pömi waa abopa. Ìninqe
 ñöwo ïñömo Wængongui ayongä
 tömämöni godongämä a ongöñömöni
 bitö, Wængongui Awënë mönitö beyæ
 ante bitö ïmite æbänö angää, ante
 apænëbi ëñencæte ante ongömönipa,
 angantapa.

**Codönedio oncönë ongöninque
 Pegodo apænëcampa**

³⁴Codönedio mänömaï apænëcä
 ëñëninque Pegodo ïimaï ante
 apænëcantapa.

—Wængongui, Adoyömo pönï
 imïnipa, ante tömämö ïmonte pönö
 adoyömo pönï cæcampa, ante botö,
 Näwangä impa, ante ñöwo tæcæ
 ëñëmopa. ³⁵Ìninqe ïimæca quëwënäni
 incæ wayömo wabæca wabæca
 quëwënäni incæ æcänö Wængongui
 ingante guiñente wædinque nö cæte
 quëwëna ante adinque Wængongui
 mäningä ingante Ao ante do ængampa.
³⁶Mänömaï cæbopa, ante idægoidi
 ïnänite apænëmïni ëñcædänimpa,
 ante Wængongui mönitö imönite da
 godongä gote ïimaï ante apænëmöni
 ëñënanipa. Tömämæ quëwëmö ïñömonte
 mönö Tæiyæ Awënë ïñömo Itota Codito
 ingampa. Tömengä waa pönï pönö cæcä
 beyænque Wængongui piyænë nänö
 cægäinö ante watapæ möni apænëdö
 impa. ³⁷Wäö wodi, Æpænë mönö
 guidongæimpa, ante apænëcä ëñënanï
 ate Itota Codito ïñömo Gadideabæ ïñömo
 mä cædinque Oodeabæ tömäo cægonte
 æbänö cægacäi, ante do ëñëmïnipa.
³⁸Ìmaï ingatimpa. Wængongui
 tömengä Önöwoca ingante angä Itota
 Näatadeta në quëwengaingä baonga
 wææ guiigacäimpa. Wææ guicä ate
 Itota tæi piñante entawëninque wayömo
 wayömo gote tömäo cægöninque waa
 cægacäimpa. Edæ Wængongui tömengä
 tönö godongämæ quëwente cæcä
 beyæ Itota ïñömo, Wadäni wënæ angä
 ëñëninque goti winte bai wæwënäni,
 ante adinque wënæidi ïnänite angä tao
 godänitapa. Ayæ wadäni wënæ wënæ
 inte wæyönänite tömengä godö cæcä ate
 edæ waa inäni bagadänimpa.

³⁹Pabodo mänömainö ante
 godömenque apænëcantapa. “Oodeoidi
 ömæ cægöninque ayæ Eedotadëë
 ïñömo quëwëninque, Itota Codito
 æbänö cægacäi, ante në adimöni inte
 mönitö ïñömo mäninö tömänö ante
 në apænëmöni imönipa. Tömengä
 ingante awæ ñænquedimæ cæte godö
 wænönäni wængacäimpa. ⁴⁰Incæte
 Itota do wëningä inte mëönaa go
 adoönæque öñongante Wængongui angä
 ñäni ömæmonte mïingä inte edonque

pōnī a onongā agadānīmpa. ⁴¹Wīī tōmānāni adānīta. Pancamōniya atamōnīpa. Itota nāni ōmāmongā ate tōmengā tōnō nē godongāmā cænte bedīmōni iñōmōnite Wængonguī, Mānimpodānique Itota mīingā onongā ingampa, ante nē adīnāni inte nē apānedāni incādānīmpa, ante mōnitō imōnite apānte ængacāīmpa. Mōnitō adomōnique tōmengā ingante atamōnīpa. ⁴²Ayæ mōnitō imōnite ānīnque Wængonguī, Mīnitō iñōmō do ēñēnīmīni inte nē apānemīni badīnque waodāni inānite mānōmāinō ante apānedīnque iīmaī ante apānecāmīnīmpa. Mīī quēwēnāni inānite do wānīnāni inānite Itota Codito iñōmō edā tōmānāni inānite edā nē apānte anguingānō angūēnē, ante apānemīni ēñencādānīmpa, ante Wængonguī mōnitō imōnite angacāīmpa. ⁴³Ayæ, Mōnō Codito poncæcāīmpa, ante do ēñengāīnāni inte tōmānāni Wængonguī beyæ adoyōmō apānegadānīmpa. Tōmēnāni, Codito ingante nē pōnēnāni wēnæ wēnæ nāni cædō ante adocā Codito emōwo beyænque Wængonguī pōnō waadedīnque nīmpo cæcā quēwencādānīmpa, ante doyedē apānegadānīmpa,” ante Pegodo Codōnedioidi inānite apānecā ēñēnānīta.

**Oodeoidi ināmaī ināni Wængonguī
Ōnōwoca ingante ænāni**

⁴⁴Pegodo mānīnō ante tæcæ apānecā ēñēē cōñōnānite Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca tōmēnāni tōmānāni baonga wææ guīcantapa. ⁴⁵Pegodo tōnō godongāmā pōnīnāni guīquēnē nē pōnēnāni ināni incæte, Mōnō ēō togænte quēwengæīmpa, ante nē ānōnāni ingadānīmpa. Īnīnque tōmēnāni, Oodeoidi ināmaī ināni inānite Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca do wææ guīcampa, ante adīnque edā guīñente wādānīta. ⁴⁶Edā Codōnedioidi Wængonguī Ōnōwoca ingante ewocadīnque wādāni nāni tede baī wādāni nāni tede baī iñōntobæ

apānedīnque Wængonguī ingante waa adīnque waa todāni ēñente wādīnque oodeoidi mānōmaī guīñente wādānīta.

⁴⁷Adīnque Pegodo tōmengā tōnō nē pōnīnāni inānite,

—Tōmēnāni mōnō baī Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca do ænīnāni inānite adīnque tōmēnāni, Æpānē guidōmi guīboe, āñōnānite mōnō ædō cæte wææ angūī. ⁴⁸Ānīnque Pegodo angā ēñēnīnque tōmēnāni Itota Codito emōwo apānedīnque æpānē guidōnāni guīdānīta. Æpānē nē guīdēnāni iñōmō ayæ Pegodo ingante, Tæōnæ mōnitō weca quēwencæbīīmpa, ānāni Ao ante quēwengacāīmpa.

**Eedotadēē iñōmō nē pōnēnāni
inānite Pegodo apānecā**

11 ¹Oodeoidi ināmaī ināni incæ Wængonguī nānō ānō ante do Ao ante ēñēnānīpa, ante wādāni Oodeabæ tōmāo cægonte tededānīta. Īnīnque Itota nānō da gogaīnāni tōnō wādāni nē pōnēnāni tōnō mānīnō ante do ēñēnānīta. ²Īnīnque Pegodo Eedotadēē iñōmō æite quēwēñongante nē pōnēnāni incæ pancadāniya, Mōnō ēō togængæīmpa, ante nē ānōnāni inte tōmengā ingante pīīnīnque, ³iīmaī ante ānānīta.

—Quīmæ bitō togæñāmaī ināni weca incæ go guīdīnque cæmīta. tō.

⁴Āñōnānite Pegodo, Æbānō cæte ĩ, ante adodō adodō ante apānecā ēñēnānīta.

⁵—Botō Cope nāni quēwēñōmō gote quēwēnīnque Wængonguī ingante apānedīnque cæwēnente ongōnīnque wīīmonte baī atabopa. Wīīmonte baī ayōmote weocoo nānæncōo mōīncōo baī æmānecōo yao æmānecōo yao oncōnete baī ōnædē inō pædæ wæænonte baī ayōmote botō weca wææ wāī wocæ atabopa. ⁶Wāī wocæñō botō acæte ante guīimō ayōmō babæidi baī ināni inte ocaguī mongæñāni, æmontaique mongæñāni, ōmā ēmāñāni yæmīñæncōo inō ongōnāni baī atabopa. ⁷Ayæ wacā

botimote, “Pegodo, ængæ gantidique wænonte cæe.”⁸ Angä ëñëninge botö, “Awënë ëñëmi. Baacä ingä änewëe. Näwaaquingä inämaï iñongante cöwë cänämaï imoi ae.”⁹ Ante wæyömete öönæðë apænecä botö nê ëñëningä godömenque äninque, “Wængongui nänö ædämö mënogadongä ædö cæte baacä ämii.”¹⁰ Äninque tömengä wæætë wæætë mempoga go adopoque adodö angä ate ñænæncoo bai adodö öönæðë ingæ æi atabopa.¹¹ Mäniñedë Tetadea nê quëwëngä da pöngängä pöninque onguiñænäni mengäa go adocanque botö imote ante diqui mincæte ante botö owocö boyæ tæcæ pöninque næ gongænänitapa.¹² Ayæ Wængongui Önöwoca incæ botö imote angä ëñëninge botö, Wadäni inänipa, ante pïinämaï imo inte guiñænämaï tömënäni tönö ee gotabopa. Ayæ botö tönö iinäni iñömö tei ganca inäni mänimpodäni godongämæ godänitapa. Gote ayömöni, Codönedio oncö impa, ante adinque go guitamönipa, ante Pegodo apænecantapa.¹³ Ayæ, Go guiite ëñëñömönite Codönedio iñömö, Æbänö cætimpä, ante apænedinque mönitö imönite iïmaï ante apænecantapa. Botö oncönë Wængongui anquedo a ongongä atabopa. Ayæ botö imote äninque anquedo iñömö, “Bitö Cope iñömö ämi wadäni gote Timönö Pegodo näni änogängä ingante äñete poncædänimpa.¹⁴ Tömengä pöninque, Mini quëwencabo æbänö cæte wænämaï quëwenguimïni, ante bitö imite apænecä ëñencæbiimpa.” Mänömainö ante Wængongui anquedo apænecä ëñente cætabopa, ante Codönedio mönitö imönite apænecä ëñentamönipa.¹⁵ Mäninganca apænedinque Pegodo iïmaï angantapa. “Wængongui Tæiyæ Waëmö Önöwoca mä pöninque mönitö imönite nänö guidö bai ñowo iñömö botö tæcæ apænecæ cæyömo adocä edæ tömënäniya adobai wææ guicantapa.¹⁶ Ininque botö, Mönö Awënë Itota æbänö angacäi, ante adodö ante pönentabopa. ‘Wäö wodi iñömö

æpænë guidongacäimpa. Wængongui Tæiyæ Waëmö Önöwoca guiquënë minitö baonga pö guicæcäimpa,’ ante Itota do apænecäimpa, ante botö önöwënenque pönentabopa.¹⁷ Ayæ, Mönö Awënë Itota Codito ingante wede pönëmöni ate Wængongui tömengä Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante da pöngängä æntamönipa. Nöwo tömënäni adobai wede pönënäni ate Wængongui mönitö imönite nänö da pönongaingä ingante tömënäniya adobai da pöngängä ænänipa, ante pönentabopa. Mänömaï cæcampa, ante pönëninge botö, Ædö cæte Wængongui ingante Baa anguimoo.”

¹⁸ Ante Pegodo, Æbänö cætimpä, ante tömänö ante edonque apænecä ëñëninge tömënäni wæætë, Mönö ædö cæte godömenque piinte anguiï, ante piyænë cæte apænedänitapa.

—Nöwo idæwaa ämönipa. Wadäni oodeoidi inämaï inäni incæ mönö bai, Idæwaa wënæ wënæ cæte awæðö, ante guingo imonte wädäni ate Wængongui pönö waadete cæcä ate quëwënänipa, ante ñowo tæcæ mä ëñëmönipa, ante todinque Wængongui ingante edæ watapæ apænecadänimpa.

Antioquiya iñömö Itota ingante näni pönencabo

¹⁹ Mäningä Etebä wodi ingante wænöninque oodeoidi godömenque wadäni nê pönënäni inänite wënæ wënæ togænte pänäni wædinque nê pönënäni iñömö wodii winöninque näwæ gote Pënitia ganca Tipidebæ ganca Antioquiya ganca godänitapa. Godinque tömënäni, Itota Codito æbänö cægacäi, ante oodeoidique inänite apænedinque wadäni inänite apænedämaï ingadänimpa.²⁰ Incæte Tipidebæ iñömö quëwënäni pancadäniya Antioquiya iñömö godinque guidiegoidi inänite adobai Itota Codito ingantedö ante watapæ apænedäni ëñëñänitapa.²¹ Ininque mönö Awënë tömënäni tönö godongämæ cæcä beyænque nanguï inäni tæcæ pönëninge tömengä gämænö pönänitapa.

²²Mänömaï pönënanipa, ante tededäni ëñëninque Eedotadëë iñömö Codito ingante näni godongämæ pönencabo incæ Bedënabee ingante, Bitö Antioquiya iñömö godinque ate pöe, änäni. ²³Mäniñömö gote pöninque Bedënabee iñömö, Antioquiya iñömö quëwënäni inänite Wængonguï waadete pönö cæcampa, ante adinque nanguï todinque tömänäni inänite, Minitö mimöno wede pönëninque mönö Awënë miñæ cöwë quëwëedäni, ante nanguï angantapa. ²⁴Bedënabee iñömö Wængonguï Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante ëwocadinque në wede pönengä inongä inte në waa cæcä inongäimpa. Ìninque tömengä apäñecä ëñëninque tömënanäni nanguï inäni mönö Awënë gämænö pongadänimpa.

²⁵Bedënabee wæætë Taodo ingante diqui mincæte ante Tadoto iñömö gote, ²⁶adinque tömengä ingante Antioquiya iñömö ænte pongantapa. Pöninque adoque wadepo quëwëninque tömënanäni Codito ingante në tee empote quëwencabo tönö cöwë godongämæ ponte apäñedinque nanguï inäni inänite odömonte apäñeda ëñënanitapa. Ayæ Antioquiya iñömö quëwënäni Codito ingante në tee empote quëwënäni inänitedö ante apäñedinque, Coditoidi inänipa, ante mä pemöninque apäñedönänimpa.

²⁷Ayæ Wængonguï beyæ në apäñedäni pancadäniya mäniñedë Eedotadëë quëwëninque Antioquiya pönänitapa. ²⁸Tömënanäni näni Wængonguï beyæ apäñeincabo incæ adocanque Agabo näni äñongä iñömö Wængonguï Önöwoca ingante ëwocate apäñedinque, Mönö waocabo quëwëñömö tömämæ cænguï oo dæ ba adinque mönö gæwænte wæquimämo baquinö angüenë, ante angacäimpa. Ìninque iincayæ ate Codaodio Awënë ingäñedë Agabo nö nänö äñinö bai do batimpa. ²⁹Ba adinque Antioquiya näni pönencabo godongämæ pönëninque, Mönö tönñadäni iñömö Oodeabæ quëwëninque edæ tepæmpo gæwænte

wädänipa cæmöö. Tömënanäni beyæ mönö godonte äinta pædæ godöninque adocanque eyepæ inte nänö godonganca wacä eyepæ inte nänö godonganca godongäimpa, ante godongämæ Ao äñänitapa. ³⁰Äninque eyepæ pædæ pönöninque Bedënabee tönö Taodo inate, Ænte mäo godinque në pönënanäni inänite në aadäni në Picänäni nempo pædæ godömina æncädänimpa, ante da pönönanäni ænte gote godöna ængadänimpa.

Tantiago wængä ate Pegodo ingante tee mönedänipa

12 ¹Mäniñedë Codito ingante näni godongämæ pönencabo iñönänite awënë odeye Edode iñömö pancadäniya inänite wënæ wënæ cæcæte ante angä bæi ongonte ængadänimpa. ²Mänömaï cædinque tömengä angä ëñëninque Wäö tönñacä Santiago ingante yaëmenca wänönäni wængacäimpa. ³Tantiago wodi mänömaï wængä adinque oodeoidi todäni ate wæðinque Edode, Godömenque cæbo ate nanguï todinque botö imote waa acädänimpa, ante cædinque Pegodo ingante adobai bæi ongongantapa. Edæ päö yedæ æmpoqui ömæmö i näni ææmæ cæyedë mäniñedë tömengä ingante bæi ongonte ængantapa. ⁴Mänömaï äninque Edode iñömö, Oodeoidi Patowa ææmæ iinque bedäni ate botö Pegodo ingante ænte tadonte tömänäni ayönänite apænte ancæboimpa, ante pönëninque tömengä ingante tee möñcantapa. Tee mönedinque Edode godömenque angä ëñëninque tontadoidi mengäa go mengäa näni cabo pö wææ wänonte goyönäni wacabo adopodäni pö wææ wänonte godönänimpa. Mänömaï wacabo pö wacabo pö cædinque mencabodäniya go mencabodäniya wæætë wæætë ponte wææ wänonte godönänimpa. ⁵Ìninque Pegodo ayæ tee mönete ongönongäimpa. Incæte tömënanäni Codito ingante godongämæ näni pönencabo Wængonguï ingante tömengä beyæ cöwë nanguï apäñegadänimpa.

**Pegodo ingante Wængongui
incæ ñimpo cæcä gocampa**

⁶Pegodo ingante tontadoda mänaa tönö ämæncaipo ämæncaipo yaëmengö tæi goti wincapodäni wæyongante wada odemö cöwë wänö cönönaimpa. Ìninqe Edode tömengä nänö apänte anguiönæ ado woyowotæ Pegodo mänömaï goti winte wædongä inte mö ñongantapa. ⁷Ìñontobæ Wængongui Awënë nänö da pönöningä anquedo a ongongantapa. Tee mönete oncönë ñäö gongæntapa. Pegodo mö ñöñongante Wængongui nänö da pönöningä ñömö ämætæ inö tao cædinque, “Pegodo, ñäni ömæmonte quingæ ængæ gantibi.” Äñongä daagömë nänö tæi wini incæ tömenque ñimæncæ tæ wængatimpa. ⁸Ayæ, “Bitö weocooga pacadeyænta pacadeyænte awæncata wëwabi.” Angä ëñente cæcä adinque Wængongui anquedo godömenque, “Yacoo wini caadinque botö miñæ pöe.”

⁹Angä ëñëninque Pegodo, Awii cæmonte awædö. Anquedo dicæ ponte cæcäa. Mänömaï ponte cæcampa, ante botö wiimonte bai aboimpa, ante wawique pönengä incæte anquedo miñæ tee empote tao gocantapa. ¹⁰Mänömaï tao godinque guicönë në wänöna ongöñöna wodo tebæ tao godinque yabæcönë tamongademö në wänöna ongöñöna wodo tebæ tao godinque yaëmëwæ odemö tömënäni quëwëñömö ante nänö tao goquinemö ganca pönatapa. Mäninemö ganca ponte ongöñöna yaëmëwæ odemö incæ tömenque æ ænete bayö tao godinque taadö adodunque cægöna ate anquedo ñömö ingæ gocä ate Pegodo guiquënë adocanque a ongongantapa.

¹¹Adoboque a ongömopa, ante wædinque tömengä wæætë nämä pönengä badinque, “Æ. Näwangä incæ do tate ëñëmopa. Edode nempo wæwëninque botö oodeoidi nänö piinö wæquënëmo imo adinque Wængongui angä ëñëninque tömengä anquedo ponte botö imote gä pe æmpote ö ængä ate aamö cæbopa, ante tæcæ pönëmopa.”

¹²Ante pönente wædinque Pegodo wadæ godinque Wäö Mäadoco nänö änongå tömengä badä Mäadiya oncö boyæ ponte næ gongængantapa. Mänincönë wädäni në pönënäni incæ do pöninque Wængongui ingante godongämæ apænee cönönänimpa.

¹³Pegodo ññömö yabædemö ongonte aa peyongä baquécä në ëacä ingante në cæcä inte tömengä ëmowo Adoda ññömö ëñencæte ante pongantapa.

¹⁴Ponte ëñëñongä Pegodo incæ aa pecä ëñëninque watapæ tote wædinque tömengä wii pönëninque odemö wi ænedämaï pogodo gote edæ wadæ guiidinque, Pegodo incæ oncodo a ongongä tamëñedäni. ¹⁵Ante apæneca ëñëninque tömënäni wæætë,

—Adoque antedö aminï.

Ante wæyönäni tömengä, Näwangä impa, ante ancaa angä ëñëninque tömënäni,

—Wa. Pegodo ingante në aacä anquedo ñmaingampa.

¹⁶Ante tedeyönäni Pegodo ññömö ayæ aa pete ongönongäimpa. Ayæ ponte wi ænete ayönäni Pegodo ingante adinque ancai guiñente wædänitapa.

¹⁷Tömengä wæætë, Apocänë ñedäni, ante önompocaque compo cæcä adinque pæ wëneyönäni tömënäni ñänite apæncantapa. Botö tee mönete wæyömote Wængongui æbänö pönö cæcä ate tate pömoö, ante tömänö ante adodö ante apænedinque,

—Botö apænebo mïni ëñëno ante mïnitö wæætë wacä Tantiago ingante apænedinque wädäni mönö töññädäni ñänite apænemini ëñencädänimpa.

Äninque Pegodo wayömö wadæ gocantapa.

¹⁸Ìimö wæñö ñäö bayonte tontadoidi guiquënë, Pegodo ædönö gote dæ angäa, ante nanguï Yæ yæ ante cædänitapa.

¹⁹Mänömaï cætimpä, ante apænedäni ëñente wædinque Edode angä diqui diqui miñönäni Pegodo ayæ dæ angantapa. Ìninqe në wææ wänöninäni ñänite Edode, Æbänö cætiï, ante ancaa angä wædinque tömënäni, Mönö ædö

cæte anguiī, ante wæyōnānite tōmengā wadāni inānite angā capo wænōnāni wængadānimpa. Edode tōmē Oodeabæ wadæ tao godinque Tetadea gote quēwengacāimpa.

Edode wængampa

²⁰Tido iñōmō quēwēnāni tōnō Tidōō iñōmō quēwēnāni inānite awēnē Edode wodi māniñedē ēnogate ænguī bacā adinque tōmēnāni wæætē godongāmæ pōnente Ao āninqe Edode weca apānecæ pōnānitapa. Tōmēnāni, Mōnō iñōmō awēnē odeye Edode ōmæ quēwēnāni pōnōnāni æninqe mānīnonque cænte quēwēmōmpa, ante wædōnāni inte tōmengā ingante, Bitō pīināmaī inte piyānē cæbi quēwēmōnie, ante ancæte ante pōnānitapa. Pōninqe tōmēnāni Edode oncōnē owodāni inānite nē aacā Bodato ingante waa cædinque tōmengā ingante ānāni Ao ante tōmengā wæætē Awēnē Edode ingante tōmēnāni beyæ apānecā ēñengacāimpa.

²¹Edode iñōmō, Iñōnæ ba ate botō ponte apānecæboimpa, ante tōmengā nānō āniñōnæ iinque ba ate tōmengā awēnē weocoo waēmoncoo wēñate pōninqe awēnē nānō apænte ante contaimpaa tæ contadinque tōmānāni ayōnāni tōmēnāni inānite apānecantapa.

²²Apānecā ēñēninqe tōmānāni Yæ yæ āninqe, “Wīi waocanque tedecā ēñēmōmpa. Wængonguiīdi nāni tedepāmo baī tedecā ēñēmōmpa.”

²³Ante Yæ āñōnāni Edode wodi wæætē, Nāwā Wængonguinque nē waa cæcampa, ante anguēnengā incæte ānāmaī pæ wēnecā adinque tōmengā ingante Wængonguiī anquedo wæætē godō cæcā ate ayago cæ æmæwo wængacāimpa.

²⁴Incæte Wængonguiī nānō angaiñō ante māniñedē wayōmō māo wayōmō māo apānedāni ēñēninqe nanguiī ināni mōnō Awēnē ingante nē wede pōnēnāni badānitapa.

²⁵Bedēnabee tōnō Taodo iñōmō Eedotadēē iñōmō godinque tōmēna nāna cæquēnēnō tōmānō iinque cædinque wadæ godinque Wāō Māadoco nāni

ānongā ingante tōmēna tōnō æninqe adodō godānitapa.

Wængonguiī angā ēñente Bedēnabee tōnō Taodo godapa

13 ¹Antioquiya iñōmō Itota Codito ingante nāni godongāmæ pōnencabo inōnāni iñōmō pancadāniya Wængonguiī beyæ nē apānedāni iñōnāni pancadāniya guiquēnē nē odōmonte apānedāni inōnānimpa. Bedēnabee tōnō wacā Timōnō Nēegodo nāni ānongā inōnāimpa. Tidēnebæ nē quēwēningā Dotio inongāimpa. Pancabaa awēnē Edode tōnō godongāmæ nē pædingā Mānāēnē tōnō Taodo inōnāimpa. Mānimpodāni ingadānimpa.

²Iinque tōmānāni godongāmæ mōnō Awēnē ingante, Tæiyæ Waēmō īmīpa, ante watapæ apānecæte ante cænāmaī apāneyōnānite Wængonguiī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca incæ iīmaī angacāimpa. “Bedēnabee tōnō Taodo mīnitō tōnō nē cæda iñōnate āmīni botō beyænque cædinque nānēnē godinque botō ānīnō ante cæcædāimpa,” angacāimpa.

³Iinque iinque cænāmaī inte apānedinque tōmēnāni Bedēnabee tōnō Taodo inate gampocadinque Wængonguiī ingante apānedinque ānāni ate wadæ gogadāimpa.

Wāā tēiwænē Tipidebæ gote apāneda ēñēnāni

⁴Bedēnabee tōnō Taodo iñōmō Wængonguiī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca mānōmaī angā godīna inte Tedeotia iñōmō wæi wipodē ñænæmpodē go guidinque wogaa godinque wāā tēiwænē Tipidebæ nāni āmæ godatapa.

⁵Tadamīna nāni quēwēñōmō pōninqe oodeoidi odōmōincōnē wacōnē go guī wacōnē go guī cædinque Wængonguiī nānō apānedō ante nōingā apāneda ēñengadānimpa. Ayæ Wāō tōmēna mīñæ godinque tōmēna beyæ nē cæcā inongāimpa.

⁶Mānōmaī wāā tēiwænē tæcæguedē wodo tebæ cægōninqe yæcado

godinque Papo näni quëwëñömö ganca pönänitapa. Pöninque tömëñäni wacä idö tömengä ëmöwo Baditota ingante mämö bee tënëñitapa. Tömengä iñömö oodeocä iñongä inte, Wængongui beyä nē apänebo imopa, äninque nē babä äñongä iñongäimpa. ⁷Tömengä wää tēimä awënë Tedeguo Pabodo näni äñongä tönö godongämä nē cædongä iñongäimpa. Awënë Tedeguo guiquënë nē ocai encadongä inte Wængongui nänö äñö ante ëñëñente wædinque Bedëñabee tönö Taodo inate äñete mämongä pönatapa. ⁸Tömëña ponte apäneyönate idö Baditota guiquënë guidiego tededö Edima näni äñongä iñongä inte edä, Awënë nē pönengä badämaï incæcäimpa, ante wææ cæcæte ante piinte cæcantapa. ⁹İninqe Taodo Pabodo näni äñongä iñömö Wængongui Tæiyä Waëmö Öñowocaque ewocadinque idö ingante gomö adinque, ¹⁰tömengä ingante angantapa.

—Bitö iñömö wënä awënë nänömömi bai imidö angüënë. İñämpa, Wädäni quiëmë nö impa, ante oda cæcædänimpa, ante bitö piinte pönëwënonque entawëñinque bitö nē babä cædömi imipa töö. Wængongui nänö töinö ponguinö ante idiquibä bacäimpa, ante bitö æpogamë incæ cæbii. ¹¹Nöwo iñömö Wængongui Awënë nē piñängä iñongä inte bitö imite pancæcäimpa. Tömengä pönö gampomongä ate bitö babetamömi badinque nænque näö tamönö wantæpiyä tömengä nänö äñimpoga adämaï incæbiimpa.

Äñongä boguimä bai do wææ ininque wëmö ëmöninque Edima Baditota näni äñongä gampo gampo cædinque, Æcänö botö imote töö æmænte mäoda goquimoo, ante diqui diqui mingantapa. ¹²Mänömaï bacä adinque wää tēimä awënë wæætë Wængongui Awënë ingantedö ante iñäna näna odömönte apänedö ante pönente guññente wædinque nē pönengä bagacäimpa.

**Pitidiabæ Antioquiya
godinque cædapa**

¹³Pabodoidi iñömö Papo iñömö wadä godinque wipodë ñænæmpodë

wogaa taodique Pampidiabæ pöninque Pedegue iñömö ti wæäñönäni Wäö wæætë adodö Eedotadëë gocæte ante tömëña inate ëmö cæte wadä wogacäimpa. ¹⁴Tömëña wæætë Pedegue wadä godinque Pitidiabæ pöninque Antioquiya näni quëwëñömö pönatapa. Ayä tömëñäni guëmanguionä iñinque bayö oodeoidi odömöincönë pö guiite tæ contadatapa. ¹⁵Tæ contate a cönöña Möitee wodi nänö yewæmongainta adinque Wængongui beyä nē apänegainäni näni yewæmongainta ate apänedänitapa. Ayä mänñömö awënëidi iñömö tömëñäni weca ongongä adocanque ingante apänedinque,
—Bitö ñöwo pöna inate mäo äninque iïmaï apäñecæbiimpa, İñäna, möni tönñamäna ëñëmäna. İñömö ongönäni wampo pönëñinque tæi gongænte ongoncædänimpa, ante cædinque minatö ædämö apäñemäna ëñenguinänii, ante ämi apäñebainapa.

¹⁶Äñäni ëñente mäo angä ëñëñinque Pabodo iñömö ængä gantidinque önopoca compo compo cædinque tömëñäni inänite apäñecantapa.

—Minitö, pancaminiya idægoidi iñömöñite pancaminiya wamini incæ, Näwä Wængongui iñongä ingampa, ante nē guññente wämöni iñömöñite botö tömämöni iminönte apänebo ëñëedäni. ¹⁷Idægoidi, minitö iminönte täno apänebo ëñëedäni. Mönö idægocabo Wængongui incæ mönö mämæidi inänite apænte ængä ate wädäni nëmæ Equitobæ iñömö quëwëñönänite tömengä pönö cæcä ate tömëñäni tæiyänäni yebængadänimpa. Ayä Wængongui tæi piñänongä inte ingä æmæñinque töö æmænte mäocä wadä gogadänimpa. ¹⁸Godinque tömëñäni coadenta wadepo mänimpoga öñömæca cægöninque æbämë wënä wënä cæte quëwëñäni ate wæcä incæte tömengä pänämaï inte ata cæpote ænte mäocä gogadänimpa. ¹⁹Ayä wädäni Cänäamä quëwëñäni önopmo æmæmpoque go mencabodäniya iñönänite wido cædinque Wængongui, Tömëñäni ömæ inñi minitö ömæ wæætë

bacæimpa, ante mōnō wæmæidi inānite pōnongā ængadānīmpa. ²⁰Edæ coatodo tiento tincoenta wadepo mānīmpoga wabæca quēwēnāni ate māniñedē ate Wængonguī, Mīnitō ōmæ, ānīnque mōnō wæmæidi inānite pōnongā ænīnque quēwengadānīmpa.

Ante apænedīnque Pabodo, Idægoidi dodāni æbānō cægadānīi, ante godōmenque apænecantapa. “Mānīmæca ponte wantæpiyæ quēwēnāni ate pancadāniya nē apæte ānāni iñōnānite Wængonguī angā ate adodāni awēnēidi bai badīnque wayedē wacā adocanque wayedē wacā adocanque wayedē wacā adocanque aagadānīmpa. Tāmoedo Wængonguī beyæ nē apæneca nānō ponte apæneganca mānīnānīque aagadānīmpa. ²¹Iīncayæ ate mōnitō dodāni iñōmō Wængonguī ingante apænedīnque, Bitō adocanque ingante āmi ate tōmengā tæiyæ awēnē bacæcāimpa, ante ancaa ānāni ēñente wædinque tōmengā wæætē Beencamīnō wodi pæingā incæ Titæ wengā Taodo ingante angā bagacāimpa. Tæiyæ awēnē badīnque tōmengā coadenta wadepo mānīmpoga iñonte aagacāimpa. ²²Ayæ ate Wængonguī wæætē, Idæwaa, ante Taodo wodi ingante wido cædinque Dabii wodi ingante wæætē angā tæiyæ awēnē bagacāimpa. Adocā Dabii ingantedō ante apænedīnque Wængonguī, Botō waa pōni entawēmo bai Yæte wengā Dabii iñōmō adobaī entawengā abopa. Tōmengā iñōmō botō ānō bai edæ tōmānō cæquingā ingampa, ante apænegacāimpa.”

²³“Wængonguī doyedē, Codito ængā beyænque idægoidi quēwencædānīmpa, ante do nānō angāinō bai nōwo cædinque adocā Dabii pæingā Itota Codito ingante da pōnongā pongacāimpa. ²⁴Itota ayæ pōnāmaī iñongā Wäō wodi idægoidi tōmānāni inānite apænedīnque, Mīnitō, Idæwaa wēnæ wēnæ cæte awædō, ante Wængonguī gāmænō wadæ pōnīnque æpænē guiedāni, ante apæneca ēñengadānīmpa. ²⁵Ayæ adocā Wäō incæ, ‘Botō æbodō imoo, ante

pōnēmīni. Mīnitō pōnēnō bai wīi imopa. Botō do pōnīmo iñōmote mīni nē pōnēnongā iñōmō ayæ poncæcāimpa. Tōmengā ingante adīnque botō wæmō imopa diyæ tōmengā awæncata godō nī cæquīmoo.’ Ante Wäō tōmengā nānō cæquēnēnō wodo iīnque cæyedē apænegacāimpa.”

²⁶Ante apænedīnque Pabodo godōmenque apænecantapa. “Iñānāni, pancamīniya Abadāō wodi pæimīni iñōmīni pancamīniya wamīni incæ Wængonguī ingante guīñēmīni iñōmīni edæ botō tōmāmīni imīnite apænebo ēñeedāni. Mānīnō, Codito ængā beyænque quēwencæmīnīmpa, ante Wængonguī tōmāmō beyæ pōnō apænegacāimpa. ²⁷Eedotadēē quēwēnāni tōnō tōmēnāni awēnēidi iñōmō, Itota æcānō ingāā, ante pōnēnāmaī ingadānīmpa. Iīnque guēmanguīōnæ iñō guēmanguīōnæ iñō Wængonguī beyæ nē apænegāināni nāni yewæmongainta cōwē adāni incæte tōmēnāni, Itota nānō wænguinque wēnæ wēnæ cæcā ingampa tōō, ante babæ ante apænte ānewēnīnque edæ dodāni nāni yewæmonte angāinō bai iīnque cædānitapa. ²⁸Tōmēnāni, Itota nānō wænguinque æbānō wentamō mongængāā, ante cōwā ayōnāni edæ dæ ampa. Ante wædinque awēnē Pidato ingante apænedīnque tōmēnāni, Itota ingante āmi wænōnāni wængæe, ante ancaa ānāni ēñēnīnque Pidato Ao angā wænōnāni wængacāimpa. ²⁹Iīnque Itota ingante awāa tīmpote wænōnīnque tōmēnāni dodāni tōmengā ingante ante nāni yewæmonte angāinō bai tōmānō ante iīnque cædānitapa. Mānōmaī cædāni ate wængā ate tōmēnāni ānāni ate tōmengā mīñæ godīnāni wæætē tōmengā nānō ongōwāa pædæ æmpodīnque ōnōmpo o togæmpote wæi ōnōwa o togæwadinque pædæ wæænōnīnque edæ ænte māo daga wengadānīmpa.”

³⁰“Incæte Wængonguī guīquēnē do wæningā ingante, Nāni ōmæmōe, angā nāni ōmæmonte quēwengampa. ³¹Nāni

ömämöninque tömengä täönä iñonte pö pö cædinque a ongöñongante edæ tömengä tönö wëenënedë Gadideabæ quëwëninque Eedotadëë iñömö nê pongainäni iñömö edæ tömengä ingante wæætë adänitapa. Ìninqe tömënäni iñömö nê adinäni inte waodäni inänite, Itota näwangä ñäni ömæmonte miingä quëwengampa, ante nê apänedäni inänipa.”

³²Ante apänedinque Pabodo, “Dodäni inänite Wængonguï, Minitö beyä botö cöwë pönö cæcæboimpa, ante apänegacäimpa, ante ëñëminitawo. Mäninö ante watapæ nänö apänegainö ante mönitö ñöwo iïmai ante apänemönipa. ³³Mäninö tömengä dodäni inänite nänö angainö bai ñöwo tömënäni mömoidi beyä iinque cædinque Wængonguï Itota ingante, Ñäni ömæmöe, angä ñäni ömæmongacäimpa. Tömengä ñöwo iinque cæcampa, ante Ämotamini näni Angainta tänota gao wæintaa Wængonguï beyä iïmai ante yewæmongatimpa. ‘Botö Wëmi inömi imipa. Nöwoönæ bitö Mæmpobo babopa.’

³⁴Ayæ mäninö, Tömengä Wengä do wæningä iñongante Wængonguï angä ñäni ömämöninque baö ñömäadamaï incæcäimpa, ante pönëninque Itaiya wodi iïmai ante Wængonguï beyä ante yewæmongacäimpa. ‘Awënë Dabii wodi ingante apänedinque botö, Tæiyæ waëmö botö cædö bai cædinque cöwë ædæmö aate cæcæboimpa, ante nö botö angainö bai cædinque minitö iminite pönö adobai cæcæboimpa,’ ante Wængonguï angampa, ante yewæmongacäimpa.

³⁵Ayæ mäninö ante wataa adobai Wængonguï ingante apänete bai Dabii wodi yewæmongacäimpa. ‘Bitö imite nê Cæcä iñömö bitö cædö ante cöwë cædongä inte wængä adinque bitö ædö cæte tömengä ingante ænämai inte ee abi baö ñömäaquiringä,’ ante yewæmongacäimpa.”

³⁶“Awënë Dabii wodi guiquënë Wængonguï nänö änönö ante ëñëninque

adoyedë quëwënäni beyä waa cædingä inte edæ näñe wäninque tömengä mæmæidi weca æiyongä tömengä baö ini ñömænte bagatimpa. ³⁷Wæætë Wængonguï, Ñäni ömæmöe, angä ëñente nê ömæmongaingä iñömö tömengä baö ñömäadamaï ingatimpa. ³⁸Ìninqe onguïñämäni botö tönïñamini ëñëedäni. Itota pönö cæcä beyænque mönitö minitö iminite apänedinque, Wënæ wënæ mönö cædö ante adinque Wængonguï pönö ñimpo cæcä ate quëwëmöpa, ante apänemöni ëñëminipa. Möitee wodi nänö wææ angainö ante ëñente beyænque mönö iñömö dica nö cæte quëwëmö imongaa. ³⁹Wæætë mäningä onguïñængä iñömö Itota iñömö tömengä nö pönï nänö entawënö ante pönongä ænte entawëmö beyænque mönö nê pönëmö tömämö wæætë Wængonguï ayongä edæ nö cæte quëwëmö inömö imompa. ⁴⁰Ìninqe Wængonguï beyä nê apänegainäni iïmai ante näni apänegainö ante pönëninque minitö iñömö, Mönitö imönite wii bacäimpa, ante nämä wææ aquënë quëwëedäni. Iïmai ante edæ ämotamini ante bai yewæmongadänimpa.

⁴¹‘Minitö nê badete towëmini inte cöwä aquënë quëwëedäni.

Botö cæbo adinque minitö ancai guñente wæcæminimpa.

Minitö ayæ miimäni quëwëñömini edæ botö mä pönï cæcæboimpa, ante pönëminiyaa.

Wængonguï mänömai cæcæcäimpa, ante edonque pönï apänedäni bai minitö wæætë, Babæ ancædö, ante wæcædöminimpa.’

Ante näni yewæmongainö ante adinque edæ badete todämai iedäni,” ante Pabodo apänecantapa.

⁴²Mänömainö ante iinque apänedinque Pabodo tönö Bedënabee tömënäni odömöincönë ongonde oncodo tao goyönote Antioquiya iñömö quëwënäni iñömö, Wacä guëmanguïönæ bayonte minatö ñöwoönæ mina apänedö bai godömenque apänemina ëñencæmönimpa, änänitapa. ⁴³Ayæ

godongāmæ nāni ponte ongönincabo
tao goyönāni oodeoidi pancadāniya
ayæ oodeoidi bai nē bagaiāni adobai
Wængonguī ingante guīñente quëwënāni
nanguī ināni iñömō Pabodo tönō
Bedēnabee inate edæ tee empote godāni.
Adinque iñāna wæætē tōmēnāni inānite
apænedinque, Wængonguī waadete nānō
pönō cædönō ante pönēninque mīnitō
cōwē ñimpo cædāmaī tæī ongöninque
edæ waa quëwëedāni, ante nanguī
apænedatapa.

⁴⁴Ayæ adoque Wængonguī itædē
go ate tōmēnāni nāni guēmanguīōnæ
bayonte māniñömō quëwënāni
wodo tōmānāni Wængonguī Awēnē
nānō änō ēñencæte ante godongāmæ
pönānitapa. ⁴⁵Nanguī ināni mānōmaī
pönāni ate wædinque oodeoidi
guiquēnē piinte badinque, Babæ ante
ānewengampa, ante Pabodo ingante
godō piinte tedewēnānitapa. ⁴⁶Mānōmaī
tedewēñōnānite Pabodo tönō Bedēnabee
wæætē guīñenedāmaī inte apænedatapa.

—Mīnitō oodeoidi imīni inte edæ
tāno ēñencæmīnimpā, ante cædinque
mōnatō Wængonguī nānō änō ante
edæ mā apænedinque mīnitō imīnite
tāno apænequēnēmōna intamōnāpa.
Mīnitō iñæmpā mīni cōwē wænāmaī
quëwenguīnō ante apæneyōmōna mīni
apænte pangā wæquinque edæ Baa
āmīnīpa. Ante wæmōna inte mōnatō
ñōwo emō cæte godinque edæ oodeoidi
ināmaī ināni weca edæ apænece
gomōna tamēñedāni. ⁴⁷Mōnitō Awēnē
iīmaī ante mōnatō imōnate angacāimpā.

“Quëwencæmīnimpā, ante botō
cægaiñō ante bitō inguipoga
tōmāmæ māo apænedinque
Oodeoidi ināmaī ināni beyæ tica
ēnente bai cæcæbiimpā,
ante cædinque botō bitō imite da
godōmo apænece gocæbiimpā.”

Ante nē apænegaiñgā inte Wængonguī
mōnatō imōnate angā ēñente
apænemōnāpa.

⁴⁸Mānōmaīñō ante apæneda
ēñēninque oodeoidi ināmaī ināni iñömō,
Awēnē nānō apænedō waa ēñēmōnīpa,

ante watapæ apænedānitapa. Ayæ
mōnō Awēnē doyedē apænedinque,
Mānimpodānique wede pönēninque
cōwē wædāmaī quëwenguīnāni
incædānimpā, ante tōmengā nānō nē
angaiñānique ñōwo pönēnānitapa.
⁴⁹Iñinque mōnō Awēnē tōmengā nānō
apænedō ante māo apæneyōnāni
māniōmæ tōmāo quëwënāni
ēñēnānitapa.

⁵⁰Oodeoidi guiquēnē, Pabodo tönō
Bedēnabee inate mōnō wido cæcæimpā,
ante cædinque iīmaī cædānitapa.
Onquiyæñāni nāni nē waa adāni inte
Wængonguī ingante guīñente quëwënāni
iñōnānite tōmēnāni tönō onguīñænāni
māniñömō quëwënāni awēnēidi bai inte
ñænænāni iñōnānite oodeoidi, Badogaa,
ante nanguī ānāni ēñēnānitapa.
Oodeoidi nanguī ānāni ēñente
cædinque māniñāni wæætē Pabodo
tönō Bedēnabee inate togænte pāninque,
Mōnitō omæ quëwënāmaī, ante wido
cædāni godatapa. ⁵¹Mānōmaī cædāni
godinque tōmēna iñömō, Mānimæ
nāwate awædō, ante bai cædinque
piwacæ piwacæ cædinque Icōnio iñömō
gocæte ante wadæ godatapa. ⁵²Itota
ingante nē tee empote quëwënāni
guiquēnē watapæ todāni badinque
Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca
ingante ænte ewocadinque edæ waa
quëwengadānimpā.

Pabodo tönō Bedēnabee Icōnio iñömō godapa

14 ¹Māniī godinque Icōnio nāni
quëwēñōmō pōninque Pabodo
tönō Bedēnabee cōwē nāna cæi bai
cædinque oodeoidi odömōincōnē go
guiidatapa. Go guīte apæneyōna, Nō
apæneda, ante pönēninque oodeoidi
tönō oodeoidi ināmaī ināni tönō
nanguī ināni nāni wede pönenguinque
ēñēnānitapa. ²Wæætē oodeoidi incæ
pancadāniya nē Baa ānāni inte babæ
wapiticæ apænedinque, Iñāna nē wēnæ
wēnæ apæneda inate wīī ēñengæimpā.
Ante tedewēnāni ēñente wædinque
wadāni oodeoidi ināmaī ināni wæætē

piinte badinque mönō tōniñada inate ante wiwa adānitapa. ³Incæte iñāna wantæpiyæ māniñomō quëwëninque guiñenedāmaï inte mönō Awënë beyæ apænedatapa. Apæneyōna mönō Awënë incæ, Pabodo tōnō Bedënabee iñomō botō pōnō waadete cægainō ante nē nō apæneda inōnāpa, ante wadāni pōnencädānimpā, ante cädinque tōmēna tōnō godongāmæ cæcā ate tōmēna, Ate pōnencädānimpā, ante mā cädinque bamōnengæ cædatapa.

⁴Mānōmaï cæda incæte māniñomō quëwënanī pancadāniya, Oodeoidi bai pōnēmōnīpa, āñōnānite wadāni guiquënë, Itota da godongā nē pōna bai pōnēmōnīpa, ante pancadāniya wadō pancadāniya wadō cädānitapa. ⁵İnīnque oodeoidi tōnō oodeoidi ināmaï ināni tōnō tōmēnanī awënëidi tōnō godongāmæ pōnēninque, Pabodo tōnō Bedënabee inate mönō piinte cädinque dicaca tacamō wæncædaimpā. ⁶Ante Ao ante cæyōnāni Pabodo tōnō Bedënabee iñomō, Mānōmaï ante cädāniya, ante ëñente wädinque wodiï winōnatapa. Wodiï winonte godinque Dicaōniabæ pōninque tōmēna Ditada nāni quëwëñomō Dedebe nāni quëwëñomō wayōmō wayōmō godinque, ⁷mōnō Awënë ingantedō ante watapæ māo godōmenque apæneda ëñēnōnānimpā.

Ditada iñomō Pabodo ingante tacadānīpa

⁸Māniñomō Ditada iñomō edæ wacā cabæwaingā tōmengā önōwa tipæwaa wënë wënë ewacā ëñagaingā inte dao dao godāmaingā pægaingā inte tæ contate a ongongantapa. ⁹A ongōñongā Pabodo ponte apænecā ëñēe congantapa. Pabodo wææmō adinque önōwënenque pōnēninque, İngā nānō waa bawāquinque nē pōnengā ingampa, ante do pōnente wädinque, ¹⁰tōmengā ingante ogæ tedete,

—Ængæ gantidinque adiyæ gongæmi āmopa.

Angā ëñēninque nē cabæwaingā incæ quingæ ængæ gantidinque dao

dao gocantapa. ¹¹Māniñomō ongōnāni guiquënë Pabodo mānōmaï cæcā ate wädinque dicaōniaidi tōmēnanī tededō yedæ āninque,

—İñāna iñomō wængonguina incæ waoda bai bate mönō weca wæænte ongōna abaimpa.

¹²Ante pōnente wädinque Bedënabee ingantedō ante apænedinque, Mönō wængonguï Deoto ingānō anguënë, ante Deoto pōnō pemōninque, İngā wæætē nē apænecā ingampa, ante pōnēninque Pabodo ingante, Mönō wængonguï Edēme ingānō anguënë, ante pemōnānitapa. ¹³Ayæ tōmēnanī quëwëñomō yæcado tōmēnanī wængonguï Deoto oncō mænonte ongōnimpā. Deoto quï, ante nē godongā iñomō edæ, Pabodo tōnō Bedënabee nē wængonguina ināpa, ante wapiticæ pōnēninque, Mönō wængonguina quï, ante tōmānanī tōnō godoncæ cæcantapa. Mānōmaïnō ante cädinque tōmengā nāni que cædi ōngai ænte pōninque wagadaidi ōnguiñænāni inānite yabædemō ænte ponte wænoncæ cæcantapa. ¹⁴Mānōmaï cæcā ate wädinque nē ponte apæneda Bedënabee tōnō Pabodo iñomō, Wiwa cæmīnīpa, ante bai cädinque nāmā weocoo wānā ñænīnque pogodo māmō nanguï ongōnāni weca tæcæguedē næ gongæninque,

¹⁵—İñānāni, quimæ quëwëminīi. Mīnitō waomīni imīnīpa, mōnatō mīnitō bai adobai waomōna imōna apa quëwëminīi. Mōnatō iñæmpa watapæ mōna ëñēnō ante apænecæte ante pōnimōna inte mīnitō imīnite iïmaï ante āmōnāpa. İncōo mīni waa adincōo incæ edæ, Ōnoncōoque impa, ante adinque mīnitō mānincōoque wido cädinque Wængonguï nē Quëwengā gāmæñō pōedāni. Tōmengā iñomō öönæ inguipoga gāwapæntibæ nē badongaingā inte öönæde quëwënanī tōmānanī inguipoga quëwënanī tōmānanī gāwapāa quëwënanī tōmānanī inānite nē badongaingā Wængonguï inongā ingampa. ¹⁶Tōmengā wëñēñedē

tömämæ quëwënāni nāmā pönëninque nāni goquīnonque ee acā gogadānimpa. ¹⁷Incæte tömënāni inānite wīi æmæwo ëmō cæte gogacāimpa. Wæætë edæ, Wængonguī æbānō ingāā, ante ëñencädānimpa, ante cædinque tömengā ñimpo cædāmaī cōwë odömongacāimpa. Edæ mīnitō imīnite pönō waadete cædinque Wængonguī cöönæ angā inguipoga wæä ininque incadepo incadepo cænguī eyepæ pönongā cæninque mīnitō watapæ todinque quëwëminipa.

¹⁸Mänömainō ante Pabodo tönö Bedënabee wææ cæcæte ante apæneda ëñënāni incæte godongämæ ongönāni guiquënë, Mīnatō wængonguīmīna quī, ante cōwë pönoncæmönimpa, ante wawique pönëninque cædānitapa. Wodo edæ pönöñönānite iñāna godömenque wææ āna ëñëninque ñimpo cæte wīi pönönānitapa.

¹⁹Ayæ ate oodeoidi Antioquiya iñömō quëwëninque Icönio iñömō quëwëninque pō Ditada iñömō pöninque māñiñömō godongämæ ongönāni inānite, Iñna onguīñæna inate mönō wīi ëñengæimpa, ante ānāni. Eñëninque godongämæ Ao āninque Pabodo ingante dicaca tacadāni wæyongā, Æmæwo wængampa, ante pönëninque tömënāni nāni quëwëñömō yabæ inō wëä mào wido cædānitapa.

²⁰Incæte Itota ingante tee empote quëwënāni godongämæ ponte æænīmæ gongænte ayönāni Pabodo yabæque æmæwo wænte baī öñöningā inte ængæ gantidinque adodō tömënāni quëwëñömō pongantapa. Ayæ iimō ate tömengā Bedënabee tönö wæætë Dedebe nāni quëwëñömō adodō gocæte ante wadæ godatapa.

²¹Godinque Dedebe iñömō pöninque Codito ingantedō ante watapæ apæneda ëñëninque tömënāni nanguī ināni Itota mīñæ quëwënāni bagadānimpa. Iñinque tömëna māñiñömō idæwaa apænete wadæ godinque Ditada iñömō adodō pō godinque Icönio iñömō adodō pō godinque Antioquiya nāni quëwëñömō wæætë pönatapa. ²²Mänömaī wayömō

wayömō godinque Itota ingante në tee empote quëwënāni inānite bee tëninque Pabodo tönö Bedënabee nanguī apæneda ëñëninque iñnāni godömenque tæi piñænte entawënāni badānitapa. Ayæ tömënāni inānite, Mīni pönëno ante ñimpo cædāmaī inte godömenque wede pönëninque tæi ongoncæmīnimpa, ante ædämō apæneda ëñënānitapa. Ayæ waadete apænedinque, Mönö nanguī nantate wædinque Wængonguī Awënë Odeye nempo guicæimpa, ante apæneditapa. ²³Ayæ wayömō wayömō tömāo godinque Itota ingante godongämæ nāni pönencabo weca go guite ongöninque Pabodo tönö Bedënabee iñömō iimāi cædatapa. Në nö cædāni inānite adinque tömëna, Itota Codito ingante mīni godongämæ pönencabo iñömīnite iñāninque edæ në aadāni bacædānimpa, ante āna ate māñināninque në Picænāni nāni ānönāni badānitapa. Ayæ cænāmaī inte Wængonguī ingante apænete ate tömënāni inānite iñāna, Mīnitō mönō Awënë ingante wede pönëmīnitawoo. Tömengā mīni në pönënongā incæ mīnitō imīnite wææ aacæcāimpa, ante apæneditapa.

Tidiabæ Antioquiya iñömō ocæ ëmænte godapa

²⁴Pabodo tönö Bedënabee ayæ Pitidiabæ wodo tebæ godinque Pampidiabæ pönatapa. ²⁵Māñiñömō ponte Pedegue nāni quëwëñömō mönō Awënë nānō angainō ante apænedinque Ataya nāni quëwëñömō wææ pönatapa. ²⁶Māñiñömō pöninque tömëna imæmäa Antioquiya iñömō adodō tacæte ante ñænæ wipodë guidatapa. Doyedë iñömō tömëna nāna māñiñömō quëwente tao goyedë wadāni në pönënāni inte tömëna inate, Wængonguī pönō waadete godongämæ cæcā ate minatō eyepæ cæcæmīnaimpa, ante da godongaināni inönānimpa. Nöwo iñömō tömënāni nāni āñinō do iñinque eyepæ cædīna inte tömëna adoyömō nāni da godiñömō ocæ ëmænte pönatapa. ²⁷Māñiñömō

pöninque tömēnä Itota ingante godongāmæ näni pönencabo inänite äñete pönäni ate tömēnäni inänite apænedinque Wængonguī tömēnä tönö nänö cædinö ante adodö adodö tömänö ante apænedatapa. Oodeoidi ināmai inäni wede pönēninque guicædänimpa, ante Wængonguī odemö wi äñete bai cæcä ate do pönente badänipa, ante apæneda ēñēnänitapa. ²⁸Ayæ mäniñömö Itota ingate nē tee empote quēwēnäni tönö wantæpiyæ quēwengadainpa.

**Eedotadēē iñömö pöninque
wæætedö wæætē änäni**

15 ¹Mäniñedē onguīñänäni Oodeabæ quēwēnäni pancadäniya Antioquiya iñömö wææ pöninque nē pönēnäni inänite iīmai ante odömonte wææ angadänimpa. Minitö bagäamini inte Möitee wodi nänö wææ angainö bai wīi cæmini adinque Wængonguī dicæ ængampa quēwenguimīni. ²Ante wææ änewēnäni ēñente wædinque Pabodo tönö Bedēnabee iñömö, Quimæ änewēmīni, ante näēmæ wææ änatapa. Ìninque Antioquiya iñömö quēwēnäni guiquēnē Pabodo tönö Bedēnabee tönö wadäni nē pönēnäni inänite, Minitö Eedotadēē godinque Itota nänö da godongainäni tönö nē aadäni Picänäni inänite bee tēninque, Oodeabæ quēwēnäni näni wææ änonö ante æbänö cæquīi, ante ēñencæte ante äedäni.

³Äninque Itota Codito ingante godongāmæ näni pönencabo incæ Pabodoidi inänite da godönäni wadæ godänitapa. Ayæ godinque Pēnitiabæ wodo tebæ godinque mänimæ quēwēnäni inänite apænedinque godömenque Tämadiabæ adobaī wodo tebæ gote apænedinque, Wængonguī pönö cæcä ate oodeoidi ināmai inäni incæ mönö Awēnē gämænö do pönänipa, ante Pabodoidi apænedäni. Èñēninque mönö tönñädäni mänimæ quēwēnäni incæ watapæ todänitapa.

⁴Pabodoidi Eedotadēē iñömö pönäni adinque Codito ingante näni

godongāmæ pönencabo tönö Itota nänö da godongainäni tönö nē pönēnäni inänite nē aadäni nē Picänäni tönö godongāmæ ponte ongöninque Pabodoidi inänite, Waa pömīni amönipa. Ante äñönänite Pabodo tönö Bedēnabee iñömö, Wængonguī iīmai mönatö tönö godongāmæ cæcampa, ante tömänö ante adodö adodö apæneda ēñēnänitapa. ⁵Mäniñedē Paditeoidi incæ pancadäniya nē pönēnäni badänäni inte ængæ gantidinque iīmai ante apænedänitapa.

— Ìñæmpa oodeoidi ināmai inäni inänite, Cöwē ëö togænguēnēmīni iminipa, ante mönö wææ angæimpa. Ayæ Möitee wodi, iīmai cædäni, ante nänö angainö ante ēñenguēnēmīni iminipa, ante mönö cöwē angæimpa.

⁶Änäni ate Itota nänö da godongainäni tönö nē pönēnäni inänite nē aadäni Picänäni tönö godongāmæ pöninque, Oodeoidi ināmai inäni inänite mönö æbänö anguīi, ante tedecönänitapa. ⁷Mänñö ante wæætedö wæætē apænedäni adinque Pegodo guiquēnē ængæ gantidinque godongāmæ ongönäni inänite iīmai ante apænecantapa.

— Botö mēmöidi, mīnitö iīmainö ante do ēñēmīnipa. Wængonguī do inöñedē, Oodeoidi ināmai inäni incæ Codito ingantedö ante watapæ ēñēninque edæ nē pönēnäni bacædänimpa, ante cædinque mönö imonte apænte äñinque botö imote angä gote mänñö ante apænebo ēñēnänitapa. ⁸Da godongä gote apæneyömo Wængonguī, Waocä æbänö mīmöno pönengä ingäa, ante nē ēñēnongä inte edæ tömengä Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante oodeoidi ināmai inäni inänite da pönongä ænte ewocadänipa. Ìninque mönö imonte pönö cæcä bai tömēnäni inänite adobaī cædinque tömengä edæ, Oodeoidi ināmai inäni inänite botö Ao ante do æmopa, ante odömongä abainpa. ⁹Tömēnäni wede näni pönēnö beyænque Wængonguī tömēnäni mīmö nã mēnongadinque, Oodeoidi ināmai inäni incæ mīnitö bai adobaī inäni apa änewēmīni, angampa.

¹⁰Mönō iñōmō mönō mæmæidi tönō teēmē mongænte bai wædinque edæ, Möitee wodi nänō wææ angainō ante mönō ædō cæte ëñente cæquiï, ante godongämæ wægamöimpa. Nōwo guiqüënë Oodeoidi ināmai ināni incæ tæcæ pönëñōnānite mīnitō iñōmō teēmē cōnōnancapænte bai cædinque tōmënāni inānite, Cæedāni, ante wææ äminipa tōö. Mänōmai cædinque mīnitō, Wængongui önonque cæcampa, ante bai cæminipa tōö. ¹¹Iñæmpa mönō Awënë Itota pönō waadete ængä beyænque tōmënāni wænāmai inte quëwëñāni bai mönō adobai mäninō beyænque wænāmai inte quëwëmōmpa, ante pönëmōnipa. Mänōmainō ante Pegodo iinque apænecä ëñëñānitapa.

¹²Ayæ Bedënabee tönō Pabodo wæætë tōmënāni inānite apæneda ëñëñinque godongämæ ongönāni tōmānāni edæ tededāmai inte ëñë cōnānitapa. Tōmëna iñōmō, Wængongui mönatō tönō godongämæ cædinque edæ, Mīnatō mä cæmīna adinque Oodeoidi ināmai ināni incæ pönencædānimpa, ante cædinque bamönengæ wæætë wæætë cæcantapa, ante adodō adodō ante apænecatapa. ¹³Iinque apæneda ate Tantiago wæætë tōmangä apænecantapa.

—Botō biwiidi, botō ñōwo apænebo ëñëedāni. ¹⁴Wængongui täno waadete pönō cædinque oodeoidi ināmai ināni pancadāniya inānite apænte æninque, Botō quimīni bacæminimpa, ante cæcantapa, ante Timönō do apænecä ëñentamōmpa. ¹⁵Ayæ Wængongui beyæ nē apænegaïnāni incæ, Iincayæ ate Wængongui mänōmai cæcæcäimpa, ante pönëñinque adoyömō ante iimainō ante do yewæmongadānimpa.

¹⁶“Awënë Dabii nempo nē quëwengaināni nāwæ godāni adinque botō iñōmō oncō wodintai wæætë tæï mænonte bai cædinque, iincayæ ate adodō pöninque pönō cæbo ate nāwæ gogaïnāni iñōmō Awënë nempo adodō pöninque quëwencædānimpa.

¹⁷Mänōmai cæbo ate edæ wadāni tōmāmæ quëwëñinque oodeoidi ināmai ināni incæ botō ëmōwo ante nē ëwocadāni inte nāwä Awënë ingante ante diqui diqui minte acædānimpa,

¹⁸ante mönō Awënë iñōmō edæ mäninō ante nē cægaingä inongä inte, do cæcä nāni ëñengainō ante apænecampa.”

¹⁹Ante yewæmongatimpa, ante Tantiago godōmenque apænecatapa. “Botō Wængongui nänō apænegaïnō ante pönente wædinque, Iimai cæcæimpa, ante pönëmōpa. Oodeoidi ināmai ināni, Idæwaa wapiticæ pönente awædō, ante wædinque ocæ ëmænte nāwä Wængongui gämænō pönōñānite mönō edæ ee cædinque tōmënāni taadō ganta cædedāmai ingæimpa. ²⁰Önonque, Tōmënāni acædānimpa, ante iimai ante yewæmongæimpa, Wadāni, Wængonguiidi qui, ante cængui nāni cōñōñi cænāmai incæminimpa. Ayæ nänōogangä ināmai iñongante godō mönāmai incæminimpa. Ööingä ñë wëmencate wæningä ate cænāmai incæminimpa. Baö wepæ owemöingä i adinque cænāmai incæminimpa, ante mönō yewæmongæimpa, ämōpa. ²¹Edæ doyedë pönī oodeoidi nāni quëwëñōmō nāni quëwëñōmō tōmää iñōmō mäo Möitee wodi nänō wææ angainō ante apænedañi ëñengadānimpa. Ayæ ñōwo ganca adobainō ante guëmangüönæ iñō guëmangüönæ iñō mönō odömöincōnë go guite apænedañi ëñente mänōmainō ante ëñente cæquëñëñāni inānipa. Mäninonque ante mönō yewæmongæimpa, ämōpa,” ante Tantiago iinque apænecatapa.

**Oodeoidi ināmai ināni acædānimpa,
ante yewæmönānipa**

²²Mänōmainō ante apænecä ëñëñinque Itota nänō da godongaināni tönō nē aadāni Picænāni tönō Itota Codito ingante godongämæ nāni pönencabo tōmancabo tönō godongämæ

pönëninque, Mönö cabo incæ mënaa inate apænte æninque tömëna inate, Minatö Pabodo tönö Bedënabee miñæ Antioquiya goeda, ämö gocædaimpa. Ante Ao äninque tömënäni, Mönö pönencabo iñömonte Codaa Badatabato mönö änongå tönö Tidato iñömö në äna inapa, ante adinque tömëna inate apænte ænänitapa. ²³Ayæ, Cadota ante ænte gocædanimpa, ante iïmaï ante yewæmongadänimpa.

Mönitö pancamöniya Itota nänö da godongaïmöni iñömöni pancamöniya në pönënäni inänite në aamöni Picæmöni imönipa. Mänömaï imöni inte mönitö minitö tönïñamöni imönipa. Minitö oodeoidi inämaï imïni inte Antioquiya iñömö Tidiabæ iñömö Tiditiabæ iñömö quëwëninque mïni pönencabo mïni pönencabo iñöminite mönitö, Waa quëwencæminimpa, ämönipa.

²⁴Iïmaï ante tededäni ëñentamönipa. Mönitö, Goedäni, änämaï iñömöni wadäni möni cabo incæ pancadäniya wadæ gote minitö weca pöningque minitö imïnite, Eö togæedäni, ante wææ änäni. Eñëninque minitö tömënäni nani wææ äninö beyænque teëmë mongænte bai, Æbänö cæquiï, ante wæminipa, ante tededäni ëñëmönipa. ²⁵Mänömaïnö ante tededäni ëñente wædinque mönitö godongämæ pönëninque onguiñæna mënaa inate apænte æninque tömëna inate iïmaï antamönipa. Minatö Bedënabee tönö Pabodo mönö në waadeda tönö godongämæ godinque oodeoidi inämaï inäni weca goeda, ante cætamönipa. ²⁶Bedënabee tönö Pabodo iñömö mönö Awënë Itota Codito ëmöwo beyænque cædinque nana nämä wodo wænguinque cædatapa. ²⁷Iñinque, Iï cadota möni yewæmönö näwangä impa, ante adodö ante apænecædaimpa, ante cædinque mönitö Codaa tönö Tidato inate da godömöni godinque minitö weca pöna aedäni. ²⁸Edæ, mönitö Wængongui Tæiyæ Waëmö Önöwoca

tönö godongämæ pönëninque, Minitö godömenque teëmë mongænämaï incæminimpa, antamönipa. Iñinque, Minitö iïmaï cædinque idæwaa, ante pönëmönipa.

²⁹Wadäni, Wængonguiïdi qui, ante cængui näni cönönincoo ante cænämaï gomö aedäni. Wepæ owemöingä adinque ööingä ñë wëmencate wæningä adinque cænämaï iedäni. Ayæ nänöögængä inämaï iñongante godö mönämaï iedäni. Minitö mäningque ante ee ate cædämaï imïni ininque waa quëwëmaïminipa. Mäningque ante yewæmömönipa.

³⁰Ante yewæmonte pædæ pönönäni ænte wadæ godinque Antioquiya iñömö wæidinque në pönënäni inänite äñete godongämæ pönäni ate Eedotadëë quëwente pönäni tömënäni nani yewæmöninta pædæ pönönäni ænte adänitapa. ³¹Eedotadëë quëwënäni, Minitö godömenque teëmë mongænämaï incæminimpa, ante nani yewæmonte äninö adinque oodeoidi inämaï inäni iñömö wampo pöningque todänitapa. ³²Codaa tönö Tidato iñömö Wængongui beyæ në apæneda inte adobai, Tæï piñænte entawencæminimpa, ante cædinque ædæmö apæneda ëñëninque tömënäni nani pönencabo mimönë gancæ batawente wede pönënanitapa. ³³Iñinque tæönæ quëwëna ate mäniñömö quëwënäni nani pönencabo wæætë tömëna inate waa apænedinque, Nöwo gänë pönëninque waa goeda, ante tömëna inate në da pönönäni weca wæætë adodö da godönäni godatapa. ³⁴Tidato guiquënë, Iñömö ongoncæboimpa, ante ayæ ongongantapa. ³⁵Pabodo tönö Bedënabee guiquënë Antioquiya iñömö ayæ quëwëninque wadäni nanguï inäni tönö godongämæ odömöninque Wængongui nänö änö ante watapæ apæneda ëñengadänimpa.

**Pabodo ingante wæætë da
godönäni gocampa**

³⁶Iïncayæ ate Bedënabee ingante Pabodo,

—Wēēnēnedē Wængonguī nānō ānō ante mōna gote apānedīñōmō wæætē adoyōmō gote mōnatō tōniñadāni weca gote ēñadinque, Æbānō quēwēnānii, ante acēmōnaimpa.

³⁷ Āñongā Bedēnabee Ao angantapa. Ayæ tōmengā, Wāō Māadoco nāni ānongā ingante mōnatō tōnō godongāmæ gocæcāimpa, ante cæcantapa. ³⁸ Pabodo guiquēnē, Īñæmpa wēēnēnedē Pampidiabæ iñōmō pōñōmōnate iingā Māadoco iñōmō mōnatō tōnō godōmenque cædāmaī inte edæ wadæ gocantapa, āninque, Ñōwo wīī ænte gocæimpa, ante Baa angantapa. ³⁹ Īninque tōmēna wæætedō wæætē āninque tōmēna wadō wadō gote panguīmæ godatapa. Bedēnabee guiquēnē Māadoco ingante ænte ñænæ gāwapāa gote wipodē ñænæmpodē guite wogaa godinque wāā tēiwānē Tipidebæ tao gocantapa. ⁴⁰ Pabodo guiquēnē Tidato ingante apænte ænte gocæ cæyongante tōmēnāni nāni pōnencabo iñōmō tōmēna inate apānedinque, Wængonguī mīnatō beyæ pōnō waadete cæcæcāimpa, ānāni ēñēninque wadæ godatapa. ⁴¹ Ayæ Tidiabæ tōmāo godinque Tiditiabæ tōmāo godinque Pabodo iñōmō Codito ingante nāni godongāmæ pōnencabo inānite apānecā ēñēninque tōmēnāni wede pōnēninque tæī piñænte batawengadānimpa.

**Pabodo tōnō Tidato miñæ
Tīmoteo gocampa**

16 ¹ Māniī godinque Pabodo Dedebe iñōmō ponganque go Ditada iñōmō pongantapa. Itota ingante tee empote nē gocā Tīmoteo māniñōmō quēwengacāimpa. Tōmengā wāānā oodea inōna incæ nē ædæmō cæte pōnēnā inōnāimpa. Tīmoteo mæmpo wæætē guidiego inongāimpa. ² Tīmoteo iñōmō Itota ingante pōnente quēwengā adinque nē pōnēnāni Ditada iñōmō quēwēnāni incæ Icōnio iñōmō quēwēnāni incæ, Tīmoteo nē waa quēwēnongā ingampa, ante

adoyōmō apānedānitapa. ³ Īninque Pabodo, Botō tōnō Tīmoteo guēa gocæcāimpa, angantapa. Wæætē, Oodeoidi māniīmæ quēwēnāni tōmānāni, Tīmoteo mæmpo guidiego ingampa, ante do ēñēnāni inte piñāni wæcæ wæ. Āninque Pabodo angā yæcadogæ ēō togænāni ate Tīmoteo ingante ænte gocantapa. ⁴ Godinque Pabodoidi wayōmō nāni quēwēñōmō wayōmō nāni quēwēñōmō godinque iīmaī ante apānedānitapa. Mīnitō oodeoidi ināmaī iīmīni inte æbānō ēñente cæte quēwenguīmīni, ante Eedotadēē iñōmō nē aadāni Picænāni tōnō Itota nānō da godongāināni tōnō godongāmæ pōnēninque do ānānīpa. Ante apānedinque Pabodoidi wæætē tōmēnāni nāni āniñō ante adodō ante apānedāni ēñēnānitapa. ⁵ Mānōmaī apānedāni ēñente wædinque Codito ingante nāni godongāmæ pōnencabo iñōmō wayōmō nāni cabo wayōmō nāni cabo tōmānāni wede pōnēninque edæ tæī piñænte badinque iīmō iñō godōmenque nangui yebænte bagadānimpa.

**Māatedōniabæ quēwengā
ingante Pabodo wīimonte acā**

⁶ Pabodoidi Atiabæ gocæ cæyōnānite Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca iīmaī ante apānecantapa. Mīnitō botō ānō ante māniīmæ apānecæ godāmaī incæmīnimpa, ante wææ angā ēñente wædinque tōmēnāni wæætē Gadatiabæ incæ pancabaa Pidiqiabæ tōmāo cægōninque godānitapa. ⁷ Māniīmæ cægōnaque go Miitiyabæ ganca pōninque Bitiniabæ gocæ cæyōnānite Itota Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca incæ, Godāmaī, Baa angā wædinque tōmēnāni māniñōmō ñimpo cæte godōmenque godāmaī inānitapa. ⁸ Mānōmaī beyæ tōmēnāni Miitiyabæ wodo pænta go Todoa iñōmō wæi godānitapa.

⁹ Māniñōmō wæi gote ongōninque woyowotæ ba ate Pabodo wīimonte baī ayongā Māatedōniabæ onguīñængā a ongōninque tōmengā ingante iīmaī

ante apænecantapa. “Mäatedöniabæ pöninque bitö mönitö imönite pönö cæquimi ämönipa,” ante Pabodo ingante angä ëñengantapa. ¹⁰ Ìninqe Pabodo, Mänömaï wiiimonte bai atabopa, ante apæneca ëñente wædinque mönitö wæætë, Minitö Mäatedöniabæ gote mao apænemini ëñencädänimpa, ante Wængongui incæ cæbaingampa. Ante pönente wædinque botö Odocabo tönö wadäni Pabodo tönö nê godongämæ cædäni tönö wæætë, Mönö mäniñömö gote Codito ingantedö ante watapæ apænecaïmpa, ante pönëninque gocæte ante cætamönipa.

**Pabodo tönö Tidato Pidipoto
iñömö ponte cædapa**

¹¹ Mänömainö ante pönëmöni inte mönitö Todoa iñömö gäwapæ wedeca quëwëninque ñänæ wipodë guite wogaa tao godinque wää tëiwænë Tämotadate töingä gote möninque iimö ate tao Næapodi pontamönipa. ¹² Mäniñömö pö ti wææninqe taadonque godinque mönitö Pidipoto odömänoidi näni ponte quëwëñömö adoyömö pöninque tæönæ quëwentamönipa. Mäatedöniabæ incæ pancabaa quëwëñäni näni yæcado quëwëñömö Pidipoto impa. ¹³ Mönitö mäniñömö ponte quëwëninque guëmanguïönæ iinque bayonte tömëñäni näni quëwëñömö yabædemö tao godinque, Önö wedeca Wængongui ingante godongämæ apænebaïñänipa, ante önöwënenque pönëninque mäniñömö gotamönipa. Mäniñömö ponte ayömöni onquiyænäni do godongämæ ponte a ongönäni adinque mönitö tæ contadinque tömëñäni inänite apænetamönipa. ¹⁴ Mäniñömö nê ëñänäni tönö adodanque tömëñäni emöwo Didia iñömö Tiatida quëwëñönä inte weocoo awëñëidi näni opatawæ ëmoncoo godonte ænte quëwëñönäimpa. Tömëñä Wængongui ingante nê waa ate pönëñä inonäimpa. Ìninqe Pabodo apæneca ëamonca ongonte ëñëñönante mönö Awënë tömëñä mimö wi ænete

bai cæcä ate tömëñä wede pönënantapa. ¹⁵ Ìninqe tömëñä näni owocabo pönëninque godongämæ æpænë guidäni ate tömëñä iñömö mönitö imönite apænedantapa.

—Botö imote ante adinque minitö, Mönö Awënë ingante Didia ædæmö cæte pönengä ingampa, ante pönëminitawoo. Mänömainö ante pönëmöni inte minitö botö oncönë ponte owoedäni, ämopa.

Ante Ancaa apænedä ëñente wædinque mönitö Ao ate gote owotamönipa.

¹⁶ Mäniñedë wacä onquiyængä obe badä inongä inte wadäni nempo quëwëninque tömëñäni beyænque nê cæte quëwëngä inongäimpa. Tömengä iñömö nê cæwëngä inte wadäni inänite, Ìncayæ ate æbänö baquii, ante yewænte tedecä inongäimpa. Tedecä ëñëninque nê ëñänäni wæætë tömëñäni näni godonte æinta bacoo pædæ pönö pædæ pönö cædäni incæte tömengä awëñëidi wæætë ö æ ö æ cædönänimpa. Ìninqe mäniñömö quëwëninque mönitö ayæ ate Wængongui ingante näni apæneñömö adodö gocæ cæyömönite mäningä onquiyængä mämö bee tengantapa. ¹⁷ Mänömaï bee tëninque tömengä mönitö Pabodo tönö möni gocabo iñömönite tee empo tee empo pöninque yedæ angantapa.

—Ìñäni Wængongui Æibæ pöni Quëwëngä ingante nê cædäni inte minitö iminute apænedinque, Æcänö ængä beyænque quëwënguii, ante apænedänipa.

¹⁸ Äninque tæönæ iñonte tömengä tömëñäni inänite tee empote godinque Yæ yæ änewengä ëñente wædinque Pabodo, Ancaa ëñente awædö, ante dadi ëmænte wënæ ingante äninque,

—Bitö imite botö Itota Codito emöwo apænedinque, Tao gobæwe, ämopa.

Ante tæcæ apæneyongä wënæ incæ baquicä ingante emö cæte tao gocantapa.

¹⁹ Pabodo mänoimai angä ate tao go ate wædinque onquiyængä awëñëidi guiquëñë, Æ tömengä yewængä beyæ mönö æincædö incæ dæ gotimpa. Nöwo

æbānō cæte nanguī ænguīmōō. Ante pīinte wædinque tōmēnāni, Mōnō tōmēna īnate odōmāno awēnēidi weca ænte gocæimpa, ante Pabodo tōnō Tidato īnate bæi ongonte wēā māo tōmēnāni nāni godonte æīnōmō ænte godānitapa. ²⁰ Ayæ odōmāno awēnēna tōmēnāni quēwēñōmō nē apænte āna īñōnate nē pīinte cædāni mānina awēnēna weca Pabododa īnate ænte māmō gō cædinque,

—Īina īñōmō edæ oodeoda īnōna inte mōnitō quēwēñōmō ponte wēnæ wēnæ apāneda ēñēninque tōmānāni ænguī badinque Yæ yæ ānānīpa. ²¹ Mōnō odōmānocabo mōnō wīī cæquēnēnō ante odōmonte apānedinque tōmēna īñōmō, Mānīnonque cædāni, ante ancaa ānewēnāpa.

²² Ante tæcæ apāneyōnāni godongāmæ ongōnāni īñacabo cædinque Pabodo tōnō Tidato īnate pīinte cædānitapa. Ayæ odōmāno awēnēna īñōmō, Tōmēna weocō gā tadongate tæi tæi pædāni. ²³ Āna ēñente tæi tæi pānāni wæyōnate awēnēna godōmenque āna ēñente cædinque tōmēna īnate bæi ongonte māo tee mōnedinque tee mōneincō nē aacā ingante, Īina īnate bitō ædæmō wææ ae, ānatapa. ²⁴ Īinque mānōmāi ānāni ēñente wædinque nē wææ wānongā wæætē Pabodo tōnō Tidato īnate guīmongacōnē manguicā guīdatapa. Ayæ godōmenque tōmēna ōnōwa awæmpaa goti guidōwate tæi tee mōnecā ongōñōna wadæ taocantapa.

²⁵ Ayaōñēnēña bayō Pabodo tōnō Tidato mānōmāi goti guidōwate wægōninque Wængonguī ingante apānedinque āmotamīni ānecōñōnate wadāni nē tee mōnete ongōnāni ēñē cōnānitapa. ²⁶ Īñontobæ goinque nanguī ocæ ocæ pōninque tee mōneincō tæñōninca incæ wanæ wanæ cæyō odemō tōmānemō wi æmænete gotapa. Ayæ tōmānāni īnānite nāni tæi pōni yaēmengō nāni nāni nānīmē incæ nīmæncæ nīmæncæ wææntapa. ²⁷ Tee mōneincō nē aacā guīquēnē īñontobæ nāni ōmæmonte ayongā, Odemō dobæ

wi æmænete gotimpa, ante wædinque tōmengā, Æ tee mōnete ongōnāni dobæ tao wodii winōnānīpa, ante pōnente wædinque, Botō awēnēidi pīinte pānāni wænguī wæ, ante pōnēninque nāmā wænonte wæncæte ante yaēmē o togænte ængā. ²⁸ Ate wædinque Pabodo īñontobæ ogæ tededinque,

—Nāmā wēnæ wēnæ cædāmāi. Ee ae. Tōmāmōni ayæ ongōmōni apa quēwēē.

²⁹ Angā ēñēninque nē wææ wānongā īñōmō edæ, Tīca wodōnoī ænte pōedāni, angā ænte pōnāni æninque tōmengā pogodo pōninque ancaī guīñente wædinque do do wāate wædinque Pabodo tōnō Tidato ōnōwa īnō wæængantapa. ³⁰ Ayæ ængæ gantidinque edæ tōmēna īnate oncodo ænte māocā tayōnate,

—Mīnatō nē āmīna inte apānemīna ēñēmoeda. Botō æbānō cæte quēwenguīmoō, ante wæcā.

³¹ Ēñēninque tōmēna wæætē,
—Awēnē Itota ingante edæ wede pōnēmi ate tōmengā ængā beyænque quēwæncæbiimpa. Mīni owocabo tōmāmīni adobāi wede pōnente quēwæncæmīnīpa, ānatapa.

³² Āninque tōmēna nē wææ wānongā ingante godōmenque Wængonguī Awēnē nānō apānegāinō ante apānedinque tōmengā oncōnē nāni owocabo tōmānāni īnānite apāneda ēñēnānitapa.

³³ Ayæ woyowotæ incæ tōmēna īnate æninque nē wææ wānongā īñōmō tōmēna īnate tæi tæi pānāni nāna æbāate wædīñōmō nā mēnongacantapa. Ayæ tōmengā nāni wæncabo do æpānē guīdānitapa. ³⁴ Ayæ tōmengā oncōnē ænte mængā ææ guīyōna tōmēna īnate cænguī godongā cænatapa. Ayæ tōmengā nāni wæncabo nē Wængonguī ingante pōnēnāni badīnāni inte watapæ todānitapa.

³⁵ Bāanæ ate odōmāno awēnēna guīquēnē poditiyaidi īnānite nē wææ wānongā weca da godōninque, Pabodo tōnō Tidato īnate nīmpo cæbi gocædaimpa, āmīni ēñēngæda, angā ēñēninque godānitapa. ³⁶ Ponte

odömāno awēnēna ēmōwo ante apānedāni ēñēninque nē wææ wānongā wæætē Pabodo ingante apānedinque,
—Poditiyaiði ñōwo ponte apānedinque,
Pabodo tōnō Tidato inate ñimpo cæbi gocædaimpa, ante odömāno awēnēna ānapa, ante apānedānīpa. Īninque mīnatō ñōwo taote godinque piyānē cæte ee goeda.

³⁷ Angā ēñēninque Pabodo wæætē poditiyaiði inānite apānedinque,
—Mōnatō odömānomōna imōna incæte nē apænte āna weca apānedāmai ĩñōmōnate tōmēna āna tōmānāni ayōnāni edæ mōnatō imōnate tæi tæi pāninque tee mōnedānitapa tōō. Tee mōnedāni wæyōmōna ñōwo wæætē mōnatō imōnate awēmō wido cæcæte ante cædānīpa tōō. Mōnatō ĩñæmpa edæ Baa āmōnapa. Awēnēna incæ ĩñōmō pōninque mōnatō imōnate ænte māoda gocæmōnaimpa.

³⁸ Mānōmaiñō ante apānecā ēñente wædinque poditiyaiði tōmēnāni awēnēna weca adodō godinque Pabodo nānō apānedō ante adodō ante apānedānitapa. Ayæ, Pabodo tōnō Tidato odömānoda ĩnapa, ante apānedāni ēñēninque odömāno awēnēna guiqēnē guiñente wædatapa.
³⁹ Ayæ guiñente wædinque awēnēna incæ Pabodo tōnō Tidato weca ponte waadete apānedinque, Mōnatō oda cædinō ante mīnatō odömānomina imīna inte piinte ānāmai ĩeda, ante āninque Pabodo tōnō Tidato inate ænte māoda taoda adinque tōmēna inate, Ñōwo mōnitō quēwēñōmō ēmō cæte wadæ goeda, āmōnapa. ⁴⁰ Āna ēñente taodinque onquiyānā Didia oncōnē go guidinque Pabodo tōnō Tidato ĩñōmō, Nē pōnēnāni wampo pōnēninque tæi ongoncædānīpa, ante cædinque ædæmō apānedinque wadæ gogadaimpa.

**Tetadōnica ĩñōmō quēwēnāni
Yæ yæ ānānīpa**

17 ¹ Mānīi godinque Pabodo tōnō Tidato Ampipodi nāni

quēwēñōmō wodo tebæ godaque go Apodōnia nāni quēwēñōmō wodo tebæ godaque go Tetadōnica nāni quēwēñōmō pōnatapa. Māniñōmō oodeoidi Wængonguī apānecā nāni ēñente yewæmongainta ate odömōincō nāni mænongaincō māē ongō. ² Adinque Pabodo cōwē nānō cæi bai cædinque guēmanguīōnæ bayō guēmanguīōnæ bayō mēōnaa go adōōnæque ĩñonte tōmēnāni odömōincōnē go guidinque edæ Wængonguī angā ēñente nāni yewæmongaintaa ate adinque tōmēnāni inānite, Īmai ĩmpa quēwēmīni, ante nō apānecantapa. ³ Tōmēnāni inānite edonque apānedinque Pabodo, Wængonguī beyæ nē apānegaināni ĩmai ante do yewæmongadānīpa, angantapa. Mōnō Codito ĩncayæ ate pōninque cōwē caate wæquēnengā ingampa. Ayæ adocā wænte ate cōwē ñāni omæmonte quēwenguēnengā ingampa, ante yewæmongadānīpa, ante Pabodo apānecantapa. Ayæ godōmenque apānedinque,

—Itota botō nē ānongā incæ adocā mōnō Codito ĩnongā ingampa, ante apānecantapa.

⁴ Mānōmai apānecā ēñēninque oodeoidi pancadāniya, Nō ĩmpa, ante pōnēninque Pabodo tōnō Tidato mīñæ godānitapa. Ayæ guidiegoidi nanguī ināni Wængonguī ingante nē guiñēnāni inte adobai pōnēninque tōmēna mīñæ godānitapa. Ayæ awēnēidi bai ināni onquiyānāni incæ nanguī ināni adobai pōnēninque tōmēna mīñæ godānitapa. ⁵ Mānōmai pōnēnānīpa, ante wædinque oodeoidi guiqēnē piinte wædinque ĩmai cædānitapa. Tōmēnāni nāni godonte æññōmō gote ayōnāni nē wīwa cædāni ongōnāni adinque tōmēnāni inānite ānāni Ao ante godongāmæ pōninque oodeoidi tōnō ĩñacabo cædinque Yæ yæ ante piinānitapa. Mānōmai yedæ ānāni ēñente wædinque māniñōmō quēwēnāni tōmānāni godongāmæ piinte badinque Yæ yæ ānānitapa. Oodeoidi ĩñōmō, Mōnō Yatōnō oncōnē

guiidique Pabodo tōnō Tidato inate da tadōninque nē pīinte cædāni inānite da godōmō æncædānimpa, ante cædinque diqui diqui mincæte ante tee gāwade guiidānitapa. ⁶Wāänē guiidique tōmēna inate adāmaī ināni inte oodeoidi wæætē oncō nē ēacā Yatōnō ingante yao ongōninque wadāni nē pōnēnāni inānite yao ongonte wēā tadō māo tōmēnāni nāni quēwēñōmō awēnēidi weca ænte godānitapa. Ayæ, ogæ tededinque,

—Īina onguīñæna iñōmō tōmāmæ quēwēnāni inānite wapiticæ nē apānedina inte ñōwo wæætē iñōmō pōna tamēñedāni. ⁷Ayæ Yatōnō guiquēnē, Botō oncōnē pōeda, ante manguicā guiidatapa. Īināni tōmānāni edæ odōmāno tæiyæ awēnē Tetædo nānō ānīnō ante Baa āninque wacā Itota nāni ānongā ingantedō ante, Tōmengā nē Awēnē Odeye ingampa, ante ānewēnānīpa cæmīnīi.

⁸Ante pīināni ēñente wædinque godongāmæ ongōnāni tōnō awēnēidi adobaī pīininque, Quīnō cæquiī, ante wædinque Yæ yæ ānānitapa. ⁹Īininque Yatōnōidi inānite āninque awēnēidi, Mīnitō ñōwo mānimpota pōnōmīni ænte māñōmōni mīnitō wēnæ wēnæ cædāmaī ĩmīni adinque mōnitō iincayæ ate wæætē adodō pōnōmōni æmaimīnīpa, ante tōmēnāni godonte æinta ānāni pædæ godōnāni āninque ñimpo cædāni abæ tawænte gogadānimpa.

**Bedea iñōmō quēwēnāni
ēñente pōnēnānīpa**

¹⁰Ayæ tæcæ wēmō bayonte nē pōnēnāni wæætē Pabodo tōnō Tidato inate, Bedea iñōmō goeda, ante da godōnāni godatapa. Māñiñōmō gote pōninque tōmēna oodeoidi odōmōincōnē go guiidatapa. ¹¹Māñī Tetadōnica iñōmō quēwēnāni nē pīiinte cædāni iñōnānite bedeaīdi guiquēnē pīināmaī ināni inte mōnō Awēnē nānō apānedō ante do ēñēnānitapa. Ayæ ēñēninque, Wængonguī angā ēñente nāni yewæmongaīnō bai Pabodo nō apānecantawo, ante pōnente wædinque

bedeaīdi iñōmō, Wængonguī æbānō angā ēñente yewæmongadāni, ante ēñencæte ante iimō iñō iimō iñō mānīnta æninque cōwā adānitapa. ¹²Māñōmaī cædinque oodeoidi tæiyæñāni wede pōnēnāni badānitapa. Ayæ guidiegoidi awēnēidi bai ināni onquiyæñāni incæ nanguī ināni pōnēñōnāni guidiegoidi onguīñæñāni adobaī tæiyæñāni nē wede pōnēnāni badānitapa.

¹³Incæte wadāni Tetadōnica iñōmō godinque oodeoidi inānite apānedinque, Pabodo ñōwo Bedea godinque māñiñōmō quēwēnāni inānite apānecā ēñēnānīpa, ante tededāni. Ēñēninque oodeoidi wæætē Bedea iñōmō pōninque, Pabodo wīwa apānecā apa ēñencæ quēwēmīnīi, āninque wapiticæ tededāni ēñēninque godongāmæ ongōnāni guiquēnē ænguī badānitapa. ¹⁴Māñōmaī ænguī badāni adinque nē nāni pōnencabo iñōmō Pabodo ingante æpæ yæwedeca do ænte māodāni godinque tōmengā wipodē ñæñæmpodē go guiidique godōmenque wogaa goyongante Tidato tōnō Timoteo wæætē Bedea iñōmō ayæ ongōnatapa. ¹⁵Pabodo tōnō godongāmæ godāni iñōmō Atēna ganca māodāni gocā ate tōmengā wæætē, Mīnitō adodō Bedea iñōmō godinque Tidato tōnō Timoteo inate apānedinque tōmēna eyepæ inte ate botō weca quingæ āmīni pōnae, angā ēñēninque tōmēnāni adodō Bedea iñōmō godinque Pabodo nānō ānīnō bai iñāna inate apānedānitapa.

**Atēna iñōmō Pabodo
apānecā ēñēnānīpa**

¹⁶Māñōmaīnō ante āningā inte Pabodo tōmēna nāna ponguīnō ante ee ongongantapa. Ee ongōninque ayongā māñiñōmō quēwēnāni, Wængonguīdi inānīpa, ante badonte nāni cō cægainca bacoo mæ ongō ate wædinque Pabodo wæwēwocate quēwengantapa. ¹⁷Māñōmaī beyæ oodeoidi odōmōincōnē go guiidique oodeoidi inānite apānedinque ayæ guidiegoidi incæ

Wængongui ingante nē guīñēnāni
 inānite apānedinque Pabodo, Mänōmai
 impa. Apānebo ēñēmaiminipa, ante
 apānecantapa. Ayæ tōmēnāni nāni
 godonte æīñōmō adobaī iīmō iñō iīmō
 iñō godinque mänīñōmō ponte ongōnāni
 inānite adobaī nō apānecā ēñēnānitapa.
¹⁸Mänōmai cæyongā wadāni Epicodeoidi,
 Mönō tote quēwengæimpa, ante nē
 ānewēnāni nāni cabo tōnō wadāni
 Etoicoidi, Waa iīmō incæ caete wæmō
 incæ mōnō piyænē cæte quēwengæimpa,
 ante nē quēwēnāni nāni cabo tōnō
 tōmānāni adoyōmō ponte bee tēninque
 Pabodo ingante wæætedō wææte
 ānānitapa.

Pabodo iñōmō Itota emōwo ante
 apānecā beyæ ayæ Itota nānō nāni
 omæmongainō ante apānecā beyæ
 Epicodeoidi nāni cabo tōnō Etoicoidi
 nāni cabo tōnō pancadāniya guiquēnē,
 —Iingā iñōmō ononque ante
 tedewēnongā inte æbāmē ante
 tedewengā.

Ante wæyōnāni adodāni incæ
 pancadāniya guiquēnē,
 —Tōmengā wabānō, Wabæca
 wængonguīdi inānite pōnencæminimpa,
 ante cæcā imaingampa, ante wædānitapa.

¹⁹Iñinque Pabodo ingante bæi
 ongonde tōō æmænte ænte godinque
 tōmēnāni Adeopagoidi nāni ānōnāni
 nāni godongāmæ ēñente pōnencōñōmō
 māodāni gocantapa. Go guīite
 ongōñongante,

—Mā bitō odōmonte apānedō æbānō
 iī. Edæ apānebi ēñēmōnie. ²⁰Edæ bitō
 odōmonte apānedō ante tæcæ ēñēmōni
 inte mōnitō, Æbānō ante apānebi, ante
 ēñencæte ante wæmōnīpa, ānānitapa.

²¹Edæ atēnāidi tōnō wadāni Atēna
 iñōmō nōwo ponte quēwēnāni tōnō
 tōmānāni wadō cædāmāi inte ononque,
 Wadāni æbānō mā apānete pōnēnāni,
 ante wædinque mäninonque ante tedete
 quēwēnōnānimpa.

²²Pabodo iñōmō Adeopagoidi
 godongāmæ nāni ēñente pōnenconcabo
 tæcæguedē ængæ gantidinque tōmēnāni
 inānite apānedinque,

“Atēnāidi, ēñēdāni. Wængonguīdi,
 mini ānōnāni inānite waa ate baī
 mīnitō nanguī pōnī cæmīni abopa.
²³Botō mīnitō quēwēñōmō tōmāo
 cægonde ayōmo, Wængonguīdi
 inānipa, ante mīni waa adoncacoo
 nanguī ongō atabopa. Ayæ mīni waa
 adonca adocaque iñōmō mīni pōnō
 yewæmōnimpaa iīmaī ante yewæmonte
 ongō atabopa. ‘Wacā wængongui æcāmē
 ingāā, ante mōnō ēñēnāmai nē inongā
 beyæ mōnō waa adonca impa,’ ante
 mänimpaa yewæmōi ongō atabopa.
 Mänimpaa yewæmōi ongō adīmo inte
 botō mīni, Æcāmē ingāā, ante ēñēnāmai
 inte mīni waa adongā ingante ante
 nōwo, Æcānō ingāā, ante nōwo apānebo
 ēñēdāni.”

²⁴Ante apānedinque Pabodo
 godōmenque, “Wængongui inguipoga nē
 badongaingā inongā inte tōmāā iñōmō
 ongoncoo nē badongaingā inongā inte
 tōmengā inguipoga tōmāmæ Awēnē
 inongā ingampa. Tōmengā adocā iñōmō
 oñnædē Awēnē inongā ingampa. Iñinque
 Tæiyæ Awēnē inongā inte tōmengā
 waomō onompoca mænōnincōnē ædō
 cæte guīite quēwenguingāā. ²⁵Ayæ
 waomō iñōmonte tōmengā mōnō
 quēwenguiāmāo pōnongā æmōmpa. Ayæ
 mōnō guēmanguimāo adocā pōnongā
 guēmāmōmpa. Ayæ tōmengā adocā
 nānō pōnōnonque tōmānō æninque
 quēwēmōmpa. Mänōmai nē pōnōnongā
 inte tōmengā mōnō waocabo iñōmonte,
 Pōnōmi æmoe, ante ædō cæte anguingāā.
 Iñinque tōmengā beyæ ante mōnō
 waomō onompoca ædō cæte cæquimōō.”

²⁶Ante apānedinque Pabodo
 godōmenque apānecantapa.
 “Wængongui waocā adocanque
 ingante badōninque, Tōmengā nānō
 pæināni nanguī ināni yebæninque
 nāni cabo nāni cabo tōmancabodāni
 bacædānimpa, angacāimpa. Ayæ edæ,
 Adocanque pæināni inōnāni inte
 mänincabodāni iñōmō nānēneto nānēnē
 godinque adocaboque wabæca wacabo
 wabæca godinque inguipoga tōmāo
 go go cædinque wayōmō wayōmō

quēwencædānīmpa, ante cægacāīmpa. Mānōmaīnō ante badōīnque tōmengā tōmancabodāni inānite ante pōnēnīnque, *Æyōmōnō* quēwenguīnānīi, ante cædīnque, *Īīnāni* īīmæca mānīmpoga quēwencædānīmpa, ānīnque, Wadāni wabæca mānīmpoga quēwencædānīmpa, ante doyedē angacāīmpa. ²⁷Edæ tōmāmæ quēwēnāni botō īmote ante diqui diqui mincædānīmpa. Ayæ botō īmote ante pædæ æmpo cædīnque wabānō bee tenguīnāni, ante cædīnque Wængonguī mānōmaī badōīnque angacāīmpa. Incæte Wængonguī mōnō tōmāmō weca ongōnīnque wīi gobæque quēwengampa. ²⁸Wængonguī tōmāo quēwengā īīngante mōnō waomō īnōmō inte wayōmō wayōmō gomō incæte tōmengā nempo edæ cōwē quēwēmōmpa. Mīni cabo incæ āmotamīni ante bai nē tededāni pancadāniya, ‘Wængonguī pæīmō adomō īmōmpa,’ ante do nāni ānō bai edæ mānōmaī īmpa,” ante Pabodo apānecantapa.

²⁹Ayæ, “Mānōmaī beyæ mōnō Wængonguī pæīmō īnōmō inte edæ īīmāinō ante wīi pōnenguēnēmō īmōmpa. Mōnō, Waocā nanguī pōnēnīnque dicaa yewæmōnīnque waa pōnī nānō badōīnca bai Wængonguī adobaī īngampa, ante ædō cæte ānewenguīi. Oodo tōnō padata waocā nānō badōī bai Wængonguī īngampa, ante mōnō wīi mānōmaīnō ante pōnenguēnēmō īmōmpa. ³⁰Incæte wēēnēdēdē mānīnō nāni ēñēnāmaī īngāīnō ante adīnque Wængonguī pōnō waadete ata cæpogacāīmpa. Nōwo guīquēnē tōmāmæ quēwēnāni inānite, Mīnītō ēñēnāmaī cædō ante, Ancaa wæwente awædō, ante nīmpo cædāni. ³¹Ante Wængonguī nē apænte anguingā īnongā inte īīmaī angampa. Īīōnæ īīnque bayonte botō īnguīpoga tōmāmæ quēwēnāni inānite apænte ancæboīmpa, ante mānīōnæ æōnædō ī, ante do angacāīmpa. Ayæ, Waocā adocanque tōnō botō godongāmæ cæyōmo tōmengā nōīngā ante apænte ancæcāīmpa, ante

Wængonguī māningā onguīñængā īngante do apænte ængacāīmpa. Ayæ tōmānāni, Wængonguī nānō angāīnō bai cōwē bacæīmpa, ante pōnencædānīmpa, ante cædīnque Wængonguī māningā Onguīñængā dobæ wængā ate, Nāni ōmæmōe, angā īnīnque māningā īñōmō edæ do nāni ōmæmonte quēwengampa.”

³²Ante Pabodo mānīnō Itota nānō nāni ōmæmongāīnō ante apānecā ēñēnīnque pancadāniya, Babæ ancædō, ante badete todānitapa. Wadāni guīquēnē,

—Īīncayæ ate mānīnō ante adodō apānēbi ēñēmōnie, ānānitapa.

³³Mānōmaīnō ante cædāni adīnque Pabodo īñōmō tōmēnāni inānite ēmō cæte godīnque tao gogacāīmpa. ³⁴Incæte pancadāniya tōmengā mīñæ godīnque nē pōnēnāni badānitapa. Adeopagoidi nāni ēñente pōnēē concabo īīñōnānite adocanque Diōnītito adobaī nē pōnengā bacantapa. Ayæ onquīyængā tōmengā ēmōwo Daāmadi tōnō wadāni adobaī nē pōnēnāni bagadānīmpa.

Coodinto īñōmō pōnīnque Pabodo apānecampa

18 ¹Atēna īñōmō ongonte apānecā ēñēnīnque mānōmaī cædāni ate Pabodo wadæ godīnque Coodinto nāni quēwēñōmō pongantapa. ²Doyedē īñōmō odōmānoidi tæiyæ awēnē Codaodio oodeoidi inānite pīinte ānīnque, Mōnītō quēwēñōmō Odōmā īñōmō nōwo quēwēnāmaī inte tōmāmīni wadæ goedāni, angā ēñente wædīnque tōmānāni nāwæ wadæ godōnānīmpa. Adocanque tōmengā ēmōwo Aquidæ Pontobæ ēñagaingā inte Itadiabæ gote mānīñedē quēwēnongāīmpa. Tōmengā adocā oodeocā īnongā inte awēnē nānō ānō ante ēñente wadæ godīnque tōmengā nānōogængā Pīdītīda tōnō nōwo Coodinto īñōmō wadæ ponte quēwēnōnāīmpa. Īīnīnque Pabodo nōwo Aquidæ īngante tæcæ adīnque tōmēna weca ēñacæ pongantapa. ³Tōmēna weca ponte ayongā tōmēna tōmengā nānō tadōmōnō bai adobaī æmontai

cadopa tadömonte godonte ænte
 quëwëna adinque Pabodo tömëna weca
 ee owodinque tömëna tönö godongämæ
 tadömönänitapa. ⁴Mänömaï cæte
 quëwëninque Pabodo guëmanguiönæ
 iñö guëmanguiönæ iñö oodeoidi
 odömöincönë go guidinque, Oodeoidi
 incæ oodeoidi inämaï inäni incæ ëñente
 pönencädänimpa, ante cædinque, Iïmaï
 impa ante apænebo ëñëmaïminipa, ante
 nanguï apænecantapa.

⁵Ayæ Tidato tönö Tïmoteo
 Mäatedöniabæ quëwente wadæ
 pöninque Coodinto iñömö nänä
 wææ pönedë Pabodo mäniñedë
 æmontaicö nänö badöninö ñimpo
 cædinque wæætë, Wængongui nänö
 apænedö ante ëñencädänimpa,
 ante nanguï cæinente wædinque
 nanguï apænedinque mäninque cæte
 quëwengantapa. Mänömaï cædinque
 tömengä, Codito mönö në änongä incæ
 Itota adocä inongä ingampa, ante botö
 në agaïmo inte apænebo ëñëmaïminipa,
 ante oodeoidi inänite apænecantapa.

⁶Mänömaï apæneyongante oodeoidi
 wæætedö wæætë godö wënæ wënæ ante
 piïnäni wædinque Pabodo wæætë, Wïi
 ëñëinë wædö, ante bai cædinque nämä
 weocoo wançæ wançæ cæcantapa. Ayæ
 tömënäni inänite,

—Wængongui weca mïni goquëñenö
 ante apænebo ëñëninque mïnitö pönö
 wææ äninque tömëmini wænguinque
 wentamö mongæminipa. Botö
 wæætë mïnitö iminite edonque pönï
 apænedïmo inte mïni cædö wentamö
 mongænämaï imopa töö. Ìninque
 botö Wængongui taadö mïnitö iminite
 idæwaa odömöninque edæ oodeoidi
 inämaï inäni weca ñöwo wadæ gobo
 tamëñedäni.

⁷Äninque Pabodo wadæ tao godinque
 oodeoidi odömöincö gäänë wacä
 oncönë go guïi go guïi cædinque cöwë
 apænecantapa. Mänincö në ëacä Titio
 Yoto näni änongä iñömö Wængongui
 ingante në waa ate pönengä inongäimpa.

⁸Oodeoidi odömöincönë në aacä
 Codipo guiquëñë mönö Awënë ingante

në pönengä bayongä tömengä oncönë
 në owodäni tömänäni pönënanitapa.
 Ayæ coodintoidi nanguï inäni pö
 ëñëë pö ëñëë cædinque adobai wede
 pönëninque æpænë guïigädänimpa.

⁹Mäniñedë woyowotä iñö Pabodo
 wïimonte bai ayongante mönö Awënë
 tömengä ingante apænecantapa.
 “Bitö guïñenedämaï inte apænebi
 ëñencädänimpa. Pæ wëenedämaï
 incæbiimpa. ¹⁰Coodinto iñömö botö
 quïnäni nanguï inäni inänipa, ante
 cædinque botö iñömö edæ bitö tönö
 godongämæ cöwë cæcæboimpa. Ìninque
 wadäni bitö imite mämö piïninque
 wënæ wënæ cædämaï incädänimpa.”

¹¹Ante mönö Awënë tömengä ingante
 apæneçä ëñëninque Pabodo adoque
 wadepo go tæcæ iñonte Coodinto iñömö
 ongöninque Wængongui nänö apænedö
 ante tömënäni inänite odömönte
 apæneçä ëñënonänimpa.

¹²Mäniñedë odömänoidi änäni ate
 Acayabæ awënë Gadiöno inongäimpa.
 Tömengä awënë nänö inöñedë oodeoidi
 godongämæ pönëninque Ao äninque
 Pabodo ingante quingä mämö bæi
 ongonde äninque awënë Gadiöno nänö
 cöwë apænte änoñömö ænte mäodäni
 gocantapa. ¹³Awënë weca pöninque
 Pabodo ingantedö ante piïnte äninque,
 —Ìngä iñömö, Mönö wadö bai
 cædinque Wængongui ingante waa
 ate apæneçäiimpa, ante odömöninque
 mönitö awënëidi näni wææ änonö ante
 wido cæcampa. Mänömaï wapiticæ
 cædinque ancaa änewengä ëñëninque
 tömänäni adobai wapiticæ cædänipa
 cæbii.

¹⁴Änäni ate Pabodo tæcæ apæneçæ
 cæyongante Gadiöno oodeoidi inänite
 iïmaï ante wææ apænecantapa.

—Oodeoidi ëñëedäni. Mïnitö botö
 weca ponte apænedinque, Odömäno
 awënë nänö wææ äno bai iingä
 ëñënämaï cæcampa, ämïni bai, Waocä
 ingante ædæmö wiwa cæcampa, ante
 ämïni bai botö mïni äno do ëñëninque
 apænte ançædömoimpa. ¹⁵Mïnitö
 iñæmpa, Tömengä tededonque ante

oda cæcampa, äminipa. Minitö ëmowo ante oda cæcampa, ämini. Minitö wææ angainö ante oda cæcampa, ante pïiminipa. Mäninonque ante oda cæcampa, ante anca tedewëmini wædinque botö wæætë tömengä ingante apænte änämaï incæboimpa. Tömëminique tömengä ingante apænte äedäni.

¹⁶Ante pïinte äninque awënë tömënäni inänite, Botö apænte äñömö ongönämaï gobæwedäni. ¹⁷Ante wido cæcä tao godinque tömänäni oodeoidi odömöincönë në aacä Totënë ingante wæætë bæi ongonte tæi tæi pänäni incæte në apænte angüenengä incæ Gadiöno iñömö önonque adämaï inte bæi ee acä pangadänimpa.

Pabodo Antioquiya ponte gocampa

¹⁸Ïinque täönæ quëwente ate Pabodo Coodinto iñömö näni pönencabo inänite, Gobopa, äninque wadæ godinque Tidiabæ gocæte ante Tencodea ganca pongantapa. Tömengä do apænedinque, Botö mänimpoga ocaguï tocadämaï inte Wængonguï beyænque cædinque botö tömëmo äninö ante cöwë cæcæboimpa, ante doyedë änogäimpa. Nöwo iñömö tömengä nänö äninö bæi iinque cædingä inte Tencodea iñömö pöninque ocaguï ëö toacantapa. Ayæ ëö tocacä ate tömengä Piditida tönö Aquidæ näna gæncaya tönö godongämæ ñænæ wipodë go guidinque tömënäni Tidiabæ gocæte ante wogaa godänitapa. ¹⁹Mänömaï godinque Epeto iñömö go ti wæänänitapa. Tömëna näna gæncaya mänñömö ti wææninque täë contayöna Pabodo iñömö oodeoidi näni odömöincönë go guidinque oodeoidi inänite, Ìimaï impa apænebo ëñencæminimpa, ante apæneçä.

²⁰Ëñëninque tömënäni, Bitö mönitö weca wantæpiyæ quëwenguïmi, äñönäni tömengä Baa äninque, ²¹wæætë, Gobopa, angantapa. Ayæ, “Nöwo Eedotadëë iñömö æëmæ bequinque goquënëmo ïmo incæte Wængonguï Ao angä ate botö mïnitö weca ayæ ate wæætë ocæ ëmænte poncæboimpa. Nöwo gobo tamëñedäni.”

Äninque Epeto iñömö ñænæ wipodë go guï täë contadinque Pabodo wogaa gocantapa. ²²Godinque Tetadea pö ti wææninque Eedotadëë iñömö Itota Codito ingante godongämæ näni pönencabo weca ëñacæte ante æicantapa. Ayæ ate Antioquiya wæicantapa. ²³Ayæ ate mänñömö täönæ quëwëninque wadæ godinque Gadatiabæ adodö godinque Pidiqiabæ tömäo wayömö wayömö cægonte godinque Itota miñæ në tee empote quëwënäni tömänäni inänite möte apænedinque, Mönö ñimpo cædämaï inte täëi pïñante cæcæimpa, ante apæneçä ëñëninque tömënäni täëi pïñante entawëninque quëwengadänimpa.

Epeto iñömö Apodo apæneçä ëñënänpa

²⁴Mänñedë wacä oodeo tömengä ëmowo Apodo iñömö Equitobæ Adecantodia näni quëwëñömö ëñate pægaingä inte ñöwo Epeto näni quëwëñömö pongantapa. Tömengä iñömö nanguï adinque në ëñënogä inte Wængonguï angä ëñente näni yewæmongainö ante do ëñëninque waa pönï apæneçä inongäimpa. ²⁵Mönö Awënë taadö ante apæneyönäni do ëñëningä inte mäninö ante ædæmö ëwocadinque tömengä, Ëñencædänimpa, ante nanguï apæneçantapa. Ayæ Itota nänö cægaïnö ante nö ante odömönte apæneçä incæte Apodo iñömö Wäö æpænë nänö guidongainonque ante mäningancaque ëñëningä inte mäningancaque ante töingä odömongä ëñënonänimpa. ²⁶Tömengä ñöwo oodeoidi odömöincönë go guï go guï cædinque guïñënedämaï inte apæneçantapa. Piditida tönö Aquidæ näna gæncaya guiquënë tömengä mänömaï apæneçä tæcæ ëñëninque edæ Apodo ingante, Mönatö weca pöe, äna pöñongante, Wængonguï taadö iïmaï inompä, ante töingä apænedä tæcæ mä ëñengantapa.

²⁷Mänömaï cæda ate Apodo wæætë Acayabæ gocæte ante cæyongante

tömänäni näni pönencabo tömengä ingante, Waa goe, änanitapa. Ayä, Acayabæ iñömö Itota ingante nê tee empote quëwänäni acädänimpa, ante iïmaï ante cadota ante yewämönänitapa. Minitö, Apodo pongä adinque tömengä ingante waa cædäni, ante yewämöninque tömengä ingante pædæ pönönäni ænte godinque mäo Acayabæ quëwänäni inänite pædæ godongä adänitapa. Tömänäni Wængonguï waadete pönö cæcä ate nê pönänäni iñönänite Apodo nê waa pönï apænedongä inte mänïñömö ponte apænedinque tömänäni tönö godongämæ cægacäimpa. ²⁸Edæ tömänäni ayönäni Apodo oodeoidi inänite nanguï wæatedö wæatë apænedinque gomonga apæneccä wædänitapa. Tömengä, Mönö Codito æbänö cæquingää, ante Wængonguï angä ëñente näni yewæmongainta adinque mönö ëñengäimpa, angantapa. Ayä, Itota mäninö näni yewæmongainö bai nê cædongä inte näwangä mönö Codito inongä ingampa, ante nö apæneccä ëñëninque tömänäni ædö cæte wadö ante apænequinänii.

**Epeto iñömö Pabodo
ponte apæneccampa**

19 ¹Apodo ayä Coodinto iñömö ee ongöñongä Pabodo nänö cægönimæ tæcæguedë änanquidi owëñaque pö Epeto iñömö wæængantapa. Ponte ayongä Itota ingante nê tee empote quëwänäni pancadäniya a ongönäni. ²Adinque tömengä tömänäni inänite,

—Minitö pönente bayömini

Wængonguï tömengä Tæiyä Waëmö Önöwoca ingante da pönongä æmïnitawo.

Äñongä tömänäni wæatë,

—Iñæmpa mäningä Tæiyä Waëmö Önöwoca ingantedö ante apænedänipa ëñenguimönii.

³Ante apænedäni ëñëninque Pabodo wæatë,

—Iñinque æcänö ëmowo ante æpænë guimïnitawo.

Äñongante,

—Wäö wodi nänö æpænë guidongainö ante guitämönipa.

⁴Mänömainö ante apænedäni ëñëninque Pabodo wæatë,

—Wäö wodi nänö guidongainö ante guigaimini inte mïnitö, Idæwaa wënæ wënæ cæte awædö, ante Wængonguï Awënë gämænö ocä ëmænte pongaimini iminipa. Incæte Wäö wodi, Iñcayä ate nê Ponguingä ingante pönencæminimpa, äninque tömänäni inänite æpænë guidongacäimpa. Mäningä iñömö Wäö nänö, Nê Ponguingä, änonngä iñömö Itota inongä ingampa.

⁵Ante apæneccä ëñente wæyönäni Pabodo wæatë mönö Awënë Itota ëmowo apænedinque æpænë guidongä guidänitapa. ⁶Ayä tömengä gam pocä ongöñönäni Wængonguï Tæiyä Waëmö Önöwoca wææ tömänäni baonga guicantapa. Guicä ate tömänäni wadäni näni tede bai mä tededinque Wængonguï beyä apænedänitapa. ⁷Mäninäni onguïñænäni æpænë nê guidänäni iñömö önonmpo tipæmpoga go mengäa inönänimpa.

⁸Pabodo apäicä mengäa go adocanque pämonque adoyömö quëwëninque oodeoidi odömöincönë go guii go guii cædinque guïñenedämaï apænedinque, Wængonguï Awënë Odeye do pongäimpa, ante apænebo ëñeedäni, ante nöingä ante apæneccä ëñënanitapa. ⁹Apæneccä ëñëñönäni pancadäniya guiquënë, Wïi pönëinente awædö, ante Baa äninque Wængonguï Awënë taadö ante wiwa tedewänänitapa. Mänömaï tedewänäni ëñente wædinque Pabodo iñömö ëmö cæte godinque Itota ingante nê tee empote quëwänäni inänite ænte wadæ gocantapa. Ayä iïmö iñö iïmö iñö Tidänö nänö apæneincönë go guii go guii cæte apænedinque Pabodo mänïñömö pö guidäni tönö guëadö guëa apænedänitapa. ¹⁰Ayä mënepoga wædepo ganca Pabodo mänömaï cæyongä oodeoidi incæ guidiegoidi incæ Atiabæ quëwänäni tömänäni mönö Awënë nänö apænedö ante ëñënanitapa.

¹¹ Ayæ Pabodo tōnō godongāmæ cædinque Wængonguī tæi pīñænongā inte nanguī cæcantapa. ¹² Īnque tōmēnāni Pabodo weocoo wadæ cæcadoquincoo incæ padēincoo incæ ænque wēnæ wēnæ īnāni īnānite ænte māmō wo caayōnāni waa badānitapa. Ayæ mānōmaī cæyōnāni wēnæidi nē wiwa ewocadāni tōmēnāni nāni nē ewēnēnāni tao godānitapa.

¹³ Māniñedē oodeoidi Itota ingante pōnēnāmaī īnāni incæ pancadāniya wayōmō wayōmō godinque wēnæidi nē wiwa ewocadāni īnānite nē wido cædāni īnōnānimpā. Tōmēnāni nāmā mā pōnēwēnque, Nōwo Awēnē Itota emōwo apænedinque mōnō wēnæ ingante wido cæcæimpā, ante cædinque wēnæidi īnānite īīmaī ānōnānimpā. Pabodo nānō nē apænedongā Itota emōwo apænedinque botō, Wēnæbi tao gobāwe āmopa, ānewēnōnānimpā.

¹⁴ Māniñedē oodeoidi beyæ, Wængonguī qui, ante nē godongā ñænængā adocanque Etequeba īnongā tōmengā wēnāni tiæte ganca īnānitapa. Īīnāni īñōmō Itota ingante pōnēnāmaī īnāni incæte adobaī cæcæ cædānitapa. ¹⁵ Tæcæ cæcæ cæyōnānite wēnæ nē wiwa ewocadongā incæ tōmēnāni īnānite nāēmæ tededinque, “Itota ingante do abopa. Ayæ Pabodo æcānō ingāā, ante do ēñēmopa. Wæætē mīnītō guiquēnē æminidō īminii.”

¹⁶ Āñongā wēnæ wiwa īnongā ingante nē ewēnengā inte wiyaēmæ tōmēnāni īnānite to māo yao ongōnque bæ tacantapa. Mānōmaī cædinque tōmēnāni weocoo gā tadongadinque tæi tæi pangā ate tōmēnāni weocoo ōmaadāni inte wepæ taate wædinque oncodo tao wodii wīnōnānitapa. ¹⁷ Mānōmaī batimpā, ante tedeyōnāni Epeto īñōmō quēwēnāni oodeoidi incæ guidiegoidi incæ tōmānāni ēñēnque ancaī guīñente wædānitapa. Īnque mōnō Awēnē Itota emōwo wīī ōnonque ante tededāni inte tōmengā emōwo æwocæte baī cædinque, Tæi pīñængā inte emongampā, ante wædānitapa.

¹⁸ Ayæ nanguī īnāni nōwo wede pōnente badinque adoyōmō pōninque tōmānāni ēñēñōnāni tōmēnāni nāni wēnæ wēnæ cædinō ante tōmānō ante edonque apænedinque, Idæwaa wēnæ wēnæ cæte awædō, ante wido cædānitapa. ¹⁹ Ayæ idō inte nē yewænīnāni incæ pancadāniya adobaī pōnente badinque tōmēnāni nāni, Æbānō cæte yewænguiī, ante yewæmōninta incæ adoyōmō ænte pōninque tōmānāni āñōnāni nē tånānitapa. Mānintacoo æpodō itædē cædinque padata nāni æinta beyæ godonte ænāniī, ante cōwā ayōnāni tincoenta mīido ganca mānimpota nāni godonte æninta incæ nē tånāni agadānimpā. ²⁰ Mānōmaī nē pōnēnāni badinque waa cædāni īnque mōnō Awēnē nānō ānō ante godōmenque wayōmō wayōmō māo gode ānāni ēñēnque tōmengā ingante nāni pōnencabo incæ yebæninque tæi pīñænāni bagadānimpā.

²¹ Mānōmaī cædāni ate Pabodo ōnōwēnque pōnēnque, Māatedōniabæ ēñacæ godinque botō Acayabæ ēñacæ godinque Eedotadēē gocæboimpā, ante pōnēnque, ayæ, Māniñōmō gote ate Odōmā nāni quēwēñōmō cōwē goquēnēmo īmopa, angantapa. ²² Ānque tōmengā beyæ nē cædāni īñōnānite mēnaa inate Timoteo tōnō Edaato inate apænedinque, Māatedōniabæ gote ongōñōmīna botō Atiabæ wantæ quēwente pōmoeda, ante da godongā godatapa.

Epetoidi nanguī Yæ yæ ānānīpa

²³ Māniñedē Epeto īñōmō quēwēnāni īñōmō, Itota Taadō mōnō wido cæcæimpā, ante nanguī Yæ yæ ānānitapa. ²⁴ Tōmēnāni, Mōnītō wængonguīnā Dīānā inampā, ante onquiyænā emōnō bai badōninque mānīnca weca ædæ wæænte nē apænedāni īnōnānimpā. Tōmēnāni quēwēñōmō adocanque Deēmetedio nāni ānongā īñōmō padata aca podonte nē badongā īnongāimpā. Tōmengā

iñömö padatagä äninque aca podonte badöñinque, Mîni wængonguinä Diänä inante mîni tæiyä wæmô apæneincô bai impa, ante guianconque badonte quëwëngäimpa. Mänömaï badöñongä tömengä tönö godongämæ cædäni wæætë wadäni inänite godonte äninque mänincoo beyä tömënäni godonte äinta nanguï äninque quëwënönänimpa.

²⁵ Ìninque tömengä tönö në cædäni inänite ayä wadäni adobai cædäni inänite äñete pönäni ate Deëmetedio iñömö tömënäni inänite apænecantapa.

“Ìñänäni, do ëñëminipa. Mönö badonte godöñinque wadäni näni pönöninta nanguï ämompä. ²⁶ Ayä nanguï inäni Epeto inömö quëwënäni incæ Atiabæ wodo tömämæ quëwënäni incæ iingä Pabodo guiquënë wapiticä apænecä ëñëninque edæ oda cædinque tömengä miñä godänipa, ante do ëñëminipa. Tömengä iñömö, Önompoca badöñinca wîi wængonguïdi inänipa, ante tedecä apa quëwëmîni. ²⁷ Mänömaï tedecä beyä mönô badönö ante wadäni nanguï inäni piinte anguinäni awædö. Ayä Diänä ñænænä wængonguinä iñönante tömengä ingante mönô apæneincô incæ, Önonconque impa, anguinäni awædö. Ayä godömenque, Mönö wængonguinä Diänä waa pönî wængonguinä inampa, ante Atiabæ tömão quëwënäni tönö inguipoga tömão quëwënäni näni waa adönä iñönante wabänö wapiticä tededinque godö piinguinäni badänipa, ante awædö.”

²⁸ Ante Deëmetedio mänömainö ante apænecä ëñëninque tömënäni ænguï badinque ogä tededinque, “Epetoidi wængonguinä Diänä ñænænä inampa,” ante wæætë wæætë anca äñänitapa.

²⁹ Mänömaï padata në badönäni Yæ yæ äñäni ëñente wædinque mäniñömö quëwënäni tömänäni, Quiëmë bai cædänipa, ante acæte ante wadö pö wadö pö pogodo pönänitapa. Ponte ayönäni Mäatedöniabæ quëwente Pabodo tönö godongämæ në pönîna Gayo tönö Aditadoco a ongöna adinque tömënäni tömëna inate bæi ongönte

quingä mào tömënäni näni aincönë ñænæncönë go guidänitapa. ³⁰ Pabodo guiquënë mänömaï cædäni ate wædinque, Godongämæ ongönäni weca go guidäinque apænecæboimpa, ante cæyongante Itota ingante në tee empote quëwënäni wæætë, Wænompä, ante, Go guidämaï incæbiimpa, ante wææ cædänitapa. ³¹ Ayä mänimæ awënëidi pancadäniya Pabodo æmigoidi inäni inte adobai mämö tömengä ingante gode äninque, Bitö ædö cæte mäniñömö go guiquimii, ante wææ äñänitapa.

³² Ìñonte godongämæ ongönäni guiquënë, Quinante pömoï, ante wodo tömänäni ëñënamäi inänitapa. Pancadäniya, Ìimaï cæcæimpa, äñönänite wadäni guiquënë, Wadö bai cæcæimpa, ante wæætëdö wæætë ante ogä tededinque nanguï pönî Yæ yæ äñänitapa. ³³ Yæ yæ äñönäni oodeoidi guiquënë Adecantodo ingante yæcado gö cædäni ongongä adinque godongämæ ongönäni pancadäniya tömengä ingante, Ìimaï cæcæimpa, äñänitapa. Tömengä guiquënë tömënäni inänite wææ apænecæte ante, Apocænë ïedäni, ante bai cædinque pipo pipo cæcantapa. ³⁴ Oodeo inongä inte mänömaï cæcampa, ante wædinque tömengä ingante ëñënamäi inte tömänäni adoyömö ogä tededinque, “Epetoidi wængonguinä Diänä ñænænä inampa,” ante mëa ooda ganca adodö adodö adodö ante nanguï äñänitapa.

³⁵ Ayä ate tömënäni awënë Tequetadidio incæ anca tömënäni inänite angä ëñente apocænë cæyönäni tömengä, “Epetoidi ëñëmini. Tömão quëwënäni mänömainö ante do ëñënanipa. Mönö Epeto iñömö quëwencabo mönô wængonguinä Diänä apæneincô në aamö imompä. Ayä tömengä awinca bai yewæmoinca öönædë mönô wæægainca adobai në wææ cæmö imompä, ante adinque tömämæ quëwënäni do ëñënanipa cæmîni. ³⁶ Mänînö ante näwangä pönî impa, ante adinque, Babæ impa, ante ædö cæte anguinäni. Ìninque

mīnitō ēñēnāmaī mīni Yæ yæ ānewēnō ñimpo cædinque piyænē cæquēnēmīni imīnīpa. ³⁷Īina mīni bæi ongonte ænte pōnōnīna īñōmō mōnō wængonguīnā Diānā apæneincōnē guīdāmaī īna inte wēnā wēnā cædāmaī īnāpa. Ayæ mōnō wængonguīnā Diānā īnantedō ante wīī wēnā wēnā ante pīīna apa quēwēnānīī.”

³⁸“Deēmetedio padatagæ nāni badoncabo incæ wacā ingante, Wiwa cæbitapa, pīinte wædānitawo. Edæ nē apænte nāni āincō cōwē wī ænete ongompa. Mānincōnē nē apænte ānāni cōwē ongōnānīpa. Īnīnque Deēmetedioidi nē nāni pīinongā ingante māniñōmō ænte gote ānāni ēñēnīnque nē apænte ānāni wæætē tōmengā ingante do apænte anguēnēnāni īnānīpa. ³⁹Ayæ apænte ānāni, Īñōnā tōmāmīni godongāmæ pōedāni, nāni āniōnā bayonte mīnitō godōmenque pīinte āinēmīni inte māniōnā ponte āmīni ēñente apænte ānāni ate mīnitō piyænē cæquēnēmīni imīnīpa. ⁴⁰Edæ ñōwoōnā mīni Yæ yæ ānewēnīnō ante awēñēdi pōnīnque, Quīnante mānōmaī cæmīnīi, ante āñōnāni wæætē, Quiēmē beyæ cætīmpa, ante mōnō angæīmpa. Tōmēnāni wæætē mōnō imonte ānīnque, Mīnitō awēnē ingante wido cæcæte ante cæmīnīpa, ante pīīnāni wæcæ wæ.” ⁴¹Ānīnque godongāmæ ponte ongōnāni īnānite tōmengā angā gogadānīmpa.

**Māatedōniabæ godīnque
Pabodo Guīdētiabæ gocampa**

20 ¹Māniī Yæ yæ ante nāni ānewēnō īinque cædāni ate Itota ingante nē tee empote quēwēnāni īnānite wæætē āñete pōñōnānite Pabodo, Mīnitō gançæ pōnente godōmenque cæcæmīnīmpa, ante godō ædæmō apænecantapa. Ayæ, Nōwo gobopa, ante Māatedōniabæ gocantapa. ²Godīnque tōmengā māniñōmō quēwēnāni īnānite, Mīnitō gançæ pōnente godōmenque cæcæmīnīmpa, ante godō ædæmō apænecā ēñēnānītapā. Mānōmaī nanguī apænēdinque tōmengā māniīmæ tōmāo cægōnīnque wayōmō māo wayōmō māo

apænecā ēñēnāni ate Guīdētiabæ gote pongantapa. ³Māniñōmō pōnīnque mēa go adoque apāicā quēwēngantapa.

Ayæ, Tidiabæ goquīmo, ante tæcæ ñænā wipodē guīcæ cæyongante wadāni, Oodeoidi bitō imite wænoncæte ante cædānīpa ataque. Ante wææ ānāni wædinque tōmengā, Botō wæætē adodō godīnque Māatedōniabæ wodo tebæ gocæboīmpa, ānīnque taadonque gocantapa. ⁴Goyongā tōmengā tōnō godongāmæ godāni īñōmō, adocanque Bedea quēwēningā inte Pidido wengā Topatede, ayæ wææ Tetadōnīca quēwēnīna Aditadoco tōnō Tegonto mēnaa, ayæ wææ Dedebe quēwēningā Gayo tōnō Tīmoteo mēnaa, ayæ wææ Atiabæ quēwēnīna Tiquico tōnō Todopīmo mēnaa, mānimpodāni īnānītapā. ⁵Tōmēnāni tāno godīnque Todoa nāni quēwēñōmō pōnīnque mōnitō wipodē ponguīmōni ante ee ongōnānītapā. ⁶Mōnitō guīquēnē oodeoidi pāo yedæ æmpoquī ōmæmō ī nāni cænguīōnā īnīnque baganca Pidipo īñōmō quēwēnīnque wipodē ñænæmpodē go guīdīnque wogaa godīnque ōnōmpo æmæmpoque eōnā gote ate tōmēnāni weca Todoa pōnīnque ōnōmpo æmæmpoque go mēōnaa quēwentamōnīpa.

**Todoa īñōmō Pabodo
ponte apænecampa**

⁷Tōmēnāni nāni guēmanguīōnā go ate mōnitō, Nōwo gāwadecæ bayō Wængonguī itædē īmpa, ante pāo godongāmæ cæncæte ante æmongapaa æi wænōmēnæcapaa æi guīdīnque tæ contatamōnīpa. Pabodo īñōmō baānā ate gocæ cædingā inte æi guī tæ contadīnque wantæpiyæ ayaōñænēñā pōnī ayæ apænecā ēñentamōnīpa. ⁸Wænōmēnæcapaa mōnī godongāmæ ēñēngoncōnē gongapæncade bacoo tī wodōnote mæ ongōnīmpa. ⁹Adocanque edēningā tōmengā emōwo Eotico ayamōnecā tæ contate ongongantapa. Īnīnque Pabodo wantæpiyæ apæneyongā edēningā īñōmō mōwocodē nanguī

möiñente ayæ wangæ monte wænömênæcapaa ongöninque yæipodê tæ go wæængantapa. Go wæante do wængä adinque tömengä ingante yao ongonte mänänitapa. ¹⁰Näñe wænte öñöñongä Pabodo yæipodê wæäninque, Quëwencæcäimpa, ante cædinque wini ænte pæ mangantapa. Ayæ nê pönëmöni möni caipæ imönite apænedinque,

—Mii quëwengä ingampa. Guiñente wædämaï iedäni, angantapa.

¹¹Äninqe Pabodo wæætê adodö æmongapaa æidinque pæö ænte pæ ænte mönitö tönö godongämæ cæninque wantæpiyæ godömenque apæñecöñongä edæ ñäö batimpa. Ñäö ba ate Pabodo ñimpo cæte wadæ gocantapa. ¹²Ayæ, Edëningä miingä quëwengampa, ante ænte wadæ godinque tömënäni wampo pönëninque nanguï togadänimpa.

Ömaaque godinque Pabodo Miideto ganca pongampa

¹³Pabodo guiquënë taadonque gocæ cædinque mönitö imönite apæñecantapa. Minitö wipodê ñænæmpodê go guidinque mäodämæ wipodenque godämæ goyömïni, botö ömaaque näñe tebæ pömoedäni. Atönö iñömö pö wäi wocænte owoyömïni botö iñömö ömaaque pö adopodê guiibo ate gocäimpa, angä Ao ante mönitö täno go guï tæ contadinque öme tagamönimpa.

¹⁴Mänömaï godinque Atönö iñömö pö wäi wocænte owoyömöni tömengä ömaaque pö bee téninque ñænæ wipodê adopodê pö guite tæ contacä ate mönitö godongämæ wogaa godinque Miitidëne näni quëwëñömö pontamönipa.

¹⁵Mäniñömö wäi wocænte monte ate ñäö ba wogaa godinque mönitö Quiyo ganca pöninque waönæ ate wodo pænta godinque wæætê Tämo iñömö pömönique go Todoguidio iñömö pömönique go iñabæ guingä ate Miideto pontamönipa. ¹⁶Edæ, Ææmæ Pentecotee näni änömæ botö bequinque Eedotadë eyepæ poncæte ante quingæ goquënëmo imopa, ante do äningä inte Pabodo ñöwo, Atiabæ wantæpiyæ ongöninque

ædö cæte Eedotadë eyepæ pömaïmoo. Ante pönente wædinque, Epeto iñömö ti wæänämaï yaatænque gocæboimpa. Äñongä mönitö tömengä tönö Epeto wodo tebæ godinque Miideto iñömö pontamönipa.

Epeto iñömö nê Picänäni iñänite Pabodo apæñecampa

¹⁷Mäniï wipo ñænæmpo Miideto iñömö wogaa pö wäi wocæ ate ti wæäninque Pabodo wadäni iñänite da godöninque, Minitö Epeto iñömö tömæwæ æidinque Itota Codito ingante nê godongämæ pönënäni weca godinque tömënäni iñänite nê aadäni Picänäni iñänite äñete pöedäni. ¹⁸Angä äñete pöñönänite tömengä, “Botö Atiabæ mä ponte quëwëninque botö goganca æbänö minitö weca waa cæte quëwëñömoï, ante do ëñëminipa. ¹⁹Edæ oodeoidi, Wænnoncæ, änäni ëñëninque nanguï guiñente wæbo incæte botö, Önömoque baï imopa, ante pönëninque Wængongui beyænque nanguï cædinque Ca ca wædinque ee cætabopa. ²⁰Iñinque botö, Minitö beyænque quinö waa inguiï, ante pönëninque pæ wëenedämaï inte do apænebo ëñëminitapa. Ayæ edæ tömänäni ayönäni odömonte apænedinque botö wacönê mäo wacönê mäo go guiidinque apænebo ëñëminitapa. ²¹Ayæ pancaminiya oodeoidi iñöminite pancaminiya guidiegoidi iñöminite botö tömämïni iminute apænedinque iïmaï ante apæñetabopa. Minitö, Idæwaa wënæ wënæ cæte awædö, ante pönente wædinque Wængongui gämænö pöninque mönö Awënë Itota Codito ingante pönencæminimpa, ante ämo ëñëminitapa. Mänömaï tömää cætabopa, ante do ëñëminipa.”

²²“Ñöwo guiquënë Wængongui Önöwoca angä ëñëninque Eedotadë gocæboimpa. Mäniñömö pöñömote quiëmê baï bacäimpa, ante pönente wædimo incæte ee gocæboimpa. ²³Önonque botö ñöwo wayömö wayömö näni quëwëñömö pöñömote wadäni

Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca tōnō apæneçā ēñēnāni inte do botō imote iīmaī ante wææ ānānīpa. Bitō tee mōnete nanguī caate wæquinque Eedotadēē gobīpa, ānāni ēñēninque mānīnque ante ēñēmopa. ²⁴Incæte, Wængonguī waadete pōnō cædinque nānō cægaīnō ante watapæ apænedīnque bitō, Nō pōnī impa, ante apænebi ēñencædānīmpa, ante mōnō Awēnē Itota doyedē botō imote angacāīmpa. Īnīnque tōmengā nānō anganca iīnque cæcæte ante cæyōmote wæñōnāni wæmo incæte botō, Godōmenque inguipoga quēwenguēnēmo intabopa, ante wædāmaī incæboīmpa. Ayæ pogodo gote baī botō goquīnō tōmānō gocæte ante nanguī cæcæboīmpa, āmopa,” ante Pabodo apænecantapa.

²⁵Ante apænedīnque tōmengā ayæ godōmenque apænecantapa. “Botō, Mōnō Awēnē Odeye do pongāīmpa, ante apænedīnque wayōmō māo wayōmō māo apænebo ēñēmīnīta. Idæwaa apænebo ēñēnīmīni inte mīnitō ñōwo æmæwo botō awīnca amīnīpa. ²⁶Mānōmaī beyæ botō ñōwoonæ apænedīnque mīnitō imīnīte iīmaī āmopa. Botō, Quēwencæmīnīmpa, ante cædinque anca apænebo incæte pancadāniya tōmēnāni nāni wīī ēñēnō beyænque wentamō mongænte nāni wænguīnque goyōnāni botō wæætē mānīnō beyæ wentamō mongænāmaī imopa. ²⁷Wængonguī, Īīmaī cæbo bacæīmpa, ante nānō ānō ante botō iñōmō edæ pæ wēenedāmaī inte mīnitō imīnīte tōmānō edonque pōnī apænebo ēñēmīnīta.”

²⁸“Mīnitō iñōmō edæ nāmā wææ aadīnque waa cæte quēwēedāni. Wængonguī Ōnōwoca mīnitō imīnīte ānīnque, Īīnāni cæningāīdi baī īnānīpa, ante nānō nē angaīnāni iñōnānīte mīnitō wæætē nē aamīni inōmīni inte tōmēnāni inānīte ædæmō wææ aaedāni. Mōnō Awēnē Codito ingante nāni godongāmæ pōnencabo inānīte æncæte ante tōmengā nāmā wepæ godonte ængā ate Wængonguī quīnāni bagadānīmpa

cæmīnī. Mīnitō tōmēnāni inānīte nē aamīni inte waa aaedāni. ²⁹Edæ botō do ēñēmopa. Babæīdi gāwæī ecate ade cænāni amīnīpa. Edæ botō emō cæte gobo ate waodāni incæ babæīdi cædāni mīni abaī adobaī wēnæ wēnæ cædinque mīni pōnencabo iñōmīnīte ata cæpodāmaī incædānīmpa. Tōmēnāni babæ wapīticæ ānāni ēñēninque mīni cabo incæ pancadāniya ēñēnāmaī badīnque wadæ godāni wæcæmīnīmpa. ³⁰Ayæ tōmēmīni mīni pōnencabo incæ pancadāniya, Mōnītō mīñæ poncæmīnīmpa, ante cædinque babæ wapīticæ odōmoncædānīmpa cæmīnī. ³¹Edæ wææ cæedāni. Botō, Mānōmaī bacæīmpa, ante wadepo mēnepoga go adodepoque iñōnte itædē incæ woyowotæ incæ ñīmpo cædāmaī inte Ca ca wædinque mīnitō tōmāmīni imīnīte apænebo ēñēnōmīnīmpa. Mānōmainō ante pōnēedāni,” ante Pabodo apæneçā ēñēnānīta.

³²Ānīnque tōmengā, “Īīnānī, botō mīnitō imīnīte Wængonguī nempo ñōwo emō cæte gobo tamēñedāni. Tōmengā waadete nānō pōnō cædinō ante mōnī apænedō ante ēñente ewocāmīni iñōmīnīte tōmengā mīnitō imīnīte godongāmæ cæcā ate tæī pīñænte bacæmīnīmpa. Ayæ Wængonguī quīmōnī tōmāmōnī tōnō mīnitō adocabomīni bayōmīnīte tōmengā eyepæ da pōnongā ate mīnitō mōnītō tōnō godongāmæ æncæmīnīmpa. ³³Botō iñōmō æbānō quēwēmoī aedāni. Edæ wacā quī tīgūtāmō incæ oodo incæ weocoo incæ, Botō quī bacæīmpa, ante cōwē æīnēnāmaī inōmoīmpa. ³⁴Edæ tōmēmo ōnompoca botō cædinō beyænque quīēmē ænguēnēmo ante eyepæ ænīnque quēwēnōmoīmpa. Ayæ botō tōnō godongāmæ cædāni nāni ænguēñēnō ante adīnque adobaī botō tōmēmo ōnompoca cædinō beyænque ænīnque tōmēnāni inānīte da godō da godō cæbo ænīnque quēwēnōnānīmpa. Mānōmaī botō cædinō ante do ēñēmīnīpa. ³⁵Mōnō Awēnē Itota incæ iīmaī ante apænegacāīmpa. ‘Māīncoo

æninque mönō wædænque tomompa. Wæætē wacā ingante pædæ godöninque mönō nanguī toquinque impa.’ Ante Itota nänō apænegaïnō ante pönëninque botō, Mänōmaī mönō önopoca nanguī cædinque æninque wadāni nē ænguënënanī inänite mönō pædæ godongæimpa, ante mīnitō imīnite cōwē odōmonte apænebo ëñëmīnitapa.”

³⁶Mänōmaïnō ante iinque apænedinque Pabodo tömënāni tönō da guicapodinque Wængonguī ingante apænecantapa. ³⁷Ayæ tömënāni Ca ca wædinque, Waa goe, ancæte ante godongämæ goto pöninque tömengä ingante yaagō yaagō cædänitapa. ³⁸Tömengä nänō, Botō imote æmæwo amīnīpa, nänō äninō beyæ godömenque nanguī wædänitapa. Ayæ tömengä ingante ñænæ wipo ganca ænte mäodäni gogacäimpa.

Pabodo Eedotadëe gocampa

21 ¹Mönitō tönīñadāni tönō godongämæ wægöninque Pabodo tönō möni goquincabo iñömō, Wipo ñænæmpo do wogaa gocæ cæpa, ante adinque edæ, Ñöwo gomönīpa, ante tömënāni inänite ëmō cæte godinque mänimpodë go guitamönīpa. Guiddinque mönitō töingä wogaa godinque Coto nāni quëwëñömō ponte tömæwæ æite monte ate iimō ate Ododata gomönique go Patada nāni quëwëñömō pontamönīpa. ²Patada iñömō pō ti wæænte ayömōni, Wipo ñænæmpo Pënītia goquimpo impopa, ante adinque mänimpodë go guiddinque wogaa gotamönīpa. ³Wogaa godinque dipæmæ inō gomō ayömōni wää tēiwænë Tipidebæ a ongō adinque tæcæpæ inō wodo tebæ wogaa gomönique go Tidiabæ pontamönīpa. Ayæ ñænæmpo möni goimpo Tido iñömō mäincoo öwaaquī impa, ante ëñëninque mönitō mäniñömō adobaī ti wææntamönīpa.

⁴Ti wææninque mönitō tömënāni quëwëñömō ponte ayömōni Itota ingante nē tee empote quëwënāni a ongönāni

adinque mönitō önopmo æmæmpoque go mëönaa iñonte tömënāni tönō godongämæ quëwentamönīpa. Tömënāni guiquënë, Wængonguī Tæiyæ Waëmō Önöwoca apænecä ëñënināni inte Pabodo ingante, Bitō wæquinque Eedotadëe iñömō gocæ cæbīpa, ante wææ änänitapa. ⁵Mänōmaī ante wææ änāni ëñëmōni incæte mönitō, Mänimpoönæque quëwenguënëmōni intamönīpa, ante adinque wadæ gotamönīpa. İninque tömënāni nāni quëwëñömō yabæ inō tömënāni nāni wencabo tömәнāni ænte mäodäni godinque mönitō ëmönaiya pöninque godongämæ da guicapodinque Wængonguī ingante apænetamönīpa. ⁶Apænete ate mönitō, Gomönīpa, äninque go ñænæ wipodë adopodë guiddinque wogaa gocæ cæyömönite tömënāni wæætë, Waa goedāni, äninque ocæ ëmænte tömënāni oncō godänitapa.

⁷Mönitō iñömō Tido iñömō wadæ tao wogaa godinque Todëmaida iñömō pō tömæwæ æidinque mäniñömō nāni pönencabo inänite adinque mönitō, Pömönīpa, äninque tömënāni tönō adoönæque quëwentamönīpa. ⁸İimō ate wadæ godinque Tetadea nāni quëwëñömō pöninque Pedipe oncönë pō guite quëwentamönīpa. Wëñëñedë Itota nänō nē ëmiñænāni, Mönō pönencabo beyæ ante nē cædāni tiæte ganca ināni incædänimpa, ante nāni Tiæte änönāni iñönāni adocä Pedipe tömënāni nāni pönencabo beyæ ante nē cæcä inongä inte Codito waa pönī nänō pönō cægainō ante nē apænecä inongäimpa. ⁹Tömengä wәнāni baquedänique mengäa go mengäa iñönänite Wængonguī Önöwoca pönō cæcä ate tömënāni Wængonguī beyæ nē apænedāni inönänimpa. ¹⁰Mönitō Pedipe weca tæönæ quëwëmōni ate wacā onguiñængä tömengä ëmōwo Agabo Wængonguī beyæ nē apænedongä inte Oodeabæ quëwente wææ pongantapa. ¹¹Mönitō weca pöninque tömengä Pabodo pacadeyænta æninque nämä önopmo goti wimpote

wæi ōnōwa goti wēwadinque iīmaī ante apænecantapa.

—Wængongi Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca botō imote æbānō ante apænecāā, ante apænebo ēñeedāni. Oodeoidi Eedotadēē nē quēwēnāni iñōmō īī pacadeyænta nē ēadingā ingante mānōmaī goti wīnīnque oodeoidi ināmaī ināni nempo pædæ godōnāni æncædānīmpa, ante do apænecā ēñēmopa, ante Agabo apænecantapa.

¹²Mānōmaī apænecā ēñēnīnque mōnitō Tetadea quēwēnāni tōnō Pabodo ingante wææ wææ apænedīnque, Eedotadēē godāmaī imāwe. ¹³Ante wææ āñōmōnite Pabodo wæætē,

—Mīnitō iñæmpa Ca ca wæmīni ēñēnte wædinque wætawente awædō. Edæ Eedotadēē goyōmote bæi ongonte goti wīnāni incæte wænōnāni wæmo incæte botō iñōmō nīmpo cædāmaī inte mōnō Awēnē Itota ēmōwo beyænque cōwē gocæboīmpa.

¹⁴Ante mānōmaī apænecā ēñēnīnque mōnitō anca wææ āñōmōnite Pabodo, Cōwē gocæboīmpa, ante nīmpo cædāmaī inte angā wædinque mōnitō wæætē edæ, Wængongi nānō ānō baī bacæīmpa, ante adīnque mōnitō ee ate pæ wēēnetamōnīpa.

¹⁵īnīnque mānīmpoōnæ mānīñōmō quēwēnīnque, Nōwo mōnō Eedotadēē gocæīmpa, ante cædinque Pabodo tōnō godongāmæ ee gotamōnīpa.

¹⁶Goyōmōni Tetadea iñōmō quēwēnāni inte Itota ingante nē tee empote quēwēnāni pancadāniya mōnitō tōnō godongāmæ godīnque, Nāatōō oncōnē owocæmīnīmpa, ante māninganca ænte māmōnāni pō guītamōnīpa. Tōmengā iñōmō wāā tēiwænē Tipidebæ nē quēwēningā inte dobæyedē Itota nānō nē ēmīñægā badīngā inte quēwēnongāīmpa.

**Tantiago weca Pabodo
ēñacæ gocampa**

¹⁷Tōmengā oncōnē pō guīi mōmōnīque go Eedotadēē pōñōmōni mānīñōmō quēwente nē pōnēnāni

iñōmō, Waa pōmīni amōnīpa, ante todānītapa. ¹⁸Ayæ īīmō ate Pabodo tōnō godongāmæ mōni poncabo Tantiago weca ēñacæ gotamōnīpa. Tōmengā weca pōñōmōnite nē pōnēnāni inānite nē aadāni nē Picænāni tōmānāni adoyōmō pōnānītapa. ¹⁹Adīnque Pabodo, Waa quēwēmīni, ānīnque godōmenque iīmaī ante apænecantapa. Mēmōidi ēñeedāni, ānīnque, Botō oodeoidi ināmaī ināni weca gote cæyōmote Wængongi iīmaī godongāmæ waa cæcantapa, ante Wængongi nānō cædinō ante tōmengā adodō adodō ante apænecā ēñēnānītapa. ²⁰Ēñēnīnque nē aadāni Picænāni guīquēnē, Wængongi, Bitō waa pōnī cæbitapa, ante godongāmæ watapæ apænedānītapa. Ayæ Pabodo ingante wæætē apænedīnque,

—Bīwī ēñēmi. Oodeoidi æpodō mīido ganca ināni nōwo do pōnente badāni abītapa. Tōmēnāni iñōmō Wængongi nānō wææ angaiñō ante tōmānāni ēñēnte cōwē cædāni abītawo. ²¹Ayæ edæ bitō Pabodobi wēnæ wēnæ cædāmaī iñōmite wadāni bitō īmitedō ante babæ wapitīcæ godō oodeoidi inānite iīmaī ante tedewēnāni ēñēnānīpa. Tōmēnāni, Pabodo wayōmō wayōmō godīnque oodeoidi wabæca quēwēnāni inānite bee tente odōmōnīnque iīmaī ante apænecampa, ante tedewēnānīpa. Pabodo, Mīnitō wēnāni inānite ēō togænāmaī iedāni, ānīnque, Dodāni nāni angaiñō mīni ēñēnō ante nīmpo cædāni, ante ānewengampa, ante tedewēnānīpa. Ayæ godōmenque ānīnque, Mōitee wodi nānō wææ angaiñō ante wido cædāni, ante Pabodo ānewengampa tōō. Ante tōmēnāni bitō īmitedō ante babæ ante tedewēnānīpa. Īñæmpa bitō mānōmaīnō ante ānāmaī iñōmite tōmēnāni oodeoidi inānite babæ ante apænedāni ēñēnānīpa cæbīi. ²²īnīnque, Pabodo do pongāīmpa, ante oodeoidi do ēñēnguīnāni inānīpa, ante pōnente wædinque mōnitō nōwo, Æbānō cæte wææ cæquīī, ante wæmōnīpa. ²³īnīnque, Pabodo nō cæcā iñongante wadāni babæ wapitīcæ tededānīpa, ante oodeoidi

ēñencädänimpa, ante wææ cædinque bitö iīmaī cæcæbiimpa ämönipa.

“Pabodo ēñemi, änänitapa. Mönitö weca onguiñænäni mengäa go mengäa inäni ñöwo ongöninque, Wængongui beyænque ante cöwë cæcæmönimpa, ante nē äñinäni inte tömënäni näni äñinö bai iinque cæquinäni inänipa. ²⁴Tömënäni, Mönitö äñinö ante do iinque cædimöni inte wentamö mongänämaī imöni acädänimpa, ante cædinque, Wængongui qui, ante godoncæ cädänipa. Iinque bitö iñömö mäninäni inänite änte godinque tömënäni tönö godongämä, Wængongui qui, ante godöe. Ayæ bitö eyepæ pædæ godömi æninque tömënäni näni godonguëncoo godonte æninque, Wængongui qui, ante godöinque tömënäni ocagui tömanguī ocäa pöni ëö tocate incädänimpa. Bitö mänömaī tömënäni tönö iñacabo cædinque Möitee wodi nänö angainö bai cæbi adinque oodeoidi wæætë, Æ, Pabodo nö cæcä iñongante wadäni iñömö babæ wapiticæ tededänipa, ante ēñencädänimpa,” ante nē Picænäni änänitapa.

²⁵“Ayæ oodeoidi inämaī inäni guiquënë nē pönänäni badinque æbänö cæquënëñäni inänipa, ante pönente wædinque mönitö do godongämä pönëinque tömënäni inänite iīmaī ante yewæmontamönipa. Wadäni, Wængonguiidi qui, ante cængui näni cönönincoo ante minitö cænämaī gomö aedäni. Wepæ owemöingä adinque cæningä ñë wimencate wæningä adinque cænämaī ñedäni. Ayæ nänöogængä inämaī iñongante minitö godö guëa mönämaī ñedäni, ante do yewæmontamönipa,” ante nē aadäni Picænäni Pabodo ingante apæneganänpa.

**Wængongui oncönë Pabodo
ingante bæi ongönänipa**

²⁶Iimö ate ñäö bayonte nē aadäni Picænäni näni äñinö bai ēñente cædinque Pabodo mengäa go mengäa inäni inänite ænte mäocä gote

cæyönäni tömengä nänö tæiyæ waëmö baquinque ante tömënäni tönö Möitee wodi nänö wææ angainö ante ēñente cæcantapa. Mänömaī cædingä inte tömengä Wængongui oncö ñænencö yabæcönë go guidinque mänñömö cädäni inänite apænedinque, Mönitö adoque Wængongui itädë go ate Möitee wodi nänö angainö iinque cæmöni ate iinäni iñömö, Wængongui qui, ante baö pædæ pönönäni æninque tancæminimpa, ante Pabodo tömënäni beyæ ante apænecantapa.

²⁷Ayæ önompö æmæmpoque go mëönaa nänö änimpoönæ wodo iinque ba ate oodeoidi Atiabæ quëwente nē pöninäni guiquënë Wængongui oncö ñænencö yabæcönë ponte ayönäni Pabodo a ongongä. Adinque mänñömö önonque ongönäni inänite, Mönö piinte cæcæimpa, ante änäni ēñëinque iinäni wæætë ængui badänitapa. Ayæ Pabodo ingante bæi ongonte, ²⁸aa pedinque tömengä ingante nē piinte änäni iñömö, “Idægoidi cöwä aedäni” ante, “Iingä ingampa cæminii. Pö godongämä cædäni. Tömengä inguipoga tömäo godinque tömämaë quëwënäni inänite mäo apænedinque iīmaīnö ante tedewengampa. Idægoidi wënæ wënæ cädäni inänipa, ante cöwë änewengampa. Wængongui oncö ñænencö inca önonconque impa, angampa. Ayæ Wængongui nänö wææ angainö ante mönö ēñënämaī ingæimpa, ante tömengä änewengampa töö. Ayæ iñömö oncö tæiyæ waëmö oncö iñonte tömengä wæætë guidiegoidi inänite ænte mämö iincönë guidinque otænë öñö bai cæcantapa cæminii,” ante piinänitapa.

²⁹Do edæ wacä Todopimo iñömö Epeto iñömö quëwëningä inte Eedotadë pöninque Pabodo tönö cægöna inönänpa. Mänömaī guëa cægöna adinque oodeoidi, Æ, iingä oodeocä inämaī iñongante Pabodo do Wængongui oncö ñænencö yabæcönë ænte mämongä wäänë guibaingampa, ante wawique pönëinque mänñö ante wapiticæ apænedänitapa.

³⁰Mānōmaī ante ānewēnāni ēñēninque Eedotadēē quēwēnāni tōmāo īñōmō Yæ yæ āninque pogodo pōnānitapa. Ponte Wængonguī oncō ñānæncō yabæcōnē māo pō guidinque Pabodo ingante bæi ongonte āninque oncodo wēā mantao godinque odemō do tee mōnedānitapa. ³¹Ayæ godōmenque, Wænongæīmpa, ante tæcæ cæyōnāni adocanque mæi odōmāno tontadoidi awēnē cōmantante ingante apænecantapa. Eedotadēē tōmāo Yæ yæ āninque pogodo pōnānipa cæbii. ³²Ante mæi angā ēñente wædinque awēnē cōmantante īñōmō tontado capitāōidi tontadoidi inānite, Pōedāni, āninque nē Yæ ānāni weca pogodo wææ do pōnānitapa. Īninque awēnē cōmantante tōnō tontadoidi do wæænte pōnānipa, ante adinque wadāni wæætē Pabodo ingante nē tæi tæi pānīnāni inte ñōwo ñimpo cædinque ee adānitapa. ³³Pabodo weca pōninque awēnē cōmantante angā ēñēninque tontadoidi wæætē Pabodo ingante bæi ongōninque yaēmengō mēmēña goti winānitapa.

Awēnē cōmantante īñōmō, Æcānō ingāi, ante ayæ, Quīnō wēnæ wēnæ cæcāi. ³⁴Āñongante pancadāniya, Īīmaī cæcantapa, āñōnāni wadāni wæætē, Wīi ĩīmaī wadō cæcantapa, āninque wææ wææ āñōnānite tontadoidi awēnē cōmantante īñōmō, Nōingā ante æbānō cæte ēñenguīmo, ante wædinque tontadoidi inānite angā ēñēninque Pabodo ingante tōmēnāni wææ cæte īñōmō ænte mæicæte ante cædānitapa. ³⁵Ænte godinque tēwaimpa ganca tæcæ pōñongante godongāmæ ongōnāni godōmenque ænguī badinque wiwa cæcæ cædāni wædinque tontadoidi wæætē Pabodo ingante wææ cædinque ōnōnancapæ ængō cædinque adīmongā næænte mæidāni tēwaimpaa æicantapa. ³⁶Ayæ tōmānāni edæ tee empote pōnāni īñōmō Yæ yæ āninque, “Cōwē wido cæcæīmpa,” ante ancaā ānānitapa.

Pabodo nāmā wææ apænecampa

³⁷Wææ cætīñōmō tæcæ mangui guicæte ante cæyōnāni Pabodo īñōmō

tontadoidi awēnē cōmantante ingante apænedinque,

—Bitō Ao āmi ēñente ate botō adodeque bitō ĩmite apænecæboīmpa.

Āñongante,

—Īñæmpa bitō guidiego tededō tedebi ĩmitawo. ³⁸Bitō ĩñæmpa equitobi ĩnōmi inte edæ doyedē, Wido cæcæīmpa, ante cædinque nē, Wænongæīmpa, ante nāni ānincabo ĩñōnānite coatodo miido ganca ĩnāni ĩnānite ōnōmæca ænte māobi godānitapa. Botō ayōmo bitō adobi ĩmitapa tōō.

³⁹Āñongante Pabodo wæætē,

—Īñæmpa botō waobo ēñagaīmo inte oodeobo ĩnōmo ĩmopa. Botō wīi ōnōñōmonque ēñagaīmo ĩmopa. Tidityabæ Tadoto nāni nanguī quēwēñōmō ēñagaīmo ĩmopa cæbii. Ao āmi ate botō ĩñāni ĩnānite apænebo ēñēmaīnānipa.

⁴⁰Āñongante Ao angā ate tēwaimpaa adiyæ gongæninque godongāmæ ongōnāni ĩnānite Pabodo, Apocænē ĩedāni, ante baī cædinque compo compo cæcā. Adinque tededāmaī ongōnāni ate tōmengā ebedeoidi nāni tededō tededinque ĩīmaī ante apænecā ēñēnānitapa.

22 ¹“Botō tōñīnamīni ĩmīni ēñēedāni. Botō wæmpomīni ĩmīni botō nāmā wææ apænebo ēñēedāni.”

²Ante Pabodo ebedeo tededō apænecā ēñēninque tōmēnāni, Æ mōnō tededō apænecampa, ante wædinque godōmenque ēamonca nōwæ ongōñōnāni tōmengā ĩīmaī ante apænecantapa.

³“Botō ĩñōmō oodeobo ingaīmo ĩmopa. Tidityabæ Tadoto ĩñōmō ēñagaīmo inte botō Eedotadēē ponte pægabōi aedāni. Īñōmō pædinque Gāmadedo nē odōmongā weca adīmo inte botō mōnō mæmæīdi nāni wææ angaīnō ante ædæmō ēñēninque adodō ante ēñente cæte pægabōīmpa. Mīnitō, Wængonguī beyæ ante mōnō cōwē cæcæīmpa, ante ñōwoōnæ cæmīnipa. Mīnitō cæmīni baī botō adobaī Wængonguī beyæ ante cæcæte ante cōwē nanguī cædinque

quēwengaboimpa. ⁴Īniquē, Itota
ōōnædē godō Taadō bai ingampa,
ante nē pōnēnāni inānite botō, Pāmo
wæncædānimpā, ante togænte
pangaboimpa. Onguiñænāni incæ
onquiyænāni incæ tōmānāni inānite bæi
ongōniquē botō wadāni nempo pædæ
godōmo æniquē tōmēnāni wæætē nē
pōnēnāni inānite māo tee mōnedāni
wægadānimpā.”

⁵“Mānōmaī cædinque botō,
Godōmenque Daāmaco iñōmō godinque
botō, Taadō, ante nē pōnēnāni inānite
bæi ongote goti winte adodō Eedotadēē
iñōmō ænte māmō pædæ godōmo
æniquē awēnēidi wæætē tōmēnāni
inānite pānāni wæcædānimpā, ante
cætābopā. Mānōmaī cæcæte ante cæbo
adinque, Wængonguī quī, ante nē
godongā ñænængā pōnī inongā tōnō
nē aadāni nāni Picæncabo tōnō Ao
æniquē, Mōnitō tōniñadāni Daāmaco
iñōmō quēwēnāni acædānimpā, ante
cadota ante yewæmōnāni ænte gotābopā.
Īniquē, Botō æbānō cæboo, ante
nē agaīnāni inte awēnēidi incæ edæ,
Pabodo nāwangā angampā, ante ñōwo
nē apænequēnēnāni inānipā,” ante
Pabodo angantapā.

**Botō wēēnē pōnēwengainō ante
ñimpo cædinque wadō ante
pōncēmopā, ante Pabodo apænecampā**
(Nāni Cægainō 9.1-19, 26.12-18)

⁶Āniquē Pabodo, Īmaī cægaboimpa,
ante godōmenque apænecantapā, “Botō
taadō godinque tæcæbæcā iñonte
Daāmaco obo ponte ayōmote oōnædē
iñontobæ ñāō botō wecā pō godongāmæ
guinæ gongæ ate wædinque, ⁷botō
guidōmēmæ tæ go wææntābopā.
Ayæ ēñēñōmote, ‘Taodo, Taodo. Botō
imote quīnante togænte pāmii.’
⁸Āñongante, ‘Awēnē, æbidō inōmi
imii.’ Ante wæyōmote tōmengā, ‘Itota
Nāatadeta quēwēnimo inte mānimodō
bitō nē togænte pānōmo imopā,’ ante
apænecantapā. ⁹Mānōmaī apæneyongā
botō tōnō godongāmæ godāni guiquēnē
ñāō gongænque adinque botō imote nē

apænecā nānō tededō ante ēñēnāmaī
inānitapā. ¹⁰Botō iñōmō, ‘Awēnē, quīnō
cæquēnēmo imoo, ante āmi ēñēmoe.’
Āñōmote mōnitō Awēnē wæætē, ‘Bitō
ængæ gantidinque Daāmaco iñōmō
goe. Botō, Taodo Īmaī cæcæcāimpā,
ante wacā ingante Daāmaco iñōmō
nē quēwengā ingante do apænebo
ēñengampā cæbii. Bitō Daāmaco iñōmō
gote ongōñōmi tōmengā wæætē bitō
imite apænecā ēñente cæcæbiimpā,’
angantapā. ¹¹Ayæ ñāō gongæ adinque
botō bee wodōmote bai bayōmote
botō tōnō godongāmæ godināni wæætē
tōō æmænte Daāmaco iñōmō māodāni
gotābopā,” ante Pabodo apænecantapā.

¹²Mānōmainō ante apænedinque
Pabodo godōmenque apænecantapā.
“Māniñōmō gote ongōñōmo wacā
tōmengā ēmōwo Ānāniya botō
wecā pongantapā. Tōmengā iñōmō
Wængonguī ingante guīñente wædongā
inte dodāni nāni wææ angainō ante
cōwē ēñente cæcā inongāimpā. Īniquē
oodeoidi māniñōmō quēwēnāni
tōmānāni tōmengā ingante waa
adōnānimpā. ¹³Tōmengā iñōmō botō
wecā pō næ gongæniquē, ‘Taodo, bitō
botō biwī imi, ñōwo waa bamonte
ae.’ Tæcæ āñongante botō æmō
adinque tōmengā ingante waa atābopā.
¹⁴Tōmengā ayæ apænedinque, ‘Mōnō
māmæidi Wængonguī incæ, Botō æbānō
cæquīmo imoo, ante botō pōnente
angainō ante bitō ēñencæbiimpā,
ante cædinque bitō imite apænte
ængampā. Ayæ, Mōnō nō cædongā
ingante tōmēmi acæbiimpā. Adocā
apænecā ēñencæbiimpā, ante cædinque
Wængonguī bitō imite do apænte
ængampā. ¹⁵Īniquē nē adimi inte nē
ēñēmi inte bitō iñōmō edæ bitō adinō
ante bitō ēñēninō ante, Nāwangā impā,
ante tōmāmæ quēwēnāni inānite māo
apænebi ēñencædānimpā. ¹⁶Ñōwo
iñōmō quīnante a ongōmii. Ængæ
gantidinque Itota ēmōwo apænedinque,
Wēnæ wēnæ botō cædō pōnō ñā
mēnongabi quēwēmoe, āniquē apænē
guīie.’ Ante Ānāniya angā ēñēninque

botō æpænē guiitabopa,” ante Pabodo apænecantapa.

**Oodeoidi weca gotabopa, ante
Pabodo apænecampa**

¹⁷“Ayæ ate adodō Eedotadēē pontabopa. Ayæ Wængongui oncō ñænæncō yabæcōnē go guīdinque Wængongui ingante apænedinque botō ate bai cæwēnente ayōmō, ¹⁸mōnō Awēnē botō ïmote ïmaī ante apænecantapa. ‘Bitō botō ïmote ante nō apænebi incæte ïnāni ēñēnāmaī ïnāni inte Baa anguināni ïnānipa cæbii. Nōwo Eedotadēē quingæ wodii tao gobāwe.’ ¹⁹Åñongante botō, ‘Awēnē ēñēmi, antabopa. Oodeoidi odōmōincōnē wacōnē wacōnē go guīdinque botō bitō ïmite nē pōnēnāni ïnānite māo tee mōnedinque tæi tæi pānimo ïmopa. Mānōmaī impa, ante ïnāni do ēñēnānipa. ²⁰Ayæ, Itota incæ nāwā Awēnē ïnongā ingampa, ante nē apænecā ïñongante Etebā wodi ingante wænōnāni wæñongā botō edæ Ao āninqe nē wænōnāni weocoo aate a ongotabopa, ante tōmēnāni do agāināni inte botō ïmote waa aquināni ïnānipa.’ ²¹Ante wææ apænebo incæte Wængongui Awēnē wæætē, ‘Nōwo goe, āmopa, angantapa. Gobæ oodeoidi ïnāmaī ïnāni weca bitō ïmite da godōmo gocæbiimpā,’ ante da godongā gotabopa,” ante Pabodo apænecantapa.

**Pabodo tontadoidi awēnē
cōmantante weca ongongampa**

²²Pabodo, Oodeoidi ïnāmaī ïnāni weca angā gotabopa, ante nānō apænedī ganca godongāmæ ongōnāni ēñēē gōnānitapa. Wæætē mānīne apænecā ēñente wædinque tōmānāni yedæ āninqe, “Oodeoidi ïnāmaī ïnāni weca godingā ïñōmō edæ quēwēnāmaī inguēnengā awædō. Tōmengā ingante mōnō wo ēwengæimpā.” ²³Åninqe tōmēnāni godōmenque ængui badinque Yæ yæ āninqe nāmā weocoo yabæcooque gāni tadongadinque wanæ wancæ cædinque onguipo guidimō ò

æninque wo ææntodō wo ææntodō ancaæ cædānitapa. ²⁴Mānōmaī ængui bate wænæ wænæ cædāni adinque tontadoidi awēnē cōmantante angā ēñēninque Pabodo ingante wææ cæte ïñōmō manguidāni guicantapa. Ayæ, Quinō wænæ wænæ cæcāi ante piinte ānāni, ante ēñencæte ante tontadoidi ïnānite apænedinque, Minitō cōwē cædinō bai cædinque tæi tæi pāmīni caate wædinque Pabodo tōmāā tōmengā cædinō edonque pōnī apænecā ēñencæboimpā, angantapa. ²⁵Ēñēninque tōmengā ingante pancæte ante æmontaimenca tæcæ goti wīninqe ñō cæyōnāni Pabodo ïñōmō tontado awēnē capitāō māniñōmō ongongā ingante apænedinque,

—Īnæmpa apænte ānāmaī ïñōnāni botō odōmāno onguīñæmo ïñōmote quimæ pāwēmīni. Mānōmaīnō cædinque mīnitō awēnēidi nāni wææ angāinō ante dicæ ēñente cæmīniyaa.

²⁶Åñongā capitāō wæætē awēnē cōmantante weca godinque,

—Īngā ïñōmō odōmāno onguīñængā ïnongā ingā ataque. Nōwo æbānō cæquīmīi. ²⁷Angā ēñente wædinque cōmantante ïñōmō Pabodo weca pōninqe tōmengā ingante,

—Bitō nāwangā odōmāno onguīñæmi ïmitawo.

Åñongante Pabodo,

—Ao, bitō ā bai botō mānimodō ïmopa, angantapa.

²⁸Pabodo apænecā ēñēninque cōmantante wæætē,

—Botō guiquēnē odōmāno ïnāmaī ēñagaimo inte māninō bacæte ante cædinque nangui godōmo æninque odōmānoidi wæætē botō ïmote, Odōmānobi ïmipa, ante yewæmōnāni bagaboimpā.

Apænecā ēñēninque Pabodo wæætē,

—Botō guiquēnē odōmānobo ēñagaimo inte edæ odōmānobo ïñōmo ïmopa, ante apænecantapa.

²⁹Mānōmaī apæneyongā nē pancæ cædināni guiquēnē do tōmengā ingante emō cæte wædæ godānitapa. Ayæ

cömantante iñömö, Pabodo odömáno onguĩñängä iñongante botö ämo yaémengonca goti winänipa töö, ante guĩñente wædinque, Botö awëñëidi piinani wæcæ wæ, ante wægacäimpa.

Oodeoidi näni Apænte Äincabo weca Pabodo ongongä

³⁰Iimö ate cömantante iñömö, Quinö Pabodo wënæ wënæ cæcäi ante oodeoidi piinte änänii, ante ëñencæte ante Pabodo ingante äñecä ta pongantapa. Ayæ, Wængonguĩ qui, ante në godönäni ñænänäni tönö oodeoidi tömënäni näni në Apænte Äincabo inänite äñete godongämæ ponte ongöñönäni Pabodo ingante ænte mäwæ tömënäni weca gö cæcä gongængantapa.

23 ¹Pabodo iñömö oodeoidi näni në Apænte Äincabo inänite gomö adinque,

—Botö mëmöidi ëñëedäni. Botö mímö entawente nämä apænte cædinque Wængonguĩ beyæ botö cæquënëö ante wëñëñedë iinque cædinque cöwë ñowo ganca adobaĩ cædinque quëwëmopa.

²Ante mänömaĩ apænecä ëñente wædinque, Wængonguĩ qui, ante në godongä ñænängä pönĩ inongä Änäniya guiquënë Pabodo gäänë ongönäni inänite apænedinque, Önöneca tæi tæi tadeedäni, angantapa. ³Äñongä Pabodo wæætë,

—Bitö iñæmpa botö imote apænte ancæte ante Möitee wodi nänö wææ angainö ante cæbitawo. Incæte adode nänö wææ angainö ante ëñëñämaĩ inte bitö edæ, Tæi tadeedäni, ante pönö ämi awædö. Bitö weocoo waëmoncoo ëñabi incæte mímö wentamö entawëninque cæyömite Wængonguĩ bitö imite näëmæ tæi tadecæcäimpa töö.

⁴Ante apænecä ëñëninque Pabodo gäänë ongönäni wæætë,

—Bitö iñæmpa, Wængonguĩ qui, ante në godongä ñænängä pönĩ iñongante quimæ tedewëmii.

⁵Äñönänite Pabodo wæætë,

—Botö tönĩñadäni ëñëedäni. Botö, “Wadäni awënë iñongante

tömengä ingante wënæ wënæ tededämaĩ incæbiimpa,” ante do wææ yewæmongatimpa, ante do ëñëmopa. Iñinque botö, Iñömö ongongä, Wængonguĩ qui, ante në godongä ñænängä pönĩ inongä ingampa, ante ëñëñämaĩ inte botö mänömainö ante apænetabopa.

⁶Ante apænedinque Pabodo, Iinäni pancadäniya Tadoteoidi iñönänite pancadäniya Paditeoidi inänipa, ante adinque tömënäni näni në Apænte Äincabo inänite aa pedinque,

—Botö mëmöidi ëñëedäni. Botö Paditeo wëmo në ëñagaimo inte botö mæmpo Paditeo nänö ingaĩ baĩ botö adobaĩ Paditeobo inömo imopa. Mänimodö inömo inte botö, Mönö ñäni ömæmonte watapæ quëwengæimpa, ante pönëmopa. Iñinque mänine botö pönënö beyænque botö imote apænte äninque minitö pancæ cæmini awædö, angantapa.

⁷Pabodo mänömainö ante apænecä ëñente wædinque Paditeoidi tönö Tadoteoidi dodäni näni pönengainö ante wæætedö wæætë änewëninque Paditeoidi nänënë Tadoteoidi nänënë näni cabo näni cabo badänitapa.

⁸Iimaĩ impa. Tadoteoidi guiquënë, Mëwoga waomö ewocamö inte mönö ñäni ömæmongæimpa, ante, Babæ ancædö, ante Baa äninque, Önöwocaidi tönö anquedoidi Wængonguĩ weca owodänipa, ante adobaĩ edæ Baa änäni inönänimpa. Paditeoidi guiquënë mënea ante pönëninque Ao änäni inönänimpa. ⁹Iñinque wadö wadö tedete ogæ tedeyönänite Paditeoidi tömënäni në odömönäni pancadäniya ængæ gantidinque,

—Iñgä iñömö mönitö ayömöni wënæ wënæ cædämaĩ ingampa töö. Wæætë edæ anquedo incæ wacä önöwoca incæ Wængonguĩ weca owocä inongä inte tömengä ingante apænecä imaingampa änewëminii.

¹⁰Ante nanguĩ ogæ tedeyönäni tömänäni godömenque Yæ yæ änäni ate wædinque tontadoidi awënë cömantante

iñōmō, Pabodo ingante æmæmæ inō tōō godō æmæmæ inō tōō godō cædinque æi guīñænāni wæmaingampa. Ante pōnente guīñente wædinque tontadoidi inānite angā wæænāni ate, Pabodo ingante bæi ongonte ð æninqe wææ cæte iñōmō ænte mæi tee mōneedāni, angā ēñente tee mōnedānitapa.

¹¹ Iimō ate woyowotæ mōnō Awēnē iñōmō Pabodo weca ponte apænecantapa. “Pabodo, Guīñente wædamaī incæbiimpa. Bitō doyedē Eedotadēē iñōmō botō imotedō ante apænedinque, Nāwā Awēnē inongā ingampa, ante apænebitawo. Nōwo iñōmō do bitō apænedō bai Odōmā iñōmō godinque adobaī apænecæbiimpa,” angantapa.

**Pabodo ingante wængongæimpa,
ante cædānipa**

¹² Nāō bayonte Oodeoidi pancadāniya guiquēnē godongāmæ pōnēninque iīmaīnō ante Ao ānānitapa. Cænāmaī bedāmaī inīmo inte mōnō Pabodo ingante wængongæimpa, ante cædinque, Pabodo miī quēwēñongante mōnō cabo incæ æcānō cæna æcānō beda māningā nānō wænguinque cæcampa. ¹³ Onguīñænāni nē ānāni iñōmō coadenta ganca ināni ayæ godōmenque nanguī ināni godongāmæ pōnēninque mānōmaī ānewēninque cædāni inānitapa. ¹⁴ Iināni iñōmō, Wængonguī quī, ante nē godōnāni nāænānāni tōnō nē aadāni nāni Picæncabo weca godinque iīmaī ante apænedānitapa.

—Mōnitō godongāmæ Ao āninqe, Pabodo ingante wængongæimpa. Edæ miī quēwēñongante æcānō cæna æcānō beda nānō wænguinque, ante āmōnīpa cæmīnī. ¹⁵ Mīnitō tōnō wadāni mīni Apænte Āincabo inōmīni inte mīnitō iñōmō, Pabodo æbānō cæcāi, ante ædæmō ēñencæte ante wæte bai apænedinque tontado awēnē cōmantante ingante babæ ante āmīni ēñēninque tōmengā wæætē Pabodo ingante mīnitō weca ænte poncæ cæcæcæimpa, āmōnīpa. Mānōmaī babæ āmīni ēñente cædinque

cōmantante wæætē Pabodo ingante māwængā tæcæ wææñongante mōnitō guiquēnē taadō wææ wānōninque bæi ongonte edæ wænōmōni wæncæcæimpa āmōnīpa.

¹⁶ Āñōnāni Pabodo nānōwāa iñōmō edæ do ēñengantapa. Ēñēninque tōmengā tontadoidi nāni wææ cæte iñōmō do go guīdinque Pabodo ingante apænecā. ¹⁷ Ēñēninque Pabodo wæætē tontadoidi awēnē capitāō ingante apænedinque,

—Iingā edēningā ingante mīnitō awēnē cōmantante weca ænte manguibi guicæ. Tōmengā cōmantante ingante adodeque apænecæcæimpa.

¹⁸ Angā Ao āninqe capitāō wæætē māningā edēningā ingante ænte guīdinque cōmantante ingante apænecantapa.

—Pabodo mōnō nē tee mōnedongā iñōmō botō imote aa pedinque iīmaī angantapa. Iingā edēningā ingante awēnē cōmantante weca ænte māobi guīdinque tōmengā awēnē ingante adodeque apænecæcæimpa, angantapa.

¹⁹ Ante apænecā ēñēninque cōmantante iñōmō edēningā ingante tōō æmænte nānēnē māocā goyongante, —Botō imote æbānō apænecæte ante pōmīi.

²⁰ Āñongante, —Awēnē ēñēmi. Oodeoidi godongāmæ pōnēninque iīmaī babæ cæcæte ante cædānīpa. Tōmēnāni, Pabodo æbānō cæcāi, ante ædæmō ēñencæte ante bai apænedinque bitō imite babæ ante apænecæ cædānīpa. Bitō iimō ate Pabodo ingante tōmēnāni nāni nē Apænte Āincabo weca ænte poncæbiimpa, ante cædinque babæ cæcæte ante cædānīpa. ²¹ Tōmēnāni iñōmō, Pabodo miingā quēwēñongante æcānō cæna æcānō beda nānō wænguinque, ante nē ānōnāni inte edæ, Wængongæimpa, āninqe cædānīpa. Adodāni nāni cabo incæ coadenta ganca onguīñænāni wænoncæte ante taadō do wææ wānōninque edæ, Wænōmō wæncæcæimpa, ante edæ

a ongönänipa cæbii. Tömēnāni, Bitō æbānō Ao anguūmi, ante ēñencæte ante ponte ānewēñōnāni bitō iñōmō wæætē tōmēnāni nāni ānō bai cædāmai incæbiimpa āmopa.

²²Ante edēningā apæneca ēñēninque cōmantante iñōmō, Bitō, Awēnē ingante ante mānōmai apænetabopa, ante wacā ingante apænedāmai pæ wēñecæbiimpa. Nōwo edæ goe, angantapa.

**Pedique weca Pabodo ingante
ænte māodāni gocampa**

²³Edēningā ingante mānōmai angā gocā ate cōmantante wæætē awēnēna capitāona mēnaa īnate aa pecā pōñōnate tōmēna īnate iīmai angantapa. Mīnatō nōwo tontadoidi ōnōwa nē godāni dotiento ganca īnāni tōnō cabayo mongænte nē godāni tetenta ganca īnāni ayæ tapa nē næænāni dotiento ganca īnāni tōnō mānimpodāni īnānite iīmai ancēmīnaimpa. Mīnitō nōwoōnæ eyepæ cædinque wantæ wantæ guiñongā wadæ godinque Tetadea ganca goedāni, ante da godōmīna tao gocædānimpa. ²⁴Ayæ Pabodo beyæ cabayoidi āmi ænte gocædānimpa. Tōmengā ingante wææ aadinque pancabaa awēnē gobedōnadodo Pedique weca āmīna ænte māodāni cabayo mongænte adīmōngā gocæcāimpa. ²⁵Āninque awēnē cōmantante iñōmō cadota ante iīmai ante yewæmongantapa.

²⁶Pedique ēñēmi.

Bitō acæbiimpa, ante botō Codaodio Ditia iñōmo inte nōwo yewæmōmopa. Bitō nē gobedōnadodo awēnē iñōmi inte waēmō pōni īmipa, āmopa. Waa quēwencæbiimpa, āmopa.

²⁷Īngā ingante oodeoidi bæi ongonte wænōncæ cæyōnānite botō wæætē, Īñampa iingā iñōmō odōmāno onguiñængā ingampa, ante do ēñente wædīmo inte tontadoidi tōnō godinque tōmengā ingante gā pe æmpote ō ænte wææ aatabopa. ²⁸Ayæ oodeoidi, Pabodo wēnæ wēnæ cæcāi, ante quīnante pīinte ānāni. Ante

ēñencæte ante cædinque botō tōmengā ingante tōmēnāni nāni nē Apænte Āincabo weca ænte gotabopa. ²⁹Ænte gote ēñēñōmo tōmēnāni dodānique nāni angaiñonque ante, Pabodo ēñēnāmai cæcampa, ante pīinte ānāni wætabopa. Īninque botō ayōmote tōmēnāni, Pabodo nānō wænguinque nānō tee mōnequinque wēnæ wēnæ cæcampa, ante pīininque ōnonquedō ante cædānipa, ante awædō. ³⁰Nōwo iñōmō, Īngā onguiñængā ingante wænōncæte ante oodeoidi awēmō cædānipa, ante tededāni ēñēnīmo inte botō tōmengā ingante bitō weca do da godōmo gocampa. Tōmengā ingante nē pīinte ānināni īnānite bitō weca adobaī da godōmo godānipa. Māninque ante yewæmōmopa.

Ante cadota ante yewæmōninque, Awēnē gobedōnadodo Pedique acæcāimpa, ante tontado awēnē cōmantante da godongā ænte godānitapa.

³¹Īninque cōmantante nānō āninō ēñente cædinque tontadoidi woyowotæ tao godinque Pabodo ingante Antipati ganca adīmōngā māodāni gocantapa. ³²Īimō ate, Cabayo mongænte nē godāni tōnō Pabodo adīmōngā gocæcāimpa, āninque tōmēnāni nempo ēmō cæte godinque ōnōwa nē godānique tōmēnāni nāni cæte quēwencōnē ocæ ēmænte godānitapa. ³³Cabayō mongænte nē godāni wæætē Pabodo ingante godōmenque ænte godinque Tetadea iñōmō pōninque awēnē gobedōnadodo ingante cadota pædæ godōninque Pabodo ingante awēnē nempo pædæ godōnāni ængantapa. ³⁴Awēnē gobedōnadodo iñōmō cadota ænte adinque, Bitō æbædō ēñagabiimpa. Āñongā Pabodo, Tiditiabæ ēñagaboimpa. ³⁵Ante apæneca ēñēninque gobedōnadodo wæætē,

—Bitō īmite nē pīinte ānināni pōnāni ate māniñedē ate botō, Bitō æbānō apænequīmi, ante ēñencæboimpa.

Āninque wææ wānōnāni īnānite apænedinque, Mīnitō Awēnē Edode

wodi nānō apænte angaincōnē Pabodo ingante ænte gote wææ wānōedāni, ante gobedōnadodo angā ænte godānitapa.

**Pedique weca ongōninque
Pabodo nāmā wææ apæneca**

24 ¹Ōnompō æmæmpoque iīōnā go ate, Wængonguī quī, ante nē godongā ñænængā pōnī inongā Ānāniya iīōmō Eedotadēē quēwēninque wææ Tetadea gocantapa. Ayæ wacā tōmengā ěmōwo Tedetodo tōmēnāni nāni wææ angaiñō ante ædæmō adingā inte wadāni beyæ ante nē wææ apæneca inongā inte nē abogado nāni ānongā inongāimpa. Tōmengā tōnō oodeoidi nē aadāni nāni Picæncabo pancadāniya adobaī Ānāniya tōnō godongāmæ godānitapa. Godinque pancabaa awēnē gobedōnadodo weca ponte apænedinque, Pabodo nē wēnæ wēnæ cædongā ingampa tōō, ānānitapa. ²Pabodo ingante āñete māmōnāni pongā ate nē abogado Tedetodo iīōmō gobedōnadodo Pedique weca ongōninque apænecantapa.

—Awēnē gobedōnadodo ēñēmi. Bitō nempo quēwēninque mōnitō wantæpiyæ wæætēdō wæætē cædāmai inte godongāmæ piyænē cæte waa quēwēmōnīpa. Ayæ bitō nē aabi inōmi inte, Æbānō cæcæimpa, ante do ēñēninque mōnitō ōmæ iīōmō waa cæbi ate mōnitō godōmenque waa pōnī quēwēmōnīpa. ³Awēnē Pedique, bitō waēmō pōnī inōmi inte iīmæca tōmāo waa cæbi æninque mōnitō bitō imite cōwē waa ate pōnēninque waa apænēmōnīpa. ⁴Incæte, Botō wantæpiyæ apænebo bai bitō wæcædōmiimpa, ante pōnente wædinque botō, Ao āmi ate wantæ iīō apænebo pōnō ēñēe, ante abogado Tedetodo angantapa.

⁵Ayæ, “Mōnitō ayōmōni iīōmō ongongā iīōmō nē wēnæ wēnæ cædongā inte tōmāo godinque wapiticæ apæneca ēñēninque oodeoidi ænguī badinque Yæ yæ ānāni wæmōnīpa. Edæ Nāatadēnōidi wapiticæ nāni cæcabo iīōnānite iingā iīōmō adocā inongā inte nē angā ingampa tōō. ⁶Ayæ Wængonguī

oncō ñænæncō incæ ōnonconque bai baquinque tōmengā wēnæ wēnæ cæcā adinque mōnitō tōmengā ingante bæi ongontamōnīpa. Ayæ mōnitō mæmæidi nāni wææ angaiñō ante Pabodo æbānō ēñente cæcāi, ante mōnitō apænte ancæte ante cætāmōnīpa. ⁷Mānōmai ante tæcæ cæyōmōni tōmengā mōnitō nempo ongōñongante cōmantante Ditia iīōmō māmō gā pe æmpote ō ængantapa. ⁸Ayæ mōnitō adocā Pabodo ingatedō ante nē piinte āmōni iīōmōnite adocā cōmantante Ditia angā ēñēninque bitō weca ponte ongōmōni ae. Bitō Pabodo ingante āmi ēñēninque tōmengā, Æbānō cæboi, ante nāmā wææ apæneca cæcāimpa. Tōmengā mānōmai wææ apæneca ēñēninque bitō, Mōnitō æbānō nāwangā āmōnīpa, ante do ēñēncæbiimpa.”

⁹Ante Tedetodo mānōmainō ante apæneyongante oodeoidi godongāmæ apænedinque, Tedetodo nāwangā angampa. Pabodo wēnæ wēnæ cæcā ingampa tōō, ante adoyōmō ante apænedānitapa. ¹⁰Gobedōnadodo Pedique guiquēnē Pabodo gāmænō opo cæpyongante Pabodo wæætē iīmai apænecantapa.

—Awēnē Pedique ēñēmi. Tæiyæ wadepo iīonte bitō iīmæca nē apænte angāimi inte mōni oodeocabo æbānō cæmōni imōnī, ante do ēñēmīpa, ante adinque botō, Bitō weca ponte nāmā beyæ wææ apæneca cæboimpa, ante tobopa. ¹¹Bitō iīōmō ēñēncæte ante cæbi ininque iīmainō ante do ēñēnguīmi iīmāimīpa. Botō ōnompō tipæmpoga go mēōnaa mānimpōōnæque iīonte Wængonguī weca ædæ wææninque tōmengā ingante waa apæneca cæte ante Eedotadēē æitabopa. ¹²Māniīōmō æi pōninque botō tōmēnāni ayōnāni quīnō wēnæ wēnæ cæboi ae. Botō Wængonguī oncōnē ñænæncō yabæcōnē go guīibo incæ, oodeoidi odōmōincōnē go guīibo incæ taadō gobo incæ wadāni tōnō guēadō guēa piinte āmo dicæ adāniyaa. Botō ædōmē godinque Yæ yæ āmo dicæ ēñēnāniyaa. ¹³Ininque tōmēnāni nāni,

Pabodo wënæ wënæ cæcampa, ante näni pīinte änewënö ante eðæ, Näwangä impa, ante quīnō impa odömonguīnānii. Eðæ ðæ ampa, ante Pabodo nämä wææ apæñecantapa.

¹⁴“Incæte mönitō, Quëwenguīnō Taadō impa, ante möni pönëñönō ante oodeoidi wæætë, Wapiticæ goquīnō impa, ante pīinānīpa. Īnīnque, Pabodo mänīnönō ante pönengampa, ante ĩināni nō ante apænedānīpa. Näwangä impa, ante bitō ĩmite ämopa. Botō mänīnönō ante pönëñinque mönitō mäëmæidi Wængonguī ingante waa ate cædinque quëwëmopa. Ayæ Möitee wodi nänō wææ angainō ante botō Ao äñinque Wængonguī beyæ nē apænedāni näni yewæmongainō ante adobaī Ao äñinque quëwëmopa. ¹⁵Wængonguī angä ate mönō waocabo eðæ nō cæmō incæ wiwa cæmō incæ tömämō wænte ate ñāni ömæmöninque mönō quëwengæimpā, ante ĩināni pönëñānīpa. Botō tömëñāni näni pönëñō baī adobaī ante pönente tobopa. ¹⁶Mänömaī beyæ botō, Wængonguī ayongä incæ waodāni ayönāni incæ botō nämä apænte botō pönëñō tæiyæ waëmō entawencæboimpā, ante cöwë nanguī cæbopa.”

¹⁷Äñinque Pabodo godömenque apæñecantapa. “Botō wayömō gote tæiyæ wadepo quëwente ate tömëmō ömæ adodō pöninque, Ömæpodāni wæwënāni quī, ante ænte pöninque botō guidëñāni oodeoidi ĩnānite wæætë pæðæ godömo äñānīta. Ayæ, Wængonguī quī, ante baō pæðæ godontabopa. ¹⁸Mänömaī cæyömo ayönāni botō ĩñömō tæiyæ waëmō bacæte ante Möitee wodi nänō angainō baī do eyepæ cæðimo inte Wængonguī oncō ñænæncō yabæcönë pō guidīnque, botō, Wængonguī quī, ante godömo adānīta. WĪĪ nanguī ĩnāni tönō cædinque botō Yæ yæ äñāmaī inte cæbo adānīta. ¹⁹Incæte botō ĩmotedō ante näni pīinte äñinō näwangä ĩ baī wadāni guiquënë oodeoidi incæ Atiabæ quëwente pönāni ĩñömō, tömëñāni wæætë bitō weca do ponte anguënëñāni ĩnānīpa. ²⁰Botō

oodeoidi näni nē Apænte Äincabo weca ongönömote, Pabodo æbänō nō cæðāmaī ingää, ante apænte äñönānite bitō weca ñöwo ongönāni guiquënë mäninō ante nē ëñëñāni ĩnānīpa. Īnīnque wadāni ðæ äñāni adinque ĩināni wæætë eðæ tömëñāni näni ëñëñinō ante nē anguënëñāni ĩnānīpa. ²¹Botō awënëidi weca ongöninque yedæ äñinque, ‘Mönō wænte ate ñāni ömæmongæimpā, ante botō apænedō beyænque mīnitō ñöwoönæ botō ĩmote apænte äñinque pīĭmīnīpa,’ ante apæñetabopa. Īnīnque ĩñömō ongönāni wabänō adobaī adode botō äñinō beyænque pīinte äñānīpa,” ante Pabodo nämä wææ ante ĩinque apæñecantapa.

²²Pabodo mäninganca apæñecä ëñëñinque Pedique, Taadō ante nē quëwënāni æbänō ante pönëñānii, ante do ëñëñingä inte, Idæwaa, äñinque tömëñāni ĩnānite,

—Cömantante Ditia pongä ate wæætëdō wæætë mīni äñinō ante apænte ancæboimpā.

²³Äñinque tontadoidi capitäo ingante apæñedinque, Pabodo ingante tee mönedāmaī inte wææ wänöedāni. Ayæ tömengä quīëmë ante ænguëñengä ingä adinque tömengä æmigoidi ponte pæðæ pönönāni ængä ĩnīnque mīnitō ee amīni æncæcäimpā, angantapa.

²⁴Tæöñæ go ate Awënë Pedique tömengä nänöogængä Dodotida tönō nāna gæncaya pönatapa. Tömengä nänöogængä oodea onquiyængä ĩnongäimpā. Pedique ĩñömō Pabodo ingante äñete mämönāni pöninque Pabodo wæætë, Codito Itota ingante mönō wede pönente quëwengæimpā, ante apæñecä ëñë cönatapa. ²⁵Ayæ Pabodo godömenque apæñedinque, Möñō nō cæte quëwengæimpā, äñinque, Möñō nämä wææ aate waa cæte quëwengæimpā, angantapa. Ayæ, Wængonguī Awënë nänō apænte anguïönæ oo baquīnō anguënë, ante apæñecä ëñëñinque Pedique wæætë guīñente wædinque, Idæwaa, äñinque, —Nöwo gobäwe, angantapa. Waönæ ate botō eyepæ ĩmo inte ämo bitō

imate ānete māmōnāni ponte apænebi
ēñemaïmopa, angantapa.

²⁶Mānōmaï āninque tōmengā, Pabodo
wabānō, Nīmpo cæbi gocæboïmpa,
ante cædinque godonte æinta
pōnōmaïngampa, ante pōnengantapa.
Īninque tōmengā wantæ wantæ ĩñō
Pabodo ingante angā pōñongā guēa
tededatapa. ²⁷Mānōmaï ancaa cæyongā
wadepo mēnepoga ba ate Pedique
gobedōnadodo awēnē ĩnque bayongante
wacā Pontio Peto nāni ānongā
pōninque wæætē awēnē gobedōnadodo
bacantapa. Īninque Pedique ĩnque
awēnē bayedē, Botō ĩmaï cæbo ate
oodeoidi botō ĩmote waa acædānïmpa,
ante pōnente cædinque Pabodo ingante
tee mōneincōnē oncodo tadōnāmaï ee
adinque wadæ gogacāïmpa.

**Gobedōnadodo Peto weca
Pabodo ongonte apænecampa**

25 ¹Peto ĩñōmō pancabaa
awēnē gobedōnadodo tæcæ
badingā inte mānïmæ pōninque
Tetadea nāni quēwēñōmō mēōnaa go
adoōnæque quēwēninque Eedotadēē
go æicantapa. ²Eedotadēē ĩñōmō
ponte ongōñongante, Wængonguï
quï, ante nē godōnāni nāñænāni
tōnō oodeoidi awēnēidi tōmengā
weca pōninque, Pabodo ĩmaï wēnæ
wēnæ cæcantapa tōō, ante apænēdāni
ēñengantapa. ³Tōmēnāni doyedē
adoyōmō pōnēninque, Gobedōnadodo
Peto ingante āmō ate tōmengā wæætē
Pabodo ingante Eedotadēē ĩñōmō da
pōnongā pōñongante mōnō taadō wææ
wānonte ò ænte wæñongæïmpa. Ante
nē pōnēwēnāni inte tōmēnāni nōwo
Peto weca pōninque ĩmaï ānānitapa.
Gobedōnadodo Peto ēñēmi, Bitō Ao ante
mōni āmaï pōnō cæquïmi. Bitō Pabodo
ingante āmi Eedotadēē ĩñōmō ænte
māmōnāni pongæ, ante ancaa ānāni.
⁴Ēñēninque Peto wæætē tōmēnāni
ĩnānite edæ, Pabodo ĩnæmpa Tetadea
ĩñōmō tee mōnete ongongantawo.
Botō tōmēmo edæ oo adoyōmō wæi
gocæboïmpa. ⁵Āninque,

—Mānōmaï beyæ mīnitō mīni cabo
ĩñōmīnite nē ānāni pancadāniya ĩnānite
da godōmīni botō tōnō godongāmæ
Tetadea wæi gocædānïmpa. Pabodo
wēnæ wēnæ cæcā ingā ĩninque tōmēnāni
māñiñōmō pōninque ancædānïmpa.

⁶Āninque tōmēnāni tōnō wodo
ōnompō tīpæmpoga ĩñōnæ godōmenque
quēwēninque Peto wadæ godinque
Tetadea wæi gocantapa. Pōninque
tōmengā ĩmō ate awēnēidi
apæncæte ante nāni contaïmpaa
tæ contadinque angā ate Pabodo
ingante ænte māmōnāni pongā. ⁷Ate
oodeoidi Eedotadēē quēwente nōwo
wææ pōnīnāni inte pō godongāmæ
gongæninque, Pabodo mānōmaïnō
wīwa cæcampa, wadō wīwa cæcampa,
ĩmaïnō wīwa cæcampa, ante ancaa
ānewēnānitapa. Incæte Petoidi ĩnānite,
Nāwangā ante apænēmōnīpa, ante
odōmoncæte ante tōmēnāni quīnō ĩmpa
ante odōmōnāni aquīnāni. ⁸Pabodo
ĩñōmō nāmā wææ apænēdinque,

—Oodeoidi nāni wææ angainō ante
Baa ānāmaï ĩnōmo inte botō ēñente cæte
quēwēnīmo ĩmopa. Wængonguï oncō
ñænæncō waa adinque botō mānīncōnē
yabæcōnē guīite wēnæ wēnæ cædāmaï
intabopa. Odōmānoidi tæiyæ awēnē
Tetædo nānō ānō ante ēñente cædinque
wadō ante cōwē cædāmaï intabopa.

⁹Āñongante Peto, Oodeoidi tōmēnāni
nāni ānīnō baï cæbo ate botō ĩmote
waa acædānïmpa, ante babæ cædinque
Pabodo ingante,

—Botō Eedotadēē go æibo ate adinque
bitō botō weca pōñōmi ĩnāni pīinte nāni
ānīnō ante apænte ancæboïmpa. Bitō Ao
ante, Gocæboïmpa, āmitawo.

¹⁰Āñongante Pabodo wæætē,

—Botō ĩnæmpa odōmāno tæiyæ awēnē
Tetædo nānō Apænte ante Contaïmpaa
gāānē nōwo incæ ongōmo ae. Mīnitō
ĩñōmō Tetædo beyæ ante nē apænte
āmīni ĩnōmīni inte edæ botō ĩmote
nē apænte anguēnēmīni ĩmīnitapa
tōō. Bitō tōmēmi ĩñōmō edæ, Pabodo
oodeoidi ĩnānite wēnæ wēnæ cædāmaï
ĩningā ingampa, ante edæ do ēñēmīpa.

¹¹ Ìnque wënæ wënæ cædinque botö tente wänguënëmo imo bai botö edæ Baa änämaï inte edæ dobæ wæncædömoimpa. Wæætë edæ, Wënæ wënæ cæbipa, ante iïnäni oodeoidi nâni änewënö guiquënë önonquedö ante ï Ìnque waocä æcämenque incæ ædö cæte tömënâni nempo pædæ godonguënengä ingää. Ìnque botö, Odömâno tæiyæ awënë Tetædo ingante ämo botö imote pönö apænte ancæcäimpa, angantapa.

¹² Pabodo mänömaï angä ëñente wædinque Peto tömengä tönö godongämæ në apænte änâni tönö, Æbänö cæquimöö, ante adoyömö pönënâni ate tömengä Pabodo ingante, —Ao ämönipa. Tæiyæ awënë Tetædo incæ apænte ancæcäimpa, ante do änîmi inte bitö Tetædo weca edæ gocæbiimpa, angacäimpa.

**Awënë odeye Agodipa ingante
Peto apænecampa**

¹³ Tæönæ go ate wacä awënë odeye Agodipa tönö onquiyängä Bedënite iïnömö gobedönadodo awënë Peto ingante, Bitö iïmæca waa pömi amönapa, ante apænecæte ante Tetæda iïnömö pöninque Peto weca ëñacæ pönatapa. ¹⁴ Pöninque tæönæ quëwëna ate awënë Peto guiquënë awënë odeye Agodipa ingante, Pabodo ingante iïmaï cætämönipa, ante apænedinque, —Gobedönadodo awënë Pedique wodi nänö në tee mönete ëmö cæte godingä iïnömö onguïñängä adocanque ayæ a ongongampa. ¹⁵ Ìnque botö Eedotadëë æite quëwëñömote, Wængongui qui, ante në godönâni ñænænâni tönö oodeoidi inänite në aadâni nâni Picæncabo guiquënë botö imote äninque, Mäningä iïnömö wiwa cæcä ingä adinque bitö tömengä ingante apænte äninque ämi wænönâni wæncæcäimpa, änänitapa. ¹⁶ Eñëninque tömënâni inänite botö wæætë iïmaï antabopa. Waocä nämä beyæ apænedämaï iïngante mönitö möni odömancabo iïnömö në pänâni inänite pædæ

godönämaï imönipa. Wæætë wadäni, Ìngä iïmaï cæte wënæ wënæ cæcampa, ante piïnte änâni ëñente wædinque mönitö mäningä tönö në piïnâni inänite ämöni godongämæ pönänipa. Ponte awincadö awinca adinque wæætëdö wæætë äñönänite mönitö iïnömö, Tömënâni nâni piïnte änînö ante tömengä æbänö nämä wææ apænecää, ante ædæmö ëñente ate nöingä ante apænte ämönipa. Mänömaïnö ante botö tömënâni inänite apænecäbopa, ante awënë Peto apænecantapa.

¹⁷ Ayæ, “Mänömaï ante apænebo ëñëninque në piïnte änâni botö tönö wææ Tetæda iïnömö godongämæ pönänitapa. Ìnque botö a ongönämaï do möni apænte äimpaa iïmöö ate go tææ contadinque, Mäningä ingante ænte pödäni, ämo ænte pönänitapa. ¹⁸ Botö iïnömö, Pabodo wadäni inänite wiwa cæcampa, ante piïnguïnâni imainänipa, ante pönentabopa. Incæte në piïnte änâni ængæ gantite apænedinque edæ botö ante pönëninö bai wiï piïnänitapa. ¹⁹ Wæætë edæ wadö ante piïnâni ëñente wætabopa. Wængongui ingante æbänö cæte waa aquiï, ante tömënâni Pabodo tönö wæætëdö wæætë piïnänitapa. Ayæ tömënâni mæmæidi nâni wææ angainö ante tömënâni, Pabodo ëñënämaï ingampa töö, ante piïnänitapa. Ayæ adocanque Itota wodi do wængaingä incæte Pabodo, Miïngä quëwengampa, ante tedecampa töö, ante piïnänitapa. ²⁰ Ìnque botö, Quiëmë bai änewënanii, Æbänö cæte nö ëñente apænte angüimoo, ante wædinque botö Pabodo ingante iïmaï antabopa. Tömënâni nâni piïnte änînö ante bitö Ao äninque Eedotadëë gote ongöñömite botö apænte ancæboimpa, antabopa.”

²¹ “Äñömö tömengä wæætë, Botö imote ee wææ wänöñömîni, Botö æbänö cætawoo, ante tæiyæ awënë Empedadodo mönö änogä apænte ancæcäimpa, ämopa. Angä ëñëninque botö, Æyedëmë eyepæ ï ate Pabodo ingante tæiyæ awënë Tetædo weca da godömo gocæcäimpa, ante pönëninque,

Tömengā ingante mānimpoga wææ wānōedāni, antabopa,” ante Peto apænecantapa.

²²Mānōmaī apænecā ēñēnīnque awēnē Agodipa wæætē,
—Īngā onguīñāngā æbānō apænecāā,
ante tōmēmo ēñēnīnque wætabopa.

Āñongante Peto,
—Īmō ate tōmengā apænecā
ēñencæbiimpa, angantapa.

²³Īmō ate awēnē odeye Agodipa tōnō Bedānite ĩñōmō wæmō pōnī weocoo wēñate mongānīnque tōmēnāni nāni ēñēincōnē ñānāncōnē pōnīnque, Mōnatō awēnēmōna ĩñōmōnate waa aedāni, ante baī cædīnque wæñee da da pō guīdatapa. Ayæ tontadoidi tæiyæ awēnēidi tōnō māññōmō quēwēnāni awēnēidi ñāñānāni tōnō tōmēna mīñæ dao dao pōnānitapa. Ayæ Peto angā ēñēnīnque nē wææ wānōnāni wæætē Pabodo ingante ænte māmōnāni pō guīte ongōñongante, ²⁴Peto ĩñōmō,

—Awēnē odeye Agodipa ēñēmi, angantapa. ĩñōmō ongōmīni tōmāmīni edæ ēñēedāni. Īngā ingante amīnī. Tōmengā ingante ānīnque Eedotadēē quēwēnāni incæ ĩñōmō quēwēnāni incæ oodeoidi tōmānāni botō ĩmote yedæ ānīnque, Īngā nē wēnæ wēnæ cæcā inte godōmenque wīī quēwenguēnengā ingampa cæbiī, ānīnque, Bitō apænte ancæbiimpa, ante wædānīpa. ²⁵Īnīnque, Adocā Pabodo nānō wænguīnque wēnæ wēnæ cæcantawoo, ante botō cōwā ayōmo edæ dæ antapa. Ante wæyōmo tōmengā guīquēnē, Tæiyæ awēnē empedadodo incæ botō ĩmote apænte ancæcāimpa, angā ēñēnīnque pōnēnīnque botō, Ao, tæiyæ awēnē Tetædo weca da godōmo gocæbiimpa, antabopa.

²⁶Incæte, Īngā nānō cædīnō ante tæiyæ awēnē aquīnō ante botō ædō cæte yewæmonguīmoo, ante wæbopa. Mānōmaī beyæ botō, Mīnītō tōmāmīni apænte āmīni ēñencæboimpa, antabopa. Ayæ, odeye Agodipa bitō tōmēmi apænte āmī nō ēñēnīnque ate yewæmoncæboimpa, ante cædīnque botō ñōwo Pabodo ingante ænte māmōmo ponte a ongongā

aedāni. ²⁷Īñæmpa botō, Mōnō nē tee mōnete ongongā wēnæ wēnæ nānō cædīnō ante yewæmōnāmaī inte mōnō ædō cæte da godonguīī, ante awædō, ante Peto apænecāimpa.

Agodipa weca ongonte Pabodo nāmā wææ apænecampa

26 ¹Awēnē odeye Agodipa wæætē Pabodo ingante,
—Bitō ñōwo nāmā beyænque wææ apænecæbiimpa, āmopa.

Angā ēñēnīnque Pabodo compo compo cædīnque nāmā beyænque ante wææ apænecæ cæcantapa. ²Awēnē odeye Agodipa, ēñēmi. Oodeoidi nāni pīinte ānīnō tōmānō ante nāmā beyænque wææ apænedīnque botō bitō awēnē ĩmi weca ongonte apænebopa, ante adīnque botō waa edæ tobopa. ³Mōni oodeocabo dodāni nāni cægaī baī mōni cæinō ante bitō ĩñōmō edæ do ēñēmīpa, ante tobopa. Ayæ adobāī, Oodeoidi ñōwodāni æbānō ante wæætēdō wæætē ante tēdēdānīī, ante do ēñēmi ĩnōmi inte bitō botō wææ apænedō ante edonque ēñenguīmi ĩmīpa, ante pōnēnīnque botō godōmenque tobopa. Īnīnque bitō Ao ante ee ongōnīnque ēñencæbiimpa, āmopa.”

Īmaī quēwengaboimpa, ante Pabodo apænecampa

⁴Ante apænedīnque, “Botō ñōwo ganca æbānō quēwēmoī, ante oodeoidi tōmānāni do ēñēnānīpa. Edæ do wēñæmoyedē botō ēñagaīmæ quēwente pædīnque botō edēñimoyedē ñōwo ganca æbānō Eedotadēē ĩñōmō quēwengaboī, ante do ēñēnānīpa.

⁵Mōni oodeocabo incæ pancadāniya Wængonguī ingante wædænque ēñēnīnque quēwēñōnāni mōni Paditeocaboque wæætē, Dodāni nāni wææ angāinō ante mōnō ēñēnīnque cæcāimpa, ante ēñēnīnque quēwēmōnīpa. Botō ĩñōmō Paditeobo ĩnōmo inte māññō ante cōwē Ao ante godōmenque nanguī cæte quēwentabopa. Īnīnque oodeoidi do agāināni ĩñōnāni inte Ao ante baī, Nāwāngā Pabodo ēñēnīnque quēwengampa,

ante apænecadönänimpa. ⁶Mönitö mämæidi inänite apænedinque Wængongui, Minitö beyæ cöwë pönö waa cæcæboimpa, ante nänö angainö bai cæcä beyænque mönö watapæ bacæimpa, ante botö pönëmopa.”

“Nöwo iñömö mänine botö pönënö beyænque iñäni, Pabodo ingante apænte ancæminimpa, ante ænte mämönäni pöninque botö minitö weca a ongömo aedäni. ⁷Wængongui, Minitö beyæ pönö waa cæcæboimpa, ante nänö angainö ante iinque bacæimpa, ante möni pönënö beyænque möni oodeo pægaincabo önompo tipæmpoga go mencaboga mänimpomöni imöni iñömö woyowotæ itæde, Wængongui ingampa, ante tömengä beyæ cæte quëwëmönipa. Incæte awënë odehybi, ëñëmi. Wængongui, Cöwë cæcæboimpa, ante nänö angainö ante möni pönënö beyænque oodeoidi incæ botö imote, Wiwa cæbipa töö, ante piinänipa. ⁸Minitö iminute ämo apænemini ëñëmoedäni. Do wænänäni iñönänite Wængongui, Botö pönö cæbo ate ñäni ömæmoncædänimpa, angacäimpa. Minitö iñæmpa, Wængongui ædö cæte mänömaï cæquingää, ante pönente wædinque quinänte Baa änewëminii,” ante Pabodo angacäimpa.

Pabodo, Coditoidi inänite togænte pantabopa, angampa

⁹Äninque Pabodo godömenque apænecantapa. “Botö wëenëñedë edæ oodeoidi näni pönëwënö bai pönengaboimpa. Mäniñedë botö Itota wodi Näatadeta quëwengaingä ëmowo ante näni pönënö ante piinte cædinque nanguï wido cæquënemo imopa, ante pönëwentabopa. ¹⁰Iinque botö Eedotadëe iñömö quëwëninque mäninonque ante cægaboimpa. Mäniñedë edæ, Wængongui qui, ante në godönäni ñænänäni inänite antabopa. Ämo Ao ante tömënäni në änäni inte yewæmonte pædæ pönönäni æninque botö Wængongui Awënë quinäni nanguï inäni inänite bæi ongonte æninque në

tee mönebo ingaboimpa. Ayæ tömënäni inänite wænoncæ cæyönäni botö cöwë godö Ao angaboimpa. ¹¹Botö wayömö wayömö godinque oodeoidi odömöincönë wantæ wantæ iñö go guidinque, Wængongui Awënë quinäni tömengä ingante godö wënæ wënæ ante piincædänimpa, ante cædinque pædäni, ante nanguï ämo pangadänimpa. Ayæ tömënäni inänite nanguï piinque godömenque ænguï badinque botö tömënäni inänite pancæte ante wabæca näni quëwëñömö wabæca näni quëwëñömö incæ togænte gogaboimpa,” ante Pabodo wææ apænecantapa.

Wadö ante pönente babopa, ante

Pabodo adodö angampa

(Näni Cægainö 9.1-19, 22.6-16)

¹²Ante apænedinque Pabodo godömenque, “Mänömaï wabæca go wabæca go cædömo inte Daämaco iñömö gocæte ante cætabopa. Cæyömö, Pabodo iïmaï cæcæcäimpa, ante Ao ämönipa, ante, Wængongui qui, ante në godönäni ñænänäni në änäni inönäni inte botö beyæ cadota ante yewæmöninque pædæ pönönäni ænte gotabopa. ¹³Awënë odehybi, ëñëmi. Mänömaï gote idömæ goyömo tæcæ bæcä pönï bayonte nænque nänö näwä bai godömenque näwä öönädë inö botonga möni godongämæ gocaboga pö tömäo guinä gongæ. ¹⁴Ate wædinque tömämöni guidömëmæ go go wææñömöni adocanque möni ebefedo tededö tedete öönädë apænecä botö adoboque ëñentabopa. ‘Taodo. Taodo ämo. Botö imote quinänte togænte pämi. Iñæmpa wagada päintoca bai bitö nämä iñæ æwate cowate bai bitö caate wæquinque cæbipa,’ angacäimpa.”

¹⁵“Angä ëñente wædinque botö, ‘Awënë, æbidö inömi imii.’ Ante ëñente wæyömote, ‘Botö Itota inömo inte bitö në togænte pänimo mänimodö imopa cæbii. ¹⁶Nöwo edæ ængæ gantidinque adiyæ næ gongæmi ämpa. Botö beyæ në pönö cæbi ämo edæ bacæiimpa. Ayæ, Botö imote æbänö abii, ante bitö

adinō ante nē apænebi āmo bayōmite botō iincayæ ate godōmenque odōmōmo ate bitō aquinō ante bitō nē apænebi āmo bacæbiimpa. Mānōmainō ante āmo bacæbiimpa, ante apænecæte ante botō bitō weca ponte a ongōmopa. ¹⁷Ayæ bitō guidēnāni oodeoidi incæ wadāni wabæca quēwēnāni incæ bitō imite wēnæ wēnæ cæcæ cæyōnāni ate botō bitō imite gæ pe æmpote wææ gompobo beyænque bitō wæætē quēwēncæbiimpa. Tōmēnāni weca botō bitō imite da godōmo gocæbiimpa. ¹⁸Tōmēnāni botō imote wede pōnēnāni ate botō wēnæ wēnæ nāni cædinō ante godō ñimpo cæbo ate tōmēnāni do botō tæiyæ waēmō badongāināni tōnō adocabodāni bai badōmo badinque quēwēncædānimpa, ante cæbopa. Mānōmainō cæcæte ante botō, Bitō Taodobi iñōmō tōmēnāni awinca wi æmōte bai cædinque apænebi ēñēninque tōmēnāni wæætē edonque adinque ñāō inō gāmænō poncædānimpa, ante cæbopa. Tatāna nempo quēwēñōnānite bitō wæætē gæ pe æmpote bai cædinque odōmōte apænebi ēñēninque tōmēnāni wæætē edæ ocæ ēmænte pōninque Wængongui nempo quēwēncædānimpa, ante bitō imite da godōmo gocæbiimpa. Ante Awēñē Itota botō imote angā ēñēnte gotabopa,” ante Pabodo apænecantapa.

**Pabodo, Öönædē apænecā
ēñēnte cætabopa, angampa**

¹⁹Mānōmaï apænēdinque Pabodo godōmenque, “Awēñē odeyebi Agodipa, ēñēmi. Botō wiimōte bai ayōmo öönædē inō nē angā nānō angāinō ante botō ædō cæte ēñēnāmaï cæquimoo. Edæ do cætabopa. ²⁰Tāno Daāmāco iñōmō quēwēnāni inānite apænēdinque botō ayæ Eedotadēē iñōmō godinque māniñōmō quēwēnāni inānite apænēdinque Oodeabæ quēwēnāni inānite go apæneboque go wayōmō oodeo ināmaï ināni inānite māo apænēdinque iimainō ante apænebo ēñēnānitapa. Mīnitō wēnæ wēnæ mīni

cædō ante, Anca wæwente awædō, ante ñimpo cædinque Wængongui gāmænō edæ pōedāni. Ayæ pōninque mīnitō, Māninō wēnæ wēnæ botō cædinō edæ æmæwo ñimpo cæbopa, ante edonque acæimpa, ante cædinque waa cæte quēwēedāni, ante āmo ēñēnānitapa.”

²¹“Iñinque botō mānōmaï cæbo beyænque Wængongui oncō ñænæncō boyæ ongōñōmote oodeoidi botō imote bæi ongōninque edæ wænoncæ cædānitapa. ²²Mānōmaï wēnæ wēnæ cædāni incæte Wængongui ñōwoonæ ganca botō tōnō cōwē godongāmæ cæcampa. Iñinque botō, Wængongui Awēñē æbānō cæcāā, ante guiñēnāmaï inte næ gongæninque awēñēidi inānite önōnānique inānite apænēdinque apæneboï aedāni. Mōitee wodi tōnō wadāni Wængongui beyæ nē apænēgaïnāni tōnō, Æbānō baquiï, ante apænēgadānimpa, ante apænebopa. Māniñe tōmēnāni nāni apænēgaïneque adodō ante apænēdinque botō godōmenque apænēdāmaï imo inte edæ iimainō ante apænebopa. ²³Mōiteeidi iñōmō, Mōnō Codito cōwē caate wæquiringā ingampa, ante apænēgadānimpa. Ayæ, Wænte ate tōmengā tānocā nē ñāni ömæmōningā inongā inte, Acædānimpa, ante cædinque ñāō tica ēnente bai tōmengā guidēnāni inānite wadāni inānite edæ odōmoncæcāimpa, ante yewæmongadānimpa. Botō iñōmō, Mōiteeidi nāni angāinō do edæ iinque batimpa, ante apænēdinque wadō ante apænēdāmaï imopa,” ante Pabodo apænēgacāimpa.

**Agodipa, bitō Codito ingante
pōnenguēñēmi imipa, angā**

²⁴Pabodo mānōmaï nāmā beyænque tæcæ wææ apænēyongante awēñē Peto do ogæ tededinque,

—Iñæmpa Pabodo ocai ömæcabi inte tedebe awædō. Nanguï wantæpiyæ dibodo adimi inte idiquibæ pōnente bābiimpa tōō.

²⁵Ante wææ tedecā ēñēninque Pabodo,

—Awënë Peto bitö waa pöni awënë gobedönadodo imi incaete botö wii bitö änö bai imopa. Botö wii idiquibæ pönemo inte töingä pönëninge näwangä ante apänebopa.

²⁶Awënë odeye Agodipa guiquënë tömengä mäninö botö apänedö ante tömää ëñengä iñongante tömengä ingante edonque apänebo ëñengampa. Edæ mäninö botö äninö wii awëmö cætimpä, ante pönëninge botö, Awënë odeye incæ do adingä inte ædö cæte ëñënamäi inguingä, ante awædö.

²⁷Awënë odeyebi Agodipa, ñowo bitö imite apänebo ëñëe. Wængongui beyæ näni apänegainö ante bitö pönëmitawo. Do pönëmi imitapa, ante ëñëmpa.

²⁸Äñongante Agodipa wæætë,

—Iñampa bitö botö imote wantæ iñö tededingue, Agodipa bitö Codito ingante do pönecabiimpa, ante cæcæte ante cæbitawo.

²⁹Äñongä Pabodo wæætë,

—Wantæ iñö apänebo incæ wantæpiyæ apänebo incæ bitö botö bai pönëmi waa tobaïmpa. Edæ bitö tönö godongämæ ëñëe cönäni tönö minitö tömäminäi botö bai entawencæminimpa, ante botö Wængongui ingante apänebopa. Incæte, Botö bai baedäni, äninge botö, Yaëmengoncoo empocæminimpa, ante apänedämäi intabopa.

³⁰Ante Pabodo mänömaï apänecä ëñëninge awënë odeye Agodipa ængæ ganticantapa. Ayæ pancabaa awënë Peto, Bedänite, godongämæ ongönäni adobaï tömengä tönö ængæ gantidinue, ³¹mänincönë tao godingue iïmaï ante tededänitapa.

—Iñgä Pabodo wænæ wænæ cædämaï iñongante quïnante wææ wänonguiï. Quïnante apænte wänonguiï. Edæ wænæ wænæ nänö cædinö dæ ampa.

³²Ante tedeyönäni Peto ingante Agodipa apänecantapa.

—Tetædo incæ botö imote apænte ancæcäïmpa, ante Pabodo wii angä bai botö edæ tömengä ingante do ñimpo cæcædömoïmpa, angacäïmpa.

Pabodo ingante Odömä iñömö da godönäni gocampa

27 ¹Mänömainö ante wædinque mänimæ awënëidi, Pabodoidi

iñänite ñowo Itadiabæ ämö wogaa gocädänimpa, ante godongämæ Ao änänitapa. Mäniñömö tontadoidi iñömö täiyæ awënë empedadodo beyænque näni wææ wänoncabo iñönäni inte Empedadodoidi näni änoncabo iñönänimpa. Tömënanäni capitäo Codio nempo Pabodo tönö wadäni nê tee mönete ongöninäni iñänite pædæ godönäni ö äninge ænte gocantapa. Ayæ botö Odocabo nê yewämömo tönö wadäni adobaï Pabodo tönö godongämæ gotamönipa. ²Gäwapæntibæ wedeca gote ayömöni wipo ñænæmpo Adadämütio wäi wocænte näni ænte pönimpo inte ñowo Atiabæ godingue wayömö go ti wææ wayömö go ti wææ näni goquimpo adingue mönitö mänimpodë go guuite gäwapæntibæ wogaa gotamönipa. Ayæ wacä Aditadoco Mäatedöniabæ Tetadönica iñömö quëwëningä inte mönitö tönö pö äampodenque gocantapa.

³Iïmö ate Tidöo näni quëwëñömö pö wäi wocæñömöni Pabodo ingante capitäo Codio waa cædinque pönö apänecantapa. Bitö æmigoidi weca quïëmë bitö ænguënenö ante gote ænte pöe, äninge ee acä tömäwæ gote ëñadinue ænte pongantapa.

⁴Ayæ mäniï Tidöo iñömö ëñate wogaa goyömönite möni nê gocæ cædö woboyæ betamonca pæmä ate wædinque mönitö wää tëiwænë Tipidebæ näni äniwænë wææ cæteïnö wogaa gotamönipa. ⁵Wää tëiwænë go wodo tebæ gomönique go tæcæpæ pöni wogaa godingue Tiditiabæ wodo tebæ pömönique go Pampidiabæ wodo tebæ pömönique go Ditiabæ godingue Miïda näni quëwëñömö pö wäi wocæntamönipa.

⁶Mäniñömö wacä wipo ñænæmpo Adecantodia näni ænte pönimpo adingue capitäo Codio, Itadiabæ goquimpo impa, äninge mönitö imönite angä godongämæ guuite wogaa gotamönipa. ⁷Tæönæ iñonte wæñee godingue mönitö, Æiquedö goquïmönii, ante ancaæ cæmönique go Gönido näni quëwëñömö go wodo tebæ gotamönipa. Ayæ woboyæ cöwë mönitö

gocæ cædō inō nanguī pōni pō ate wæmōnique go wāā tēiwænē Tadamōne wodo tebæ godinque wawænē Cædeta nāni ānōwænē yaatænque gotamōnipa. ⁸Māniwænē wææ cæteīnō yæwedecaque ancaa cædinque wæñee godinque mōnitō Datea wēmonca wodōiñōmō nāni Waa Wodōiñōmō nāni āniñōmō pontamōnipa. Māniñōmō pōmōni ate wipodē nē cædāni iñōmō, Wipo ñænæmpo wāi wocæñōmpo nāmā godāmaī ingæīmpa, ante cædinque teēmenca gæguincamē inte nāni ñā cæcadodınca guitodōnāni nāñe ñongæ ate wipo godāmaī wāi wocantapa.

⁹Māniñōmō wāi wocænte owodinque mōnitō, Quingæ pongamō incæ wæñee pōmōmpa, ante wædinque mōnitō, Woboyæ nanguī pæmæ tedæ baquinque mōnitō Wængonguī beyæ ante mōnō cænāmaī ēōnæ do iinque batimpa, ante pōnentamōnipa. Īnīnque mōnitō, Nōwo mōnō wænguinque wipodē godōmenque gomōmpa, ante wæyōmōni wipo ñænæmpo nē ænte godāni ĩnānite Pabodo nō pōnēnīnque wææ angantapa.

¹⁰—Īñānāni, botō ayōmo mōnō ēwente wæquinque godōmenque gomōmpa. Māincoo mīni ænte gocco wido cæquinque wipo nā tobæ go ate mōnō becadote wænguinque impa cæmīnii.

¹¹Āñongā wipo ñænæmpo nē ēacā tōnō wipo capitāo wadō ante apænedā ēñēnīnque tontado capitāo Codio iñōmō Pabodo nānō ānīnō ante ēñēnāmaī cæcantapa. ¹²Wæætē edæ, Īñōmō ponte mōnō wodōiñōmō woboyæ pæmæ tedæ iñonte wīi owoīnente wæmōmpa. Ante wædinque wodo tōmānāni, Pēnite nāni wēmonca wodōiñōmō nænque tamōnō ĩmætæ inō ongōnīnque woboyæ ante wææ cæte impa cæmōō. Nōwo wadæ godinque Pēnique nāni wēmonca wodōiñōmō go ti wæænte quēwēnīnque woboyæ pæmæ tedæ iinque pæmænte go ate mōnō gomonga gocæīmpa, ante adoyōmō ānānitapa.

Wīni cai pompa

¹³Mānōmaīnō, Gocæīmpa, āñōnāni ñænæ wipo goquinque woboyæ dipæmæ

inō betamonca wædænque pæmæ ate wædinque, Mōnō ānīnō baī ñōwo mōnō waa goquinque impa, ante todānitapa. Ayæ wipo ñænæmpo wāi wocæñō teēmenca nāni guitodōnīnca ñōwo gæguincamenca quingæ iñæ æēnō ñænæ wipodē cō cædāni ate mōnitō wogaa go Cædeta nāni ānōwænē yæwedecaque gotamōnipa.

¹⁴Mānīnō tæcæ gocæ cæyōmōni do woboyæ wīni cai Yodocodōno nāni ānō wāā tēiwænē ayaēnēmaā inō māmō pæmæ pōnīnque, ¹⁵wipo ñænæmpo māmō ō ænīmpa. Mōnitō, Mōnō wodōiñōmō adodō gocæīmpa, ante cædinque woboyæ pōnō gāmæñō ædō cæte wiya wēnente goquīi. Ante wædinque mōnitō ee amōni woboyæ betamonca inō quingæ māmō dadi wēnente da godō māo gotamōnipa. ¹⁶Wāā tēiwænē guiyawænē Caoda nāni ānōwænē dipæmæ inō yæwedeca woboyæ wææ cæteīnō godinque mōnitō guiyampo mōni wēā wēā ænte pōnīmpo ante, Tobænāmaī impacæīmpa, ante pæ pagænte ancaa cædinque wēā pōnonte pæ mantamōnipa. ¹⁷Ayæ nē cædāni guiyæmpo gæguincamenca wēā æænonte ñænæmpodē da wēnānitapa. Guiyæmpo da wēnente ate tōmēnāni, Ñænæmpo awæmpacoo wīi bede wænecæīmpa, ante cædinque ñænæ wipo incæ gæguincamenca wīni wīni cæte goto wīnānitapa. Ayæ, Ōnætamo Tidite nāni ānontamō impa, ante adīnque tōmēnāni, Æ quingæ gomō baī mōnō wænguinque Tidite ēmōnāiboga go nāñe ñongæncædōnīmpa. Ante pōnente guīnente wædinque wæñee gocæte ante cædinque weocoo ñænæmpodē pæmænte māo nāni gocco incæ wēā wænonte ñō cædinque ee adāni woboyænque wæñee māo gotamōnipa.

¹⁸Wīni cai iñōmō godōmenque woboyæ pæmæñīnque æpæ mængonta mængonta ante cæ wædinque wipo ñænæmpo incæ æmætæ dadiimæ æmætæ dadiimæ go wætāmōnipa. Īnīnque iimō ate tōmēnāni, Wipo ōmædē bate

wodæi bacæimpa, ante cædinque mæncoo ñænæmpodë ongönincoo incæ æpænë edæ wido wido cædäni gotapa. ¹⁹Waönæ bayonte tömënanï, Ñænæ wipo quincoo, ante näni cæincoo incæ nämä önompoca pancacooga æpænë wido cædäni gotapa. ²⁰Ayæ tæönæ iñonte nænque edæ tamönämaï nëmö tamönämaï i ate mönö, Ædömë gomompa, ante ëñënämaï inte edæ wætamönipa. Ayæ woboyæ godömenque mämö pämeñö æpæ nanguï mængonta mængonta cæ wædinque mönitö, Nöwo quëwenguinämaï imompa, ante edæ pönëninque wætamönipa.

²¹Mäninäni wantæpiyæ cænämaï inäni adinque Pabodo tæcæguedë ængæ gantidinque tömämöni ayömöni tömënanï inänite iïmaï apænecantapa.

—Iñänäni, botö ämo ëñëninque Cædeta näni änöwænë ëmö cæte pönämaï inte ee owoquënëmini iminitapa. Edæ mänömaï ee ongömöni baï wipo tobænämaï iñonte minitö mæncoo ëwënämaï inte wædämaï incædöminimpa. ²²Nöwo guiquëñë guïñënämaï piyænë cæte quëwëedäni. Ñænæ wipo mönö goimpo incæ tobænte bacæimpa. Näwangä impa. Incæte waomö iñömö wænämaï tömämö miïmö quëwenguimö imompa. ²³Botö iñömö edæ Wængonguï quïmo inömo inte botö, Wængonguï ingampa, ante tömengä beyæ cæbopa. Nöwoönæ woyowotæ tömengä anquedo botö weca pöninque, ²⁴botö imote apænecä ëñëntabopa. “Pabodo, guïñënämaï ie. Tæiyæ awënë Tetædo weca bitö cöwë gote gongæncæbiimpa. Ayæ bitö beyæ waadete pönö cædinque Wængonguï bitö tönö adopodë godongämæ godäni inänite do angä quëwencædänimpa.” ²⁵Ante mänömaï pönö apænecä ëñëniimo inte botö wæætë minitö iminitë, Guïñënämaï imini inte pönencæminimpa, ämopa. Tömengä nänö apænëdö baquinö angüenë, ante botö Wængonguï ingante në wede pönëmo inte ämopa. ²⁶Incæte wipo ñænæmpoque wää tëiwænë wawænë godinque tobænte ba wæcæimpa, ante Pabodo angantapa.

²⁷Iñinque mëa Wængonguï itædë iñonte woboyæ ayæ pämeä mäo godinque mönitö Adodiaticopæ näni änömäa wadö wadö wogaa gotamönipa. Mänimpoönæ iñinque go ate woyowotæ ayaönænëña iñonte wipo ñænæmpodë në cædäni iñömö, Onguipoiya obo pömompa, ante pönënanitapa.

²⁸Tömënanï, Ægancadö iï, ante acæte ante cædinque pædæ guidonte adinque todëinta i tei mëetodo impa, ante adinque ayæ godömenque godinque pædæ guidonte adinque tömënanï, Nöwo edæ pönömenque bæintitiæte mëetodo impa, ante wædänitapa.

²⁹Dicaboga pönï edæ gomö tamëñedäni, ante guïñente wædinque, Ñænæ wipo wäi wocængæimpa, ante teëmenca näni guitodöninca menca go mencaa yämïñæmpo inö edæ guitodönänitapa. Ayæ, Nöo ba waa tobaimpa, ante Wængonguï ingante apænedinque edæ wäi wocænte a owotamönipa. ³⁰Wipo ñænæmpo në cædäni guiquëñë, Mönö wodii wïngängæimpa, ante awëmö cædinque waca näni guitodöninca yæcadopo inö guitodoncæte ante cæte baï babæ cædinque, Mönö awëmö goquimpo, ante guiyä wipo incæ pædæ wæænönæ cædänitapa. ³¹Guiyæmpo tæcæ pædæ wæænönönäni Pabodo iñömö tontado capitäo tönö tontadoidi inänite angantapa.

—Iñäni wipo ñænæmpo në cædäni inte ñænæ wipodë ongönämaï inäni baï minitö ædö cæte nämä cæte quëwenguimini.

³²Angä ëñente wædinque tontadoidi guiquëñë ñænæ wipo në cædäni näni awëmö gocæ cædimpo gæguincamë aa wiyænäni iñinque guiyæmpo tæi guiite æmæwo gotimpa.

³³Tæcæ oque pönente iñonte Pabodo iñömö, Tömämöni cænguï cæedäni, ante nanguï äninque,

—Nöwo mëa Wængonguï itædë iñonte minitö ancai guïñente wædinque ee ate cænämaï quëwëmini abopa. ³⁴Nöwo iñömö minitö iminitë, Cæedäni, ämopa. Cænte quëwenguëñë cæminii, ämopa.

Mīnitō æcāmenque incæ tōmāmīni
wænāmaī incæmīnīmpa.

³⁵Ānīnque tōmānāni waa ayōnāni
Pabodo pāō ænīnque Wængonguī
ingante, Waa pōnōmī cæmōnīpa.
Ante apænedīnque ao mænte
cængā. ³⁶Adīnque tōmēnāni, Mōnō
quēwengæīmpa, ante gancaē pōnente
wædīnque tōmānāni cænānīta.
³⁷Wīpodē mōnī adopodē gocabo īñōmō
dotiento tetenta i tei mānīpomōnī
ītamōnīpa. ³⁸Mānōmaī cædīnque
tōmēnāni eyepæ cænāni ate edæ, Wīpo
teēmē ēmīñænte ōnætāmō īñōmō
gobaimpa, ante guīñente wædīnque,
Wodæī bacæīmpa, ante cædīnque mōnītō
cænguī tōmēmō incæ æpænē gāwapænē
wīdo cægadānīmpa.

Wīpo ñænæmpo incæ goyæ guīpa

³⁹Mānīī ñāō bayō ōmæ adīnque
ñænæ wīpo nē cædāni īñōmō, Īmæ
quīmæmē īmpa, ante ēñēnāmaī īnāni
īnānīta. Wæætē cōwā ayōnāni,
Æpæ wedeca togaa paodāmæ īñōmō
ēmōnai īmpa, ante adīnque, Eyepæ īmō
īnīnque mōnō ēmōnai boga wīpo ñāñe
ñongæīmpa. ⁴⁰Ante cædīnque teēmenca
nāni guitodōnīncacoo ēmō cæte gocæte
ante gæguīncamē aa wiyænīnque ñīmpo
cædāni tadōmengadæ ee ongontapa.
Ayæ wiyāīmpa mempaa tōmēnāni wāī
wocæñedē yæmīñæmpoya īnō nāni
goti wīnīmpa incæ ñōwo wæætē edæ,
Wīpo tōō gocæīmpa, ante ñī cædīnque
æpænē wæætē pædæ guīdōnānīta.
Ayæ, Woboyæ pæmænte māo gocæīmpa,
ante ñænæ wīpo weocoo adocooque
yæcadopo pædæ æænonte wo cædāni
ate ēmōnai boga togaa paodāmæ īñōmō
tōīngā māo gotamōnīpa. ⁴¹Incæte
tæcæ goyōmōnī ōnætāmō īñōmō ñāñe
ñongæntapa. Wīpo yæcado ñāñe ñongæ
adīnque mōnītō, Mōnō ædō cæte goquī,
ante wæyōmōnī æpæ nanguī mængonta
mængonta cæ beyænque yæmīñæmpo
nā tobænīnque panguīmæ panguīmæ
æmæwo gopotapa.

⁴²Tæcæ tobæñō tontadoidī guīquēnē,
Nē tee mōnete ongōnāni wīī tæi tæi

pante wodīī wīnonguīnāni, ante wææ
cædīnque tōmēnāni īnānīte wænōncæ
cædānīta. ⁴³Adīnque tontado capitāō
īñōmō, Pabodo cōwē quēwencæcāīmpa,
ante cædīnque tōmēnāni nāni cæcæ
cædīnō ante wææ angā ēñente ñīmpo
cædānīta. Ayæ mōnītō īmōnīte, Nē
īpo cæmīnī īñōmō tāno æpænē tæi
guīdīnque ōnompoca compo compo go
tōmæwæ ōmaa goedāni, angā ēñente
gotamōnīpa. ⁴⁴Wadāni īpo cædāmaī
īnāni īnānīte tōmēngā, Mīnitō guīquēnē
awæmpaa incæ wīpōpa tobænīmpaa
incæ ñāñe ñongæīnque wiyacæ wiyacæ
goedāni, angā ēñente godānīta.
Mānōmaī ēñente cædīnque mōnītō edæ
tōmāmōnī æpæmpo becadote wænāmaī
īntē ōmaa edæ tōmæwæ pongamōnīmpa.

**Wāā tēīwænē Mānatabæ Pabodo
ponte quēwengampa**

28 ¹Æpæmpo becadote wænāmaī
īntē tōmāmōnī ōmaa taote
ēñēñōmōnīte, Wāā tēīwænē īīwænē
Mānatabæ īmpa, ante apænedāni
ēñentamōnīpa. ²Mānīōmæ quēwēnāni
īñōmō wīī wadāni bai cædīnque mōnītō
īmōnīte waadete cædānīta. Cōōnæ
ayæ nanguī cæ ate yoguīte wæyōmōnīte
tōmēnāni gonga tånōnīnque, Pō
ootoedāni, ānāni gonga tōmāmōnī
bæcōyōmō oototamōnīpa. ³Pabodo
īñōmō ōnompoca gæte tēnewæ bacoo
ænte māmō ñō cæyongā gonga ocoi ā
wædīnque tæntæ gongapamō manta
Pabodo ōnompō æo pocænte ñīnga
cædāmaī ee engate owo wæcā. ⁴Adīnque
īñōmō quēwēnāni wæætē nāni cabo
nāmāneque tededīnque, “Īīngā īñōmō
waocā ingante nē wæningā īngā awædō.
Tōmēngā æpæmpo becadote wænāmaī
īñongante edæ mōnō nō cæte pānongā
incæ tōmēngā ingante ata cæpodāmaī
īntē angā ate ñōwo quēwengūīnāmaī
īncæcāīmpa.”

⁵Ante wapīticæ ante pōnente
tedeyōnānīte Pabodo īñōmō pongadāmaī
īngā īntē pīpo cæcā tæntæ ñīngacæ
gongapamō togodo guīite gonga gonte
wængantapa. ⁶Adīnque tōmēnāni,

Tincadö pæncæ pæncæ mempoquingää, ante ayæ, Tincadö iñontobæ tæi go wæante wænguingää, ante acæte ante wantæpiyæ cöwä ayönäni, Ayæ dæ pongadāmai i inque ingampa, ante adinque tōmēnāni wæætē edæ, Æ iingä wacä wængonguī inongä inte ponte a ongongampa, ante wapiticæ ante pönēnānitapa.

⁷Ayæ māniwænē awēnē Pobidio iñōmō tōmengä quincodē mōni ōmaa pōñōmō eyequei intapa. Tōmengä, Oncōnē pō guiite quēwēedāni, angä pō guite mōnitō mēōnaa go adoönæque quēwēñōmōni tōmengä waadete pōnō cæcä ate waa quēwentamōnipa. ⁸Pobidio mānōmai waa cæcä quēwēñōmōni, Tōmengä mæmpo wepæ tōnō gōmæ cæte daicawo gawænte mōimoga a ōñongampa. Ante apænedāni wædinque Pabodo tōmengä weca guiidique Wængonguī ingante apænedinque gampocä ate waa bacantapa. ⁹Pabodo mānōmai cæcä adinque māniwænē tōmāo gode änāni ēñente wædinque nē wænæ wænæ ināni inānite Pabodo weca ænte māmō ænte māmō cæyönāni tōmānāni Wængonguī cæcä waa badānitapa. ¹⁰Māniñōmō quēwēnāni mōnitō imōnite wæætē pōnō waa apænedinque cōwē waa cædānitapa. Ayæ wogaa tæcæ gocæ cæmōni adinque quiēmē mōni ænguēnēnō ante adinque tōmēnāni, Mīnitō ænte goquī, ante eyepæ pōni ænte māmō da wēnāni ænte gotamōnipa.

Odömä iñōmō Pabodo pongampa

¹¹Ayæ mōnitō Mānatabæ iñōmō mengäa go adocanque māmonque quēwēninque gocæte ante cædinque, Åancadēnaquepo, Adecantodia iñōmō quēwēnāni nāni pemonte ānimpodē go guitamōnipa. Tōmēnāni wængonguīna Catodo tōnō Podoco awinca bai ante badōninque tōmēnāni ñænæ wipocado gō cædinque wipo ñænæmpo emōwo, Åancadēnaquepo impopa, ante pemōñōnānimpā. Mānimpō Mānatabæ wēmonca wodōiñōmō do pōninque

pæmæ tedæ wäi wocæ adinque mōnitō iñōmō mānimpodē go guiidique wogaa gotamōnipa. ¹²Godinque Tidacota iñōmō nāni wēmonca wodōiñōmō pō wäi wocæninque mōnitō mēōnaa go adoönæque quēwentamōnipa.

¹³Ayæ wadæ godinque Odeguio nāni quēwēñōmō pontamōnipa. Iimō ate dipæmæ gāmænō woboyæ betamonca wædænque pæmæ wædinque mōnitō wadæ godinque waōnæ ate Poteodi quēwēnāni nāni wēmonca wodōiñōmō æmæwo pō ti wææninque tōmæwæ gotamōnipa.

¹⁴Tōmæwæ godinque Poteodi nāni quēwēñōmō ponte ayōmōni nē pönēnāni nāni cabo ongōnāni atamōnipa. Tōmēnāni, Adoque Wængonguī itadē mōnitō tōnō ee owoedāni, änāni Ao ante mōnitō tōmēnāni nāni ānimpoga māniñōmō quēwentamōnipa. Ayæ ate Odömä taadonque gotamōnipa. ¹⁵Odömä iñōmō quēwente nē pönēnāni iñōmō, Pabodoidi oo pōnānipa, ante do ēñēnāni inte doönæ tadinque mōnitō imōnite bee tencæte ante pōnānitapa. Pancadāniya iñōmō Apio nāni godonte æiñōmō ganca pōninque mōnitō imōnite māmō bee tēnāni ate godongāmæ gotamōnipa. Godinque, Cæincō, ante Menconga go Adoconque, nāni āñōmō māniñōmō pōñōmōni wadāni māmō bee tēnānitapa. Mānināni inānite adinque Pabodo iñōmō, Ñōwo iñōmō wampo pōnēmopa, āninque Wængonguī ingante waa ate pönēninque apænecantapa. ¹⁶Ayæ odömānoidi nāni nanguī quēwēñōmō Odömä nāni āñōmō pōñōmōni tontado capitāo iñōmō nē tee mōnedināni wadāni inānite tōmengä awēnē nempo pædæ godōninque Pabodo ingante tee mōnedāmai ingantapa. Wæætē wacōnē nānēnē ænte māodāni quēwēñongante tontado adocanque tōmengä ingante wææ wāñōnongäimpa.

Odömä iñōmō Pabodo quēwengampa

¹⁷Māniñōmō ponte ate Pabodo mēōnaa go adoönæque ate oodeoidi nē änāni inānite āñecä godongāmæ pōnāni ate tōmēnāni inānite,

—Botō tōniñamīni, ēñeedāni. Mōnō guiddēnāni inānite wēnæ wēnæ cædāmaī inte botō dodāni nāni angaiñō ante wido cædāmaī iñōmote oodeoidi incæ Eedotadēē iñōmō botō imote bæi ongōnīnque ænīnque odōmānoidi nempo pædæ godōnāni gotabopa.

¹⁸Odōmānoidi guiquēñē botō imote apænte ānīnque, Æbānō cæcantawo, ante ancaa ante adīnque, Pabodo dicæ tōmengā nānō wængūnīnque wēnæ wēnæ cæcāa, ante adīnque botō imote ñimpo cæcæte ante cædānitapa. ¹⁹Odōmānoidi botō imote ñimpo cæcæte ante cæyōnāni oodeoidi wæætē ancaa Baa ānāni ēñente wædinque botō iñōmō edæ, Odōmānoidi tæiyæ awēñē Tetædo incæ botō imote apænte anguēngā ingampa, antabopa. Mānōmaī ānīmo incæte botō awēñē Tetædo weca ongōnīnque, Botō guiddēnāni wēnæ wēnæ cædānitapa, ante wæætē piinte ānāmaī incæboimpa. ²⁰Mānōmaī beyæ mīnitō imīnite apæncæte ante botō, Pōedāni, antabopa. Nōwo apænebo ēñeedāni. Mōnō idægocabo iñōmō, Mōnō nē pongūngā Codito pōnō cæcā beyænque watapæ bacæimpa, ante mōnō pōnēmōmpa. Mānīnō mōnō pōngaiñō beyænque botō daagōmē ñānoncapōimo a ongōmo aedāni.

²¹Ante apæneyongante tōmēnāni wæætē Pabodo ingante apænedīnque, —Oodeabæ quēwēnāni bitō imite ante yewæmōnīnque cadota pædæ pōnōnāni dicæ æmōniyaa. Mōnitō tōniñadāni Oodeabæ quēwente pōnīnque bitō imitedō ante dicæ wiwa ānāniyaa. Bitō wiwa cædinō ante yewæmōnīnque odōmōnāmaī iñōnānīmpa. ²²Mānōmaī i incæte wayōmō wayōmō tōmāmæ quēwēnāni, Mānīnāni Coditoidi iñōmō wēnæ wēnæ cædāni inānīpa, ante piinte tededāni do ēñēmōni iñīnque mōnitō, Bitō ayōmi Coditoidi æbānō cædāni inānīi. Æbānō pōnēmīi, ante ēñencæte ante wæmōnīpa.

²³Ānīnque tōmēnāni, Iñōnæ godongāmæ bee tēnīnque ēñengæimpa, ānīnque wadæ godānitapa. Ayæ wæætē

māniñōnæ nāni āniñōnæ iñīnque ba ate ocæ ēmænte pōñōnāni tæiyænāni bee tēnīnque Pabodo weca godongāmæ pōnānitapa. Pōnāni adīnque Pabodo iñōmō baānæ contadingā gāwadecæ pōni apænedīnque, Wængonguī Awēñē Odeye nempo mōnō quēwengæimpa, ante apæncantapa. Ayæ, Mōitee wodi tōnō Wængonguī beyæ nē apænegaināni, Mōnō Codito ponte cæcæcāimpa, ante nāni angaiñō bai Itota iñōmō ñōwo ponte tōmānō ante do iñīnque cægacāimpa. Nāwangā impa, ante botō apænebo ēñēmaimīnīpa, ante Pabodo oodeoidi inānite apæncantapa. ²⁴Angā ēñēnīnque pancadāniya, Pabodo nāwangā angampa, ānānitapa. Pancadāniya guiquēñē, Wīi pōñēnīnque awædō, ānānitapa. ²⁵Nāni cabo incæ mānōmaī wæatedō wæætē apænete wadæ gocæ cæyōnānite Pabodo wæætē æmæwo apæncantapa.

—Wængonguī Tæiyæ Waēmō Ōnōwoca apæncæ ēñēnīnque Itaiya wodi doyedē mīnitō mæmæidi inānite nāwangā ante apænegacāimpa.

²⁶“Itaiya ēñēmi, bitō oodeoidi weca godīnque iīmaī ante apænebi ēñencædānīmpa.

Mīnitō ōnōmoncaque ēñēnīnque ēñēnāmaī incæmīnīmpa.

Awīncaque adīnque cōwē adāmaī incæmīnīmpa, ante apænebi ēñencædānīmpa.

²⁷Iñāni edæ mīmō ōmædēnāni inte wīi ēñēnīnque wæwædō, ānīnque ædō cæte ēñēngūnīnīi. Awīnca wīi aīnente awædō, ānāni inte ædō cæte aquīnānīi.

Edæ mīmō ēnēnāni inte bai tōmēnāni awīnca wi æmōnte adīnque

ōnōmonca wi æmoncate ēñencædōnānīmpa.

Edæ mīmō nō pōnēnīnque dadi ēmænte botō gāmænō pōnāni bai botō do godō cæbo waa bacædōnānīmpa.”

Ante Itaiya wodi mīnitō mæmæidi beyæ āmotamīni ante bai yewæmongacāimpa.

²⁸Īninqe mīnitō oodeoidi ĩnōmīni
 ĩnte ēñēnāmaī ĩmīni adinqe
 Wængonguī ñōwo wæætē, Botō pōnō
 æmo beyænque quēwencæmīnĩmpa,
 ante oodeo ĩnāmaī ĩnāni ĩnānite do
 apænece cæcampa. Tōmēnāni guiquēnē
 ædæmō waa ēñenguīnāni ĩnānĩpa, ante
 apænebo ēñēmaīmīnĩpa, ante Pabodo
 apænecantapa.

²⁹Mänōmaī apænece ēñente
 wædinque oodeoidi nāni cabo nanguī
 pōnī wæætedō wæætē āninqe wadæ
 godānitapa. ³⁰Pabodo ĩñōmō oncō ænte
 quēwencæte ante tōmēnāni nāni godonte

æĭnta pædæ godōninqe wacā oncō
 incæ tōmengā oncō bai bayō mānincōnē
 wadepo mēnepoga quēwengantapa. Ayæ,
 Æcānō ēñacæ pōinēna cōwē botō weca
 waa ponguīmīni, ante quēwēninqe
 tōmengā nē pōnāni ĩnānite apænece
 ēñēnōnānĩmpa. ³¹Ayæ nē wææ
 wānōnāni cōwē Baa ānāmaī ĩñōnāni
 tōmengā guīñēnāmaī apænedinqe,
 Wængonguī Awēnē Odeye nempo mōnō
 quēwengæĭmpa, ante apænedinqe,
 Mōnō Awēnē Itota Codito æbānō
 cægacāi, ante edonque odōmonte
 apænece ēñengadānĩmpa.